

Waldorfská základní škola a střední škola Dobromysl z.ú.

Kombinované lyceum

78 - 42 - M/06 Kombinované lyceum

platný od 01. 09. 2025

Identifikační údaje školy

Předkladatel

Název školy	Waldorfská základní škola a střední škola Dobromysl z.ú.
Adresa školy	Husova 1126 /43 , Jižní Předměstí , 30100 Plzeň
Ředitel	Ing. Silvie Kubová
E-mail	reditel@skoladobromysl.cz
Telefon	773 526 874
Webové stránky	www.skoladobromysl.cz
IČO	01811193
RED IZO	691005648
Datová schránka	7nhzfdk

Zřizovatel

Zakladatele	V roli zřizovatele vystupují zakladatelé zapsaného ústavu, který provozuje školu: <ul style="list-style-type: none">• WALDORF PLZEŇ o.s.• Ing. Karolina Honlová• Vladimír Hrůza• Mgr. Alena Hrůzová• Ing. Tomáš Kuba• Ing. Silvie Kubová• Ing. Magdalena Kučerová• Alena Maturová• Mgr. Vladimíra Zieglerová• Mgr. Jana Žižkovská
Kontakt na zakladatele	zakladatele@skoladobromysl.cz
Role zaměstnavatele	Roli zaměstnavatele vůči řediteli školy vykonává podle zákona správní rada ústavu: <ul style="list-style-type: none">• Ing. Karolina Honlová (předseda)• Vladimír Hrůza• Ing. Tomáš Kuba
Kontakt na správní radu	spravnirada@skoladobromysl.cz

Název ŠVP

Název ŠVP	Kombinované lyceum
Kód a název oboru	78-42-M/06 Kombinované lyceum
Zaměření	všeobecné
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Forma vzdělání	denní

Platnost dokumentu

Platnost od	01.09.2025
Verze ŠVP	2
Číslo jednací	
Datum projednání ve školské radě	
Datum projednání v pedagogické radě	

Obsah

1. Profil absolventa	6
1.1. Profil absolventa	6
1.2. Popis uplatnění absolventa v praxi	6
1.3. Kompetence absolventa	7
2. Charakteristika vzdělávacího programu	14
2.1. Celkové pojetí vzdělávání	14
2.2. Organizace výuky	15
2.3. Výchovné a vzdělávací strategie	17
2.4. Přípravné kurzy nabízené školou	18
2.5. Způsob a kritéria hodnocení žáků	18
2.6. Organizace přijímacího řízení	19
2.7. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	20
2.8. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	21
2.9. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	21
2.10. Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání	22
3. Klíčové kompetence a výchovné a vzdělávací strategie školy	23
4. Učební plán	28
4.1. Technické zaměření	28
4.2. Přírodovědné zaměření	30
4.3. Humanitní zaměření	32
5. Souhrn vzdělávacích oblastí	34
5.1. Technické zaměření	34
5.2. Přírodovědné zaměření	35
5.3. Humanitní zaměření	36
6. Průřezová témata	37
6.1. Občan v demokratické společnosti	37
6.2. Člověk a životní prostředí	37
6.3. Člověk a svět práce	38
6.4. Člověk a digitální svět	39
6.5. Tabulka začlenění průřezových témat	39
7. Předmětová část	41
7.1. Předměty	41
7.1.1. Český jazyk	41
7.1.2. Dějiny	48
7.1.3. Parzifal	58
7.1.4. Faust	60
7.1.5. Divadlo	62
7.1.6. Anglický jazyk	64
7.1.7. Anglický jazyk - maturita	76
7.1.8. Německý jazyk	78
7.1.9. Německý jazyk - maturita	87
7.1.10. Matematika	89
7.1.11. Zeměpis	95
7.1.12. Ekologické praktikum	100
7.1.13. Biologie	101
7.1.14. Laboratorní praktikum	110
7.1.15. Chemie	111

7.1.16. Fyzika	119
7.1.17. Informatika	125
7.1.18. Základy ekonomického vzdělávání	130
7.1.19. Hospodářství	132
7.1.20. Profesní praktikum	137
7.1.21. Třídnická hodina	139
7.1.22. Zdraví a pohyb	143
7.1.23. Umělecká práce	151
7.1.24. Hudební výchova a sbor	155
7.1.25. Základy společenských věd	159
7.1.26. Komunikace	163
7.1.27. Sociální praktikum	166
7.1.28. Ekologická energetika	168
7.1.29. Ekologické technologie	171
7.1.30. Deskriptivní geometrie	174
7.1.31. Technické kreslení	175
7.1.32. Maturitní seminář	176
7.1.33. Epochové vyučování	177
7.2. Projekty	178
7.2.1. Adaptační kurz	179
7.2.2. První pomoc	180
7.2.3. Studentské volby	181

1. Profil absolventa

1.1. Profil absolventa

Naši žáci získávají široký vzdělanostní základ, s nímž se učí zacházet samostatným úsudkem. Proto jako absolventi:

- jsou připraveni se i nadále vzdělávat a rozvíjet, a to jak na osobní rovině, tak i na rovině sociální a odborné
- se zájmem sledují dění jak ve světě vědy, tak ve světě, v němž se nacházejí tady a teď jako lidské bytosti, které nejen cítí a přemýšlejí, ale mají také vůli k aktivnímu úsilí o realizaci přírodních idejí
- k tomu využívají různých metod potřebných k vyhledávání a získávání informací, mezi nimiž nacházejí souvislosti
- z těchto souvislostí dokážou vysledovat zjevné důsledky
- je jim vlastní tvůrčí přístup
- využívají metod, jež jim umožňují efektivní učení, a samostatně a reálně vyhodnocují dosažené výsledky a pokrok
- na základě toho si dokážou stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání a rozvoje
- téhož jsou schopni i na úrovni osobnostní, kde si volí přiměřené cíle osobního rozvoje jak v oblasti zájmů, tak na poli profesním
- pečují vědomě o své zdraví a nahlízejí jej z perspektivy celostního pojetí člověka
- spolupracují s ostatními konstruktivním způsobem a přispívají k utváření mezilidských vztahů založených na pravdivosti
- uznávají hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a zároveň nejsou slepí k jejím nedokonalostem
- dokážou o fungování společnosti přemýšlet, stanovují si vlastní priority a etické postoje
- jednají v souladu s udržitelným rozvojem a podporují hodnoty jednotlivých kultur, jak na úrovni národů, tak na úrovni celého lidstva
- nahlízejí dění ve světě v globální perspektivě a jsou si vědomi současné propojenosti a vzájemné potřebnosti všech lidí na světě
- dokážou samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy a vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích
- využívají moderních technologií a sledují jejich vývoj
- matematické dovednosti pro ně nejsou teorií mimo každodenní život, ale využívají je

1.2. Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent prošel obecněji pojatým odborným vzděláváním, které obsahuje vyšší podíl všeobecného vzdělávání. Získal významné předpoklady pro další studium. Zvolil si jedno ze zaměření, které zvyšuje možnost přímého uplatnění absolventa na trhu práce v oborech blízkých zvolenému zaměření.

Technické zaměření nabídne studentům aplikovanou matematiku, rozšířenou fyziku, technické kreslení, deskriptivní geometrii nebo více informatiky. Absolventi mohou pokračovat ve studiu na vysokých technických školách nebo univerzitách, případně využít své znalosti a uplatnit se na trhu práce v nejrůznějších technických oborech, především ve všeobecně technických profesích výrobních podniků nebo v institucích pracujících s technickou či konstrukční dokumentací.

Přírodovědné zaměření se skládá z biologie a základů ekologie, chemie, fyziky a matematiky. Připraví studenty ke studiu na vysokých školách a vyšších odborných školách se zaměřením na přírodní vědy a jejich praktické aplikace, např. medicínu, farmacii, tvorbu a ochranu životního prostředí, zemědělství a učitelství přírodovědných předmětů. Nebude-li absolvent pokračovat ve studiu, najde vzhledem k širokému všeobecnému základu a jeho prohloubení v přírodovědných předmětech uplatnění v činnostech laboratorního nebo provozního charakteru.

Humanitní zaměření nabízí profilové předměty pedagogika, psychologie, sociální práce, komunikace nebo základů účetnictví. Po ukončení studia mohou studenti pokračovat v dalším studiu odpovídajícího zaměření, například na pedagogických či ekonomických fakultách, filozofii, žurnalistice nebo na uměleckých vysokých školách. V případě praxe se absolvent může věnovat práci v sociální oblasti, na pracovních pozicích s nutností komunikace, v administrativě či ve státní správě. Kromě toho může využít kompetence z oblasti informačních a komunikačních technologií a znalost dvou cizích jazyků.

1.3. Kompetence absolventa

Žáci jsou vedeni k tomu, aby během studia získali tyto kompetence:

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení a umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zejména studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov) a pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností vlastních i zkušeností jiných lidí

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a přijímat hodnocení od druhých
- znát možnosti dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

- **Kompetence k řešení problémů**

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému
- získat informace potřebné k řešení problému
- navrhnout způsob řešení, případně více variant řešení, a své řešení zdůvodnit
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické)
- využívat při řešení problémů různé myšlenkové operace
- volit vhodné prostředky a způsoby řešení (pomůcky, literaturu, metody a techniky)
- využívat zkušenosti a vědomosti získané dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (např. přednášek, diskusí, porad)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci alespoň v jednom cizím jazyce
- používat cizí jazyk pro pracovní uplatnění (např. rozumět odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- chápat význam znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění a rozvíjet své jazykové dovednosti v celoživotním učení

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti a odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmů, pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat přiměřeně na hodnocení svého vystupování a jednání, přijímat rady i kritiku
- ověřovat si získané poznatky a kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj a uvědomovat si důsledky nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých možností je pozitivně ovlivňovat
- řešit své sociální a ekonomické záležitosti a být finančně gramotný
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- přispívat k práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů a zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, předcházet konfliktům a nepodléhat předsudkům a stereotypům

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony a respektovat práva a osobnost druhých lidí, včetně jejich kulturních specifik
- vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování a přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu a přistupovat tolerantně k identitě druhých
- zajímat se o politické a společenské dění v České republice i ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v souladu se zásadami udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života a uvědomovat si odpovědnost za vlastní život i za ochranu života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa a chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a vytvářet si k nim

pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj ke své profesní budoucnosti a vzdělávání a uvědomovat si význam celoživotního učení
- přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- odpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a dalších podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů
- porovnávat požadavky zaměstnavatelů se svými schopnostmi a předpoklady
- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech
- využívat poradenské a zprostředkovatelské služby z oblasti práce i vzdělávání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli a prezentovat své odborné schopnosti a profesní cíle
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- rozumět podstatě a principům podnikání
- orientovat se v právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech podnikání
- vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti s ohledem na tržní prostředí a vlastní předpoklady

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů a správně je využívat
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- používat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích
- efektivně hospodařit s financemi pomocí základních matematických dovedností

Digitální kompetence

- ovládat běžná digitální zařízení, aplikace a služby, včetně nástrojů umělé

inteligence

- využívat digitální technologie při učení, práci i v běžném životě
- přizpůsobovat používání digitálních technologií měnícím se potřebám a podmínkám
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a prezentovat data, informace a digitální obsah v různých formátech
- volit vhodné postupy a strategie při práci s digitálními informacemi
- vytvářet, upravovat a propojovat digitální obsah v různých formátech
- vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků
- navrhopvat řešení pomocí digitálních technologií a zlepšovat pracovní postupy
- řešit běžné technické problémy a pomáhat ostatním při práci s technologiemi
- přizpůsobovat se vývoji digitálních technologií a posuzovat jejich dopad na společnost, práci i životní prostředí
- dbát na bezpečnost zařízení a ochranu dat
- chránit své fyzické a duševní zdraví při práci s technologiemi
- jednat v digitálním prostředí eticky, ohleduplně a s respektem k ostatním

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápat bezpečnost práce jako součást péče o zdraví
- znát a dodržovat zásady a předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- dodržovat zásady bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti
- dodržovat zásady ochrany zdraví při práci s digitálními a multimediálními pomůckami
- rozpoznat riziko úrazu nebo ohrožení zdraví při práci
- znát systém péče státu o zdraví pracovníků a možnosti preventivní péče
- uplatňovat nároky na ochranu zdraví při práci a nároky vzniklé při pracovním úrazu nebo poškození zdraví
- znát zásady poskytování první pomoci
- poskytnout první pomoc při úrazu nebo náhlém onemocnění

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- chápat význam, účel a přínos vykonávané práce a její finanční nebo společenské ohodnocení
- chápat kvalitu práce jako důležitý faktor prestiže a konkurenceschopnosti organizace

- zvažovat při plánování činností jejich náklady, vliv na životní prostředí a sociální dopady
- hospodařit efektivně s finančními prostředky
- nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a dalšími zdroji ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Humanitní zaměření

- porozumět základním procesům, které utvářejí osobnost člověka
- chápat význam výchovy a vzdělávání pro rozvoj člověka v různých obdobích života
- znát základní tělesná, smyslová, mentální a sociální znevýhodnění dětí, dospělých i seniorů a možnosti pomoci
- rozpoznat různé strategie učení a volit ty, které nejlépe vyhovují vlastním potřebám
- hodnotit vlastní práci a vyhledávat radu, informace a podporu, pokud je to potřeba
- hodnotit práci ostatních
- využívat získané poznatky a zkušenosti při řešení problémů v různých situacích
- komunikovat konstruktivně v různých sociálních situacích
- ovládat techniku mluveného projevu a využívat verbální i neverbální prostředky komunikace
- prezentovat a obhajovat své názory a vytvářet při jednání atmosféru důvěry a empatie
- reflektovat vlastní jednání i jednání ostatních a řídit se etickými normami
- respektovat odlišnosti lidí, překonávat předsudky a hledat kompromisy
- rozpoznávat příležitosti pro osobní a profesní rozvoj
- vyjadřovat ideje, zkušenosti a emoce prostřednictvím různých uměleckých forem (např. hudby, divadla, literatury, výtvarného umění)
- chápat význam estetických faktorů v každodenním životě

Přírodovědné zaměření

- porozumět přírodním jevům v jejich vzájemných souvislostech
- orientovat se v základních otázkách a problémech přírodních věd a chápat je v širším kulturním, společenském a ekonomickém kontextu
- tvořivě řešit výzkumné úkoly a problémy, formulovat hypotézy a ověřovat je v praxi
- používat základní přírodovědné metody a postupy vědeckého myšlení
- dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany
- vnímat etické souvislosti přírodovědného výzkumu a jeho praktických aplikací
- jednat šetrně k přírodě a respektovat zásady trvale udržitelného rozvoje

- pracovat s odbornými texty a více informačními zdroji, ověřovat a kriticky posuzovat informace
- diskutovat a argumentovat o přírodovědných tématech věcně a objektivně
- vést přesné záznamy o pozorováních a pokusech (protokoly, grafy, schémata apod.)
- shrnout výsledky a závěry do srozumitelného a strukturovaného textu s uvedením zdrojů
- plánovat, organizovat a řídit vlastní učení a pracovní činnost

Technické zaměření

- mít přehled o základech technických oborů a možnostech dalšího technického vzdělávání
- používat základní metody vědecké práce a zpracovávat data získaná pozorováním, experimentem a měřením
- interpretovat získaná data a výsledky měření
- aplikovat přírodovědné a matematické poznatky při řešení technických problémů
- využívat prostorovou představivost a digitální technologie při řešení technických úloh
- zdůvodnit a obhájit zvolené technické řešení
- využívat digitální technologie ke zvýšení efektivity práce a organizace činností
- spolupracovat při řešení technických úkolů v týmu
- dodržovat zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci
- chápat bezpečnost práce jako součást řízení kvality
- dodržovat právní a etické zásady při práci s informacemi a digitálními technologiemi
- respektovat duševní vlastnictví, ochranu osobních dat a zásady správného citování zdrojů

2. Charakteristika vzdělávacího programu

2.1. Celkové pojetí vzdělávání

Překotný vývoj průmyslu, masivní rozvoj elektronizace, robotizace a umělé inteligence a možnosti komunikace a cestování proměňuje situaci na pracovním trhu i v jiných oblastech života takovým způsobem, že nyní nedokážeme předvídat, jaké vzdělání bude zapotřebí za několik let. Vzdělávací systémy v Evropě i ve světě přecházejí na koncept celoživotního vzdělávání, pracovní flexibility a rekvalifikací. Aby toho byli studenti v dospělosti schopni, je potřeba jim poskytnout široký vzdělávací základ s důrazem na vnitřní motivaci, získání životních kompetencí a celostní osobní rozvoj.

Waldorfská pedagogika je součástí reformní pedagogiky, která se již od počátku 20. století snaží řešit narůstající rozpor mezi tradiční školou a potřebami moderní společnosti. Akcentuje rozvoj člověka jako aktivní a tvůrčí individuality, a zároveň člena lidské společenosti. Vzdělávání zde není jednostranně zaměřeno na intelekt a paměť, ale na rozvoj člověka v jeho celistvosti (holistické pojetí výchovy). Proces poznávání přírody, lidí a kultury je spojen s prožitkem, získáváním dovedností, s postojem a názorem. Cílem školy není formovat žáka/žákyni do předem určené podoby, ale vychovat všestranného, vnitřně svobodného a iniciativního člověka, zodpovědného za sebe i svět.

Pojetí studia vychází z potřeb osobnostního rozvoje, vyučované předměty nejsou cílem, ale prostředkem k celkové rozvoji osobnosti mladého člověka. Školní vzdělávací program je založen na širším všeobecně vzdělávacím základu odpovídajícím požadavkům na danou úroveň vzdělávání, avšak s prohloubenou výukou některých všeobecně vzdělávacích předmětů, a s uměleckými a odbornými kurzy a praktiky. Součástí vzdělávacího obsahu jsou i základy odborného vzdělání podle zvolené specializace, které plní průpravnou funkci k předpokládanému vysokoškolskému nebo vyššímu odbornému studiu, případně k práci v oboru blízkém specializaci.

Propojujeme myšlenkové, umělecké a praktické stránky poznávání. Tím zapojujeme do procesu učení celou bytost člověka, nabízíme trojrozměrné vzdělávání – hlavy, srdce i rukou (myšlení, cítění vůle). Vedeme žáky k tomu, aby jen nepřebírali tradované teorie a myšlenkové modely, ale aby základem poznání pro ně byla vlastní zkušenost a vlastní úsudek.

Využíváme exemplární pojetí výuky. Nezahlcujeme žáky encyklopedickými přehledy, ale věnujeme se hlouběji vybraným jevům – fenoménům, které následně zařazujeme do systémových souvislostí. Tak je možno dostat se i k jádru komplexních problémů a pochopit základní procesy, aniž bychom se ztratili a zabředli do detailů. Tento přístup rozvíjí i schopnost bádát a objevovat, odhalovat a formulovat problém, hledat různé varianty a postupy jeho řešení.

Rozvíjíme celostní myšlení. Prožitkovým vyučováním, uměleckými prvky, postupem

od celků k jednotlivostem a dalšími metodickými přístupy podporujeme i pravou mozkovou hemisféru. Ta dokáže daleko rychleji pochopit pojmy a jejich souvislosti, vidět pojmový systém jako celek.

2.2. Organizace výuky

Organizace výuky

Pravidelné denní vyučování se skládá ze 3 částí:

- hlavní epochové vyučování
- odborné, praktické a umělecké bloky
- pravidelné hodiny

Kromě těchto pravidelných jednotek jsou důležitou součástí výuky praktika a projekty, ve vyšších ročnících pak větší samostatné práce.

V prvním a druhém ročníku jsou všechny předměty společné. Od třetího ročníku se žáci částečně dělí podle zvolené specializace a probíhá vyučování předmětů jednotlivých specializací. Některé specializační předměty jsou vyučovány zcela odděleně. Jiné mohou být vyučovány společně s tím, že výuka je diferencovaná a liší se požadavky na jednotlivé skupiny podle zaměření. Cílem je udržet co nejdéle všeobecný rys vzdělávání.

Epochové a blokové vyučování

Hlavní epochové vyučování, označované také zkráceně jako epocha, probíhá typicky 4 kalendářní týdny každý den a typicky jde o první vyučovací jednotku dne. Epochová jednotka trvá 100 minut. Náplní epochy jsou převážně hlavní nebo odborné předměty s převahou teoretického zaměření.

Blok probíhá typicky 1. – 4. týdny každý den týdne, typicky je zařazován po epoše. Blokovaná jednotka trvá 90 minut. Blok je využíván pro odborné předměty dle zaměření, jazykové a umělecké předměty nebo pro rozšíření či tematické prohloubení odborných předmětů.

Výuka organizovaná do epoch a bloků umožňuje práci projektovým způsobem a hlubší proniknutí do témat vyučovaného předmětu.

Pravidelné hodiny

Pravidelné hodiny v délce 45 minut probíhají každý týden po dobu jednoho pololetí, případně celého roku. Jsou to předměty vyžadující buď pravidelné procvičování, např. část hodin cizích jazyků, nebo vhodné předměty typicky jako odborné zaměření, český jazyk, matematika, eurytmie nebo bothmerova gymnastika, hudební výchova, sborový zpěv, případně třídnické hodiny. Některé předměty mohou být vyučovány formou spojených dvouhodin (typicky např. sborový zpěv).

Praktika, projekty, samostatná práce

V každém ročníku jsou do výuky zařazeny praktika a projekty. Praktika jsou důležitou součástí vzdělávacího procesu. V každém ročníku je zařazeno jedno výjezdní praktikum, které typicky trvá 1-3 týdny (zeměměřičské, ekologické, sociální nebo profesní praktikum). Vedle praktik se v průběhu školního roku mohou konat další tematicky zaměřené projektové dny a týdny. V době, kdy probíhá praktikum či projekt, je pravidelné vyučování omezeno nebo pozastaveno. Epochy a bloky bývají zkráceny nebo posunuty, pravidelné hodiny odpadají.

V průběhu celého vzdělávání jsou realizovány i další umělecké, popř. praktické projekty (např. divadelní představení), a také jazykové pobyty a individuální stáže v zahraničních školách.

Praktika a projekty jsou typicky předem naplánované v tematickém plánu na celý školní rok. Mohou ale vzniknout nebo se měnit i v průběhu roku jako reakce na aktuální dění nebo i z iniciativy žáků.

Forma realizace praktického vyučování

Konkrétní formy realizace praktického vyučování jsou uvedené v popisech jednotlivých předmětů.

Realizace dalších vzdělávacích a mimovyučovacích aktivit podporujících záměr školy

Součástí vzdělávacího programu je:

- **adaptační kurz**, který probíhá na začátku prvního ročníku. Cílem je seznámit žáky s odlišnostmi waldorfské školy, které se týkají nejen organizace vyučování ale i přístupu ke vzdělávání. Cílem je především podpora vnitřní motivace žáků k poznávání a sebepoznávání, která je však nutně vyvážena menším důrazem na vnější stimulaci. Aktivity v kurzu jsou dále věnovány rozvoji uměleckého a sociálního cítění. Směřuje se tím také k vytvoření dobrých vzájemných vztahů ve třídě a podpoře tvořivosti.
- **zeměměřičský kurz**, který se uskutečňuje typicky na konci prvního ročníku. Cílem je praktické využití teoretických znalostí získaných ve výuce zeměpisu a matematiky. Žáci získávají přehled o tom, jak vzniká mapa, jaký je význam měření pro plánování stavebního díla a dále kompetence v oblasti sociální – práce ve skupině s vnitřní dynamikou, a v oblasti učení a práce – nutnost exaktního měření a přesných výpočtů. Výsledkem práce je jimi vytvořená mapa dané oblasti, nebo nákres zaměřené stavby.

- **ekologické praktikum**, které se uskutečňuje ve druhém ročníku. Jeho cílem může být terénní biologická práce žáků ve skupině, nebo práce žáků jako kolektivu, která zanechá v lokálním měřítku významný dlouhodobější pozitivní vliv na krajinný charakter navštívené oblasti, případně jejich vhodná kombinace. Praktikum může být podle potřeby doplněno přednáškami odborníků či jinými ekologicko-environmentalistickými aktivitami, které navštívená oblast nabízí.
- **sociální praktikum**, které se uskutečňuje ve třetím ročníku. Žáci si sami, popř. s pomocí školy vyhledají 1-2 sociální zařízení v nichž budou působit. Škola ošetří smluvní vztahy. Cílem je naučit se zvládat neobvyklé situace, získávat nové zkušenosti v práci s lidmi (kompetence v oblasti personální, řešení konfliktů, komunikační), věnovat se vnímavě a nápomocně lidem. Pod vedením osoby, která nese za práci zodpovědnost jsou začleňováni do úkolů v jednotlivých zařízeních.
- **divadelní představení**, které žáci nastudují ve třetím ročníku pod vedením třídního učitele. Cílem je celovečerní divadelní hra, která je veřejně představena rodičům a přátelům školy. Výsledkem je porozumění textu, jeho vyjádření mimikou, gestikou a mluvou a podpora autoprezentačních kompetencí žáků.
- **ročníková práce**, jejíž téma si žáci volí v prvním pololetí třetího ročníku a jako konzultanta si volí učitele ze školy. Práci žáci dokončí na konci třetího ročníku, obhajoba práce proběhne buď na konci třetího nebo na začátku čtvrtého ročníku. Cílem je, aby se žák zabýval tématem, jež ho zajímá a dokáže výsledky své práce veřejně představit a obhájit a naučil se vytvářet odborný text. Tato práce může být i jedním z podkladů ke školní části maturitní zkoušky.
- **profesní praktikum**, které se uskutečňuje ve čtvrtém ročníku v období před podáním přihlášky na vysoké školy. V rámci svého zájmu si žáci vybírají praxi v povolání podle své volby. Praktikum probíhá typicky 2 týdny vlastní praxe ve vybrané firmě nebo organizaci, následované společnou reflexí, v rámci které žáci porovnávají získané zkušenosti s probíranou teorií a ujasňují si profesní směřování do budoucna.
- **třídní cesta**, jejímž cílem je poznat kulturu cizí země prohloubit sociální vazby ve třídě, podpoření schopnosti komunikovat v cizím prostředí, třídní cestu si plánují a organizují studenti samostatně s podporou třídního učitele. Obvykle se realizuje ve čtvrtém ročníku, její realizace je závislá na aktuálních možnostech a nabídce školy.

2.3. Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací strategie školy představují společné pedagogické postupy a metody, které uplatňují všichni učitelé při výuce i dalších školních činnostech. Tyto strategie směřují k rozvoji klíčových kompetencí žáků a vycházejí z cílů školního vzdělávacího programu. Uplatňují se napříč vyučovacími předměty i mimo vyučování a přispívají k vytváření jednotného přístupu školy ke vzdělávání.

2.4. Přípravné kurzy nabízené školou

Škola může nabídnout přípravné kurzy pro uchazeče, případně další přípravné kurzy podle aktuálních možností a potřeb.

2.5. Způsob a kritéria hodnocení žáků

Kritéria hodnocení

Obecné zásady hodnocení žáků a způsob informování o průběhu jejich vzdělávání jsou uvedeny níže a podrobněji rozpracovány ve školním řádu. K tomu si každý učitel může dále rozpracovat způsoby hodnocení ve vztahu ke specifikům jeho předmětu.

Hodnocení na vysvědčení je prováděno slovně. Zároveň je v katalogovém listu žáka vedena pomocná evidence převodu slovního hodnocení na známky. Tyto známky nejsou oficiálním hodnocením školy, slouží pouze pro účely budoucího přijímacího řízení na VŠ nebo VOŠ.

Hodnocení žáků je orientováno na dovednosti – ve vztahu k obsahu a cílům vzdělávání a k vzdělávacím a osobnostním předpokladům, na přístup k práci při výuce a při přípravě na ni.

Hodnocení předmětů s převahou teoretického zaměření

V předmětech s převahou teoretického zaměření (např. matematika, přírodovědné, jazykové) si učitel všímá zejména:

- kvality, rozsahu a ucelenosti získaných poznatků a dovedností
- schopnosti aplikovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení konkrétních úloh a situací
- logického usuzování studenta, pomocí kterého se orientuje v odborné problematice
- přesnosti ve vyhodnocování a třídění informací a vyvozování podstatných souvislostí z nich
- systematickosti práce při zpracování odborného úkolu

- odborné a jazykové správnosti ústního a písemného projevu, komunikačních dovedností (přesnost ve formulaci, rétorika při vystupování, výslovnost, pravopis, tvůrčí přístup při výběru prvků jazykového projevu apod.).

Hodnocení předmětů s převahou praktického zaměření

V předmětech s převahou praktického zaměření (např. tělesná výchova, praktika, řemesla) si učitel všímá zejména:

- kvality a rozsahu osvojených dovedností, ovládnutí pracovních postupů
- zda žák při praktických činnostech využívá adekvátně i teoretické znalosti
- organizace vlastní práce
- kvality zpracování úkolu včetně samostatnosti a osobitosti při jeho provádění

Hodnocení předmětů s převahou uměleckého zaměření

V předmětech s převahou uměleckého zaměření (např. výtvarná výchova, hudební výchova, eurymie) si učitel všímá zejména:

- individuálního uměleckého vyjadřování, které vychází z žákova niterného prožívání umění a jeho osobitého uchopení (oproti mechanickému zpracování úkolů)
- osvojení potřebných dovedností a jejich tvořivé aplikace
- přístupu žáka/žákyně k práci, jeho/její snahy o kvalitu provedení úkolů a usilování o originalitu
- úrovně estetického vnímání, přístupu k uměleckému dílu

Hodnocení učitelem může být doprovázeno i různými formami sebehodnocení žáků. Konkrétní hodnocení za jednotlivé předměty je uvedeno v učebních plánech.

Způsoby hodnocení

Hodnotíme slovně pomocí **slovního hodnocení**.

2.6. Organizace přijímacího řízení

Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Přijímání ke vzdělávání se řídí školským zákonem a příslušnou prováděcí vyhláškou o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání. Řízení probíhá dle správního řádu a občanského zákoníku.

Přijetí na waldorfské lyceum je podmíněno splněním kritérií přijímacího řízení, které ředitel školy každoročně vyhláší ve stanoveném termínu a které se zveřejňují na veřejně přístupném místě v budově školy a také na webových stránkách školy.

Ke studiu oboru není požadováno lékařské doložení zdravotní způsobilosti.

Forma přijímacího řízení

Školní přijímací zkouška se může skládat z písemné přijímací zkoušky a pohovoru.

Obsah přijímacího řízení

Kromě jednotné přijímací zkoušky, která je dána zákonnými předpisy, je důležitou součástí přijímacího řízení školní přijímací zkouška, která je zaměřena především na obecné studijní předpoklady a motivaci ke studiu.

Kritéria přijetí žáka

Podrobná kritéria přijímacího řízení pro daný školní rok stanoví ředitel školy a zveřejní je nejpozději do konce ledna příslušného roku.

2.7. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory:

Součástí filozofie školy je rovný přístup ke vzdělávání pro všechny žáky, tedy i pro ty se zdravotním či sociálním znevýhodněním, a také pro mimořádně nadané žáky. Tomu odpovídají jak přijímací řízení do 1. ročníku, tak prostory školy, Školní vzdělávací program, a zejména přístupy pedagogů k výchově a vzdělávání žáků.

Školní poradenské pracoviště vede evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných se uskutečňuje s pomocí podpůrných opatření, která doporučuje školské poradenské zařízení tak, aby bylo možno zohlednit vzdělávací potřeby těchto žáků. S doporučenými podpůrnými opatřeními jsou na začátku školního roku seznámeni všichni vyučující.

V přijímacím řízení do 1. ročníku přijímací pohovor umožňuje posoudit individuální potřeby každého uchazeče (a to jak zdravotně či sociálně znevýhodněného, tak mimořádně nadaného), možnosti školy s těmito potřebami pracovat a uzpůsobit jim výuku. Součástí přijímacího řízení jsou testy z češtiny a z matematiky, ve kterých jsou uchazeči se specifickými vývojovými poruchami učení zvýhodněni. Škola nemá žádné požadavky na zdravotní způsobilost uchazeče o vzdělávání.

Ve škole funguje propracovaný systém individuálních rozhovorů s každým žákem v průběhu každého ročníku, který umožňuje reagovat na vývoj každého žáka a popř. reagovat na nově vzniklé potřeby, škola má stanovené postupy pro využití školního poradenského pracoviště s využitím speciálního pedagoga.

Pedagogové školy se scházejí každý týden na pedagogické konferenci, jejíž součástí jsou i rozhovory o vytipovaných žácích, umožňující operativně reagovat na jejich problémy či potřeby. Rovněž výchovný poradce může na těchto pravidelných konferencích pracovat s ostatními pedagogy v případě potřeby.

Ve škole je většina prostor bezbariérově přístupná pro žáky s tělesným postižením, včetně odborných učeben.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu:

Ředitel školy může na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. IVP zpracovává třídní učitel ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm, zákonnými zástupci žáka a odbornými učiteli. IVP obsahuje časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek.

2.8. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory:

Mimořádně nadaným žákům škola vytvoří podmínky umožňující další progresivní rozvoj jejich nadání. Mimo jiné se jedná o tyto možnosti:

- zadávání individuálních úkolů prohlubujících a rozšiřujících učivo,
- zapojení do soutěží, účast nadaných studentů na konferencích, stážích apod.,
- konzultace pedagogů s nadanými žáky zvláště při přípravě na soutěže nebo při zpracovávání individuálně zadaného úkolu,
- dělení na skupiny podle úrovně žáků v rámci vyučovací hodiny,
- individuální přístup pedagogů v rámci hodiny,
- zapojení studenta do vedení výukových aktivit.

2.9. Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Žáci jsou na začátku školního roku prokazatelným způsobem seznámeni se zásadami BOZP a PO třídním učitelem. Před školními akcemi a činnostmi, při kterých hrozí zvýšené riziko úrazu, jsou poučeni zvláště (např. před prováděním laboratorních prací, před

hodinami tělesné výchovy, před exkurzemi, kurzy apod.), poučení je prokazatelně zapsáno.

Při akcích mimo školu jsou žáci navíc poučeni o bezpečném chování na pozemních komunikacích, případně o chování v objektu nebo prostoru, kde se během akce pohybují.

Žáci mají právo na ochranu před sociálně-patologickými jevy, před projevy diskriminace, nepřátelství a násilí. Škola o těchto jevech, jejich nebezpečí a možnostech ochrany před nimi žáky informuje v rámci své výchovně-vzdělávací činnosti a činí preventivní opatření a akce prostřednictvím školního metodika prevence.

Do třídnických hodin a učiva vyučovacích předmětů, především biologie, chemie, fyziky a tělesné výchovy, jsou zapracována témata v rámci ochrany člověka za mimořádných událostí, tj. zásady chování člověka při živelných pohromách, při haváriích s únikem nebezpečných látek a zásady poskytnutí první pomoci.

2.10. Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou, dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

Maturitní zkouška se skládá ze dvou částí - společné a profilové. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky. Za přípravu a metodické řízení společné části maturitní zkoušky odpovídá ministerstvo školství.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších dvou nebo tří povinných zkoušek. Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, aby nejméně jednu z povinných zkoušek žák konal ze vzdělávací oblasti zvoleného zaměření.

Zkoušky budou konány kombinací forem:

- maturitní práce a její obhajoba před zkušební maturitní komisí,
- ústní zkouška z odborných předmětů.

Minimálně jedna z povinných zkoušek bude konána formou maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí.

Nabídku předmětů, formu, témata a termíny konání zkoušek profilové části určí ředitel školy nejpozději 7 měsíců před konáním první zkoušky profilové části maturitní zkoušky.

3. Klíčové kompetence a výchovné a vzdělávací strategie školy

Vzdělávací strategie školy představují společné pedagogické postupy a metody, které uplatňují všichni učitelé při výuce i dalších školních činnostech. Tyto strategie směřují k rozvoji klíčových kompetencí žáků a vycházejí z cílů školního vzdělávacího programu. Uplatňují se napříč vyučovacími předměty i mimo vyučování a přispívají k vytváření jednotného přístupu školy ke vzdělávání.

Kompetence k učení

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Usilujeme o takové formy ověřování znalostí, které podporují porozumění učivu a aktivní zapojení žáků do výuky (např. prostřednictvím diskuse, řešení problémových úloh, práce s textem, projektových úkolů nebo písemných prací).
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Vedeme žáky k aktivnímu přístupu k učení, podporujeme jejich zvědavost, samostatné vyhledávání informací a radost z poznávání.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Vytváříme ve výuce prostředí, ve kterém je chyba vnímána jako přirozená součást učení, a vedeme žáky k tomu, aby dokázali přijímat zpětnou vazbu a využívat ji ke zlepšování vlastních výsledků.

Komunikativní kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Ve společné diskusi probíráme pozorované pokusy, jevy, události nebo osobnosti, žáci následně tvoří samostatné zápisy. Vedeme žáky ke kultivovanému projevu a vhodnému používání odborného jazyka slovem i písmem.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Ve většině blokově vyučovaných předmětů ze společenskovední i přírodovědné oblasti žáci tvoří samostatné zápisy z pozorovaných pokusů nebo probíraných jevů, událostí či osobností, které předtím probíráme v hodinách, často ve společné diskusi. Vedeme žáky ke správnému, kultivovanému projevu a vhodnému používání odborného jazyka. Především v nižších dvou ročnících jsou písemné výstupy žáků z blokově vyučovaných předmětů významnou součástí hodnocení.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Podporujeme ve výuce diskusi nad odbornými i společenskými tématy a vedeme žáky k formulování, zdůvodňování a obhajování vlastních názorů při respektování názorů ostatních.

Personální a sociální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Usilujeme o vytváření prostředí založeného na vzájemném respektu a otevřené komunikaci mezi žáky, učiteli i dalšími pracovníky školy a vedeme žáky k ohleduplnému jednání, respektu k odlišnostem a k předcházení osobním konfliktům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury	Vytváříme ve škole prostředí založené na respektu k právům a důstojnosti každého člověka a vedeme žáky k tolerantnímu a ohleduplnému jednání a k odmítání nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace.

Digitální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života	Podporujeme vytváření zdravých digitálních návyků tím, že omezuje používání mobilních telefonů během vyučování i přestávek v prostorách školy a umožňujeme jejich využití pouze v situacích, kdy slouží k vzdělávacím účelům.

Kompetence odborného zaměření - humanitní

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	Ve výuce vedeme žáky k tomu, aby dokázali využívat poznatky získané ve škole i své vlastní zkušenosti při řešení různých životních situací. Podporujeme je v tom, aby aktivně vyhledávali nové příležitosti k učení, propojovali poznatky z různých oblastí a aplikovali je v různých kontextech. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali své zkušenosti reflektovat a využívat je pro další osobní rozvoj.
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	V prvních dvou ročnících vedeme žáky k postupnému rozvoji kultivovaného mluveného projevu prostřednictvím kratších prezentací, referátů a řízených diskusí. Učitelé poskytují průběžnou zpětnou vazbu k obsahové stránce projevu, k práci s argumenty i k využívání verbálních a neverbálních prostředků komunikace. Ve vyšších ročnících postupně zvyšujeme nároky na samostatnou prezentaci názorů, vedení diskuse a schopnost argumentovat s ohledem na druhé a vytvářet při komunikaci atmosféru důvěry a respektu.

Kompetence odborného zaměření - přírodovědné

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence -vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky v oblasti přírodovědného vzdělání využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Ve všech činnostech vedeme žáky k postupně narůstající samostatnosti a k přebírání odpovědnosti za své vzdělávání a chování na všech úrovních - od práce v předmětech, přes projekty, až po sebehodnocení a rozhodování o dalším studiu. Významným předělem je výběr zaměření na konci 2. ročníku, které je velkou životní volbou, na kterou žáky připravujeme a u které chceme, aby ji žáci provedli informovaně a s vědomím důsledků.
Odborná kompetence -vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky v oblasti přírodovědného vzdělání využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	V prvních dvou ročnících jsou žáci vedeni k tvorbě poznámek z hodin a jejich práce je hodnocena. Míra podpory postupně klesá, současně stoupají požadavky na úroveň psaného projevu. Od 3. ročníku už jejich písemné výstupy hodnotíme jen selektivně ve vybraných předmětech, kvalita poznámek ne nepřímo hodnocena formou testů, k nimž mohou žáci v některých případech používat své poznámky.

Kompetence odborného zaměření - technické

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
<p>Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi získali základní znalosti a dovednosti z vybraných technických oborů, včetně základních principů technického myšlení, využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry</p>	<p>V prvních dvou ročnících vedeme žáky k osvojení základních metod vědecké práce prostřednictvím jednoduchých experimentů, měření a řízeného zpracování dat. Učitelé žákům poskytují metodickou podporu při zaznamenávání výsledků, jejich vyhodnocování a interpretaci. Ve vyšších ročnících postupně zvyšujeme nároky na samostatné plánování experimentů, práci s daty a schopnost vyvozovat a prezentovat závěry z provedených pozorování a měření.</p>
<p>Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi získali základní znalosti a dovednosti z vybraných technických oborů, včetně základních principů technického myšlení, využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry</p>	<p>Ve výuce vedeme žáky k tomu, aby při řešení technických úloh dokázali propojovat poznatky z přírodovědných předmětů, matematiky a digitálních technologií. Podporujeme je v samostatném hledání řešení, v práci s daty a v využívání prostorové představivosti. Součástí práce je také zdůvodnění a obhajoba zvoleného postupu, aby se žáci učili své řešení vysvětlit, kriticky posoudit a diskutovat o něm s ostatními.</p>

4. Učební plán

4.1. Technické zaměření

Název předmětu	Povinný / povinně volitelný	1. ročník (h)	2. ročník (h)	3. ročník (h)	4. ročník (h)	Celkem (h)
Český jazyk	Povinný	4	2	2	3	11
Dějiny	Povinný	2	3	2	2	9
Parzifal	Povinný	0	1	0	0	1
Faust	Povinný	0	0	1	0	1
Divadlo	Povinný	0	0	1,50	0	1,50
Anglický jazyk	Povinný	3	3	3	2	11
Anglický jazyk - maturita	Povinně volitelný	0	0	0	2	2
Německý jazyk	Povinný	3	3	3	0	9
Německý jazyk - maturita	Povinně volitelný	0	0	0	2	2
Matematika	Povinný	5	4	2	2	13
Zeměpis	Povinný	1	0,50	1	1	3,50
Ekologické praktikum	Povinný	0	1	0	0	1
Biologie	Povinný	1	1	1	1	4
Laboratorní praktikum	Povinný	0	1	0	0	1
Chemie	Povinný	1	1	1	1	4
Fyzika	Povinný	1	1	1	2	5
Informatika	Povinný	2	1,50	1	2	6,50
Hospodářství	Povinný	0	1	1	1	3
Profesní praktikum	Povinný	0	0	0	1	1
Třídnická hodina	Povinný	1	1	1	1	4
Zdraví a pohyb	Povinný	3,50	3,50	2,50	3,50	13
Umělecká práce	Povinný	3	2	2	0	7
Hudební výchova a sbor	Povinný	3	3	1,50	0	7,50
Komunikace	Povinný	0	0	1	0	1

Název předmětu	Povinný / povinně volitelný	1. ročník (h)	2. ročník (h)	3. ročník (h)	4. ročník (h)	Celkem (h)
Sociální praktikum	Povinný	0	0	1	0	1
Ekologická energetika	Povinný	0	0	2	0	2
Ekologické technologie	Povinný	0	0	0	2	2
Deskriptivní geometrie	Povinný	0	0	1	0	1
Technické kreslení	Povinný	0	0	1	0	1
Maturitní seminář	Povinný	0	0	0	2	2
Epochové vyučování	Povinný	1	1	1	1	4
Součet technické zaměření		34,50	34,50	34,50	31,50	135

4.2. Přírodovědné zaměření

Název předmětu	Povinný / povinně volitelný	1. ročník (h)	2. ročník (h)	3. ročník (h)	4. ročník (h)	Celkem (h)
Český jazyk	Povinný	4	2	2	3	11
Dějiny	Povinný	2	3	2	2	9
Parzifal	Povinný	0	1	0	0	1
Faust	Povinný	0	0	1	0	1
Divadlo	Povinný	0	0	1,50	0	1,50
Anglický jazyk	Povinný	3	3	3	2	11
Anglický jazyk - maturita	Povinně volitelný	0	0	0	2	2
Německý jazyk	Povinný	3	3	3	0	9
Německý jazyk - maturita	Povinně volitelný	0	0	0	2	2
Matematika	Povinný	5	4	2	2	13
Zeměpis	Povinný	1	0,50	1	1	3,50
Ekologické praktikum	Povinný	0	1	0	0	1
Biologie	Povinný	1	1	3	2	7
Laboratorní praktikum	Povinný	0	1	0	0	1
Chemie	Povinný	1	1	3	2	7
Fyzika	Povinný	1	1	1	2	5
Informatika	Povinný	2	1,50	1	2	6,50
Hospodářství	Povinný	0	1	1	1	3
Profesní praktikum	Povinný	0	0	0	1	1
Třídnická hodina	Povinný	1	1	1	1	4
Zdraví a pohyb	Povinný	3,50	3,50	2,50	3,50	13
Umělecká práce	Povinný	3	2	2	0	7
Hudební výchova a sbor	Povinný	3	3	1,50	0	7,50
Komunikace	Povinný	0	0	1	0	1
Sociální praktikum	Povinný	0	0	1	0	1

Název předmětu	Povinný / povinně volitelný	1. ročník (h)	2. ročník (h)	3. ročník (h)	4. ročník (h)	Celkem (h)
Maturitní seminář	Povinný	0	0	0	2	2
Epochové vyučování	Povinný	1	1	1	1	4
Součet přírodovědné zaměření		34,50	34,50	34,50	31,50	135

4.3. Humanitní zaměření

Název předmětu	Povinný / povinně volitelný	1. ročník (h)	2. ročník (h)	3. ročník (h)	4. ročník (h)	Celkem (h)
Český jazyk	Povinný	4	2	2	3	11
Dějiny	Povinný	2	3	2	2	9
Parzifal	Povinný	0	1	0	0	1
Faust	Povinný	0	0	1	0	1
Divadlo	Povinný	0	0	1,50	0	1,50
Anglický jazyk	Povinný	3	3	3	2	11
Anglický jazyk - maturita	Povinně volitelný	0	0	0	2	2
Německý jazyk	Povinný	3	3	3	0	9
Německý jazyk - maturita	Povinně volitelný	0	0	0	2	2
Matematika	Povinný	5	4	2	1	12
Zeměpis	Povinný	1	0,50	1	1	3,50
Ekologické praktikum	Povinný	0	1	0	0	1
Biologie	Povinný	1	1	1	1	4
Laboratorní praktikum	Povinný	0	1	0	0	1
Chemie	Povinný	1	1	1	1	4
Fyzika	Povinný	1	1	1	1	4
Informatika	Povinný	2	1,50	1	1	5,50
Základy ekonomického vzdělávání	Povinný	0	0	2	2	4
Hospodářství	Povinný	0	1	1	1	3
Profesní praktikum	Povinný	0	0	0	1	1
Třídnická hodina	Povinný	1	1	1	1	4
Zdraví a pohyb	Povinný	3,50	3,50	2,50	3,50	13
Umělecká práce	Povinný	3	2	2	0	7
Hudební výchova a sbor	Povinný	3	3	1,50	0	7,50

Název předmětu	Povinný / povinně volitelný	1. ročník (h)	2. ročník (h)	3. ročník (h)	4. ročník (h)	Celkem (h)
Základy společenských věd	Povinný	0	0	2	2	4
Komunikace	Povinný	0	0	1	1	2
Sociální praktikum	Povinný	0	0	1	0	1
Maturitní seminář	Povinný	0	0	0	2	2
Epochové vyučování	Povinný	1	1	1	1	4
Součet humanitní zaměření		34,50	34,50	34,50	31,50	135

5. Souhrn vzdělávacích oblastí

5.1. Technické zaměření

Vzdělávací oblast	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem (skutečnost/minimum)	1. ročník - předměty	2. ročník - předměty	3. ročník - předměty	4. ročník - předměty
Český jazyk	2	1	1	2	6 / 6	Český jazyk 2	Český jazyk 1	Český jazyk 1	Český jazyk 2
Dva cizí jazyky	6	6	6	3	21 / 21	Anglický jazyk 3 Německý jazyk 3	Anglický jazyk 3 Německý jazyk 3	Anglický jazyk 3 Německý jazyk 3	Anglický jazyk 2 Jazyky - maturita 1
Společenskovední vzdělávání	2,50	2,50	1,50	1,50	8 / 8	Dějiny 2 Třídnická hodina 0,50	Dějiny 2 Třídnická hodina 0,50	Dějiny 1 Třídnická hodina 0,50	Dějiny 1 Třídnická hodina 0,50
Přírodovědné vzdělávání	4	4	3	2	13 / 13	Zeměpis 1 Biologie 1 Chemie 1 Fyzika 1	Ekologické praktikum 1 Biologie 1 Chemie 1 Fyzika 1	Zeměpis 1 Biologie 1 Chemie 1	Biologie 1 Chemie 1
Matematické vzdělávání	5	4	1	0	10 / 10	Matematika 5	Matematika 4	Matematika 1	—
Estetické vzdělávání	6	4	1	1	12 / 12	Český jazyk 2 Umělecká práce 3 Hudební výchova a sbor 1	Český jazyk 1 Umělecká práce 2 Hudební výchova a sbor 1	Český jazyk 1	Český jazyk 1
Vzdělávání pro zdraví	2	2	2	2	8 / 8	Zdraví a pohyb 2	Zdraví a pohyb 2	Zdraví a pohyb 2	Zdraví a pohyb 2
Informatické vzdělávání	1	1	1	1	4 / 4	Informatika 1	Informatika 1	Informatika 1	Informatika 1
Ekonomické vzdělávání	0	1	1	1	3 / 3	—	Hospodářství 1	Hospodářství 1	Hospodářství 1
Odborné zaměření	0	0	6	10	16 / 16	—	—	Matematika 1 Fyzika 1 Ekologická energetika 2 Deskriptivní geometrie 1 Technické kreslení 1	Matematika 2 Fyzika 2 Informatika 1 Profesní praktikum 1 Ekologické technologie 2 Maturitní seminář 2
Disponibilní hodiny	6	9	11	6	32 / 27	Informatika 1 Třídnická hodina 0,50 Zdraví a pohyb 1,50 Hudební výchova a sbor 2 Epochové vyučování 1	Dějiny 1 Parzifal 1 Zeměpis 0,50 Laboratorní praktikum 1 Informatika 0,50 Třídnická hodina 0,50 Zdraví a pohyb 1,50 Hudební výchova a sbor 2 Epochové vyučování 1	Dějiny 1 Faust 1 Divadlo 1,50 Třídnická hodina 0,50 Zdraví a pohyb 0,50 Umělecká práce 2 Hudební výchova a sbor 1,50 Komunikace 1 Sociální praktikum 1 Epochové vyučování 1	Dějiny 1 Jazyky - maturita 1 Zeměpis 1 Třídnická hodina 0,50 Zdraví a pohyb 1,50 Epochové vyučování 1

5.2. Přírodovědné zaměření

Vzdělávací oblast	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem (skutečnost/minimum)	1. ročník - předměty	2. ročník - předměty	3. ročník - předměty	4. ročník - předměty
Český jazyk	2	1	1	2	6 / 6	Český jazyk 2	Český jazyk 1	Český jazyk 1	Český jazyk 2
Dva cizí jazyky	6	6	6	3	21 / 21	Anglický jazyk 3 Německý jazyk 3	Anglický jazyk 3 Německý jazyk 3	Anglický jazyk 3 Německý jazyk 3	Anglický jazyk 2 Jazyky - maturita 1
Společenskovední vzdělávání	2,50	2,50	1,50	1,50	8 / 8	Dějiny 2 Třídnická hodina 0,50	Dějiny 2 Třídnická hodina 0,50	Dějiny 1 Třídnická hodina 0,50	Dějiny 1 Třídnická hodina 0,50
Přírodovědné vzdělávání	4	4	3	2	13 / 13	Zeměpis 1 Biologie 1 Chemie 1 Fyzika 1	Ekologické praktikum 1 Biologie 1 Chemie 1 Fyzika 1	Zeměpis 1 Biologie 1 Chemie 1	Biologie 1 Chemie 1
Matematické vzdělávání	5	4	1	0	10 / 10	Matematika 5	Matematika 4	Matematika 1	—
Estetické vzdělávání	6	4	1	1	12 / 12	Český jazyk 2 Umělecká práce 3 Hudební výchova a sbor 1	Český jazyk 1 Umělecká práce 2 Hudební výchova a sbor 1	Český jazyk 1	Český jazyk 1
Vzdělávání pro zdraví	2	2	2	2	8 / 8	Zdraví a pohyb 2	Zdraví a pohyb 2	Zdraví a pohyb 2	Zdraví a pohyb 2
Informatické vzdělávání	1	1	1	1	4 / 4	Informatika 1	Informatika 1	Informatika 1	Informatika 1
Ekonomické vzdělávání	0	1	1	1	3 / 3	—	Hospodářství 1	Hospodářství 1	Hospodářství 1
Odborné zaměření	0	0	6	10	16 / 16	—	—	Matematika 1 Biologie 2 Chemie 2 Fyzika 1	Matematika 2 Biologie 1 Chemie 1 Fyzika 2 Informatika 1 Profesní praktikum 1 Maturitní seminář 2
Disponibilní hodiny	6	9	11	6	32 / 27	Informatika 1 Třídnická hodina 0,50 Zdraví a pohyb 1,50 Hudební výchova a sbor 2 Epochové vyučování 1	Dějiny 1 Parzifal 1 Zeměpis 0,50 Laboratorní praktikum 1 Informatika 0,50 Třídnická hodina 0,50 Zdraví a pohyb 1,50 Hudební výchova a sbor 2 Epochové vyučování 1	Dějiny 1 Faust 1 Divadlo 1,50 Třídnická hodina 0,50 Zdraví a pohyb 0,50 Umělecká práce 2 Hudební výchova a sbor 1,50 Komunikace 1 Sociální praktikum 1 Epochové vyučování 1	Dějiny 1 Jazyky - maturita 1 Zeměpis 1 Třídnická hodina 0,50 Zdraví a pohyb 1,50 Epochové vyučování 1

5.3. Humanitní zaměření

Vzdělávací oblast	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem (skutečnost/minimum)	1. ročník - předměty	2. ročník - předměty	3. ročník - předměty	4. ročník - předměty
Český jazyk	2	1	1	2	6 / 6	Český jazyk 2	Český jazyk 1	Český jazyk 1	Český jazyk 2
Dva cizí jazyky	6	6	6	3	21 / 21	Anglický jazyk 3 Německý jazyk 3	Anglický jazyk 3 Německý jazyk 3	Anglický jazyk 3 Německý jazyk 3	Anglický jazyk 2 Jazyky - maturita 1
Společenskovědní vzdělávání	2,50	2,50	1,50	1,50	8 / 8	Dějiny 2 Třídnická hodina 0,50	Dějiny 2 Třídnická hodina 0,50	Dějiny 1 Třídnická hodina 0,50	Dějiny 1 Třídnická hodina 0,50
Přírodovědné vzdělávání	4	4	3	2	13 / 13	Zeměpis 1 Biologie 1 Chemie 1 Fyzika 1	Ekologické praktikum 1 Biologie 1 Chemie 1 Fyzika 1	Zeměpis 1 Biologie 1 Chemie 1	Biologie 1 Chemie 1
Matematické vzdělávání	5	4	1	0	10 / 10	Matematika 5	Matematika 4	Matematika 1	—
Estetické vzdělávání	6	4	1	1	12 / 12	Český jazyk 2 Umělecká práce 3 Hudební výchova a sbor 1	Český jazyk 1 Umělecká práce 2 Hudební výchova a sbor 1	Český jazyk 1	Český jazyk 1
Vzdělávání pro zdraví	2	2	2	2	8 / 8	Zdraví a pohyb 2	Zdraví a pohyb 2	Zdraví a pohyb 2	Zdraví a pohyb 2
Informatické vzdělávání	1	1	1	1	4 / 4	Informatika 1	Informatika 1	Informatika 1	Informatika 1
Ekonomické vzdělávání	0	1	1	1	3 / 3	—	Hospodářství 1	Hospodářství 1	Hospodářství 1
Odborné zaměření	0	0	7	9	16 / 16	—	—	Dějiny 1 Základy ekonomického vzdělávání 2 Základy společenských věd 2 Komunikace 1 Sociální praktikum 1	Dějiny 1 Základy ekonomického vzdělávání 2 Profesní praktikum 1 Základy společenských věd 2 Komunikace 1 Maturitní seminář 2
Disponibilní hodiny	6	9	10	7	32 / 27	Informatika 1 Třídnická hodina 0,50 Zdraví a pohyb 1,50 Hudební výchova a sbor 2 Epochové vyučování 1	Dějiny 1 Parzifal 1 Zeměpis 0,50 Laboratorní praktikum 1 Informatika 0,50 Třídnická hodina 0,50 Zdraví a pohyb 1,50 Hudební výchova a sbor 2 Epochové vyučování 1	Faust 1 Divadlo 1,50 Matematika 1 Fyzika 1 Třídnická hodina 0,50 Zdraví a pohyb 0,50 Umělecká práce 2 Hudební výchova a sbor 1,50 Epochové vyučování 1	Jazyky - maturita 1 Matematika 1 Zeměpis 1 Fyzika 1 Třídnická hodina 0,50 Zdraví a pohyb 1,50 Epochové vyučování 1

6. Průřezová témata

6.1. Občan v demokratické společnosti

Průřezové téma **Občan v demokratické společnosti** je na lyceu realizováno jako dlouhodobě a systematicky rozvíjená oblast, která prostupuje vzděláváním napříč předměty i školním životem. Zaměřuje se na formování postojů a hodnotových orientací žáků potřebných pro aktivní fungování v demokratické společnosti, na rozvoj občanské gramotnosti a schopnosti odpovědného jednání. Cílem je vést žáky k uvědomění si významu demokracie, lidských práv, tolerance, solidarity a respektu k odlišnostem, zároveň k orientaci v soudobém společenském dění a k aktivnímu přístupu k veřejným záležitostem.

Téma je do výuky začleňováno zejména prostřednictvím vzdělávacích oblastí společenskovědních, jazykových a ekonomických, avšak jeho realizace se přirozeně uplatňuje i v dalších předmětech. V rámci **dějepisů a zeměpisů** jsou rozvíjeny souvislosti historického vývoje demokracie, politických systémů a globálních problémů současného světa. V předmětech jako **komunikace a český jazyk** je kladen důraz na kultivovanou diskusi, argumentaci, práci s informacemi a schopnost formulovat vlastní názor. **Informatika** přispívá zejména rozvojem mediální gramotnosti, kritického vyhodnocování zdrojů a odolnosti vůči manipulaci v online prostředí. V rámci **hospodářství a základy společenských věd** se žáci seznamují se základními principy fungování státu, trhu a občanské odpovědnosti v ekonomickém rozhodování.

Součástí realizace jsou také cílené projektové aktivity a školní akce zaměřené na aktuální společenská a politická témata v České republice i ve světě, např. simulace voleb, debaty, modelové situace, řešení konfliktů či týmové projekty. Škola podporuje aktivizující metody výuky, kooperativní učení, diskusní formy práce a vedení žáků k respektu, kompromisu a spolupráci. Významnou podmínkou naplňování průřezového tématu je rovněž demokratické klima školy, které podporuje otevřenou komunikaci, partnerský přístup, zapojení žáků do rozhodování a respekt k pravidlům i odpovědnosti.

Průřezové téma tak přispívá k rozvoji klíčových kompetencí žáků, zejména kompetencí komunikativních, sociálních, občanských a kompetencí k práci s informacemi, a připravuje je na aktivní život v demokratické společnosti.

6.2. Člověk a životní prostředí

Průřezové téma **Člověk a životní prostředí** má za cíl vést žáky k pochopení vztahů mezi člověkem a přírodou, k odpovědnému jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje a k vědomí osobní i profesní odpovědnosti za kvalitu životního prostředí. Realizace tématu probíhá v souladu s RVP kombinací komplexního, rozptýleného a

nadpředmětového přístupu.

Těžiště realizace spočívá zejména v přírodovědném a technickém zaměření, především v biologii, chemii, fyzice, zeměpisu a odborných předmětech, kde je téma začleňováno do výuky ekologie, práce s přírodními zdroji, energetiky, materiálů, technologických procesů a jejich dopadů na prostředí a zdraví člověka. Výuka je vedena problémově, žáci řeší modelové i reálné situace, analyzují environmentální zátěže, navrhují opatření ke snížení dopadů lidské činnosti a hodnotí jejich efektivitu z hlediska environmentálního, ekonomického i sociálního.

Rozptýleně je téma začleňováno také do dalších předmětů, včetně humanitního zaměření, zejména při práci s aktuálními globálními a regionálními problémy, interpretaci dat, diskusích o etických aspektech ochrany přírody a udržitelnosti nebo při zpracování projektů. Nadpředmětově je průřezové téma realizováno prostřednictvím projektové a badatelsky orientované výuky, která propojuje všechna tři zaměření a vede žáky k týmové spolupráci, formulaci závěrů a obhajobě navrhovaných řešení.

Významnou součástí jsou odborné exkurze umožňující přímé poznávání přírodního i upraveného prostředí a analýzu konkrétních způsobů hospodaření se zdroji. Ve druhém ročníku absolvují žáci všech tří zaměření **ekologické praktikum**, které je koncipováno jako praktická aplikace principů udržitelnosti, žáci plánují a realizují úpravy prostředí, posuzují jejich dlouhodobý dopad a vyhodnocují jejich přínos z hlediska ekologického i společenského. Praktikum tak propojuje teoretické poznatky s konkrétní činností a rozvíjí odpovědný přístup k životnímu prostředí v osobním i budoucím profesním životě.

6.3. Člověk a svět práce

Průřezové téma **Člověk a svět práce** je na lyceu realizováno systematicky v průběhu celého vzdělávání s cílem vybavit žáky praktickými dovednostmi a informacemi pro budoucí profesní uplatnění, kariérové rozhodování a schopnost reagovat na proměnlivé podmínky trhu práce. Téma je začleňováno rozptýleně do předmětů všeobecného i odborného vzdělávání a současně je rozvíjeno nadpředmětově prostřednictvím projektů a praktických aktivit.

V oblasti hospodářství a odborných předmětů se žáci seznamují s principy fungování trhu práce, pracovněprávními vztahy, právy a povinnostmi zaměstnanců i zaměstnavatelů, daňovým systémem a základy podnikání (např. založení živnosti či firmy). V humanitním zaměření je téma dále rozvíjeno v předmětu účetnictví a základy podnikání. Významnou roli hraje také výuka cizích jazyků, která podporuje jazykovou připravenost pro studium a práci v mezinárodním prostředí, rozvíjí odbornou terminologii i schopnost profesní komunikace.

Výuka je orientována prakticky a využívá metody doporučené RVP – práci s kariérovými informacemi, sebereflexi, tvorbu osobního portfolia, přípravu životopisu a motivačního dopisu, nácvik pracovního pohovoru formou modelových situací a rolových her, týmovou

spolupráci i projektové vyučování. Součástí jsou také prakticky zaměřené projekty rozvíjející pracovní dovednosti, tvořivost, odpovědnost a vztah k tradičním i současným profesím. Žáci navštěvují veletrhy dalšího vzdělávání a účastní se exkurzí či besed s odborníky z praxe.

Klíčovou formou naplňování průřezového tématu jsou odborná praktika: ve třetím ročníku absolvují žáci všech zaměření dvoutýdenní **sociální praktikum** v zařízeních sociálních služeb a ve čtvrtém ročníku dvoutýdenní **profesní praktikum** ve firmách dle vlastního výběru. Tato přímá zkušenost s reálným pracovním prostředím podporuje rozvoj pracovních návyků, samostatnosti, odpovědnosti a napomáhá žákům při rozhodování o dalším studiu a profesní dráze v kontextu celoživotního učení.

6.4. Člověk a digitální svět

Průřezové téma **Člověk a digitální svět** je na lyceu realizováno průběžně a systematicky napříč všemi předměty, přičemž digitální technologie jsou chápány jako běžný pracovní nástroj žáků i učitelů. Cílem je rozvíjet digitální kompetence žáků tak, aby dokázali technologie využívat bezpečně, kriticky, tvořivě a efektivně při učení, při řešení problémů i při přípravě na další studium a profesní život. Žáci využívají výpočetní techniku v rámci běžné výuky pro vyhledávání, zpracování a kritické hodnocení informací, práci s daty, tvorbu digitálního obsahu a prezentaci výsledků. Významnou součástí realizace je vedení žáků k odpovědnému a etickému jednání v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů, respektování autorských práv a k porozumění rizikům digitálního světa (např. kybernetická bezpečnost, digitální stopa, manipulace a dezinformace).

V prvním ročníku získávají žáci základní přehled o vývoji informatiky a digitálních technologií, na něž navazují praktické dovednosti využitelné v dalších předmětech. Digitální technologie jsou dále cíleně využívány při zpracování **ročníkových a maturitních prací**, kde se žáci učí odborně pracovat se zdroji, správně citovat, strukturovat text a výsledky prezentovat. Součástí výuky je také rozvoj schopnosti smysluplně využívat nástroje umělé inteligence, včetně kritického posuzování výstupů, ověřování informací a uvědomění si etických a právních souvislostí. Průřezové téma je realizováno prostřednictvím praktických úloh, projektové výuky, týmové spolupráce, digitálních prezentací a pravidelného používání digitálních nástrojů v přírodovědných, technických i humanitních předmětech, čímž se podporuje propojení formální výuky s reálnými potřebami současného digitálního světa.

6.5. Tabulka začlenění průřezových témat

Podrobněji jsou průřezová témata rozvedena u jednotlivých předmětů v kapitole Učební osnovy.

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Občan v demokratické společnosti	dějiny, informatika	Dějiny	dějiny, zeměpis, český jazyk a literatura	dějiny, zeměpis, hospodářství, ZSV
Člověk a životní prostředí	biologie	zeměpis, chemie, ekologické praktikum	biologie, chemie, tech. a př. zaměření	zeměpis, chemie, tech. a př. zaměření
Člověk a svět práce	informatika	hospodářství, český jazyk a literatura	hospodářství, sociální praktikum	hospodářství, český jazyk a literatura, profesní praktikum
Člověk a digitální svět	informatika, český jazyk a literatura, matematika	informatika, český jazyk a literatura, hospodářství	informatika, český jazyk a literatura. matematika, odb. vzdělávání	informatika, český jazyk a literatura. hospodářství, odb. vzdělávání

7. Předmětová část

7.1. Předměty

7.1.1. Český jazyk (ČJ)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	4	2	2	3	11
Přírodovědné zaměření	4	2	2	3	11
Humanitní zaměření	4	2	2	3	11

Charakteristika předmětu

Předmět český jazyk čerpá dotaci z jazykovědního vzdělávání a komunikace a estetického vzdělávání.

Vzdělávací předmět český jazyk a literatura v sobě organicky propojuje několik oborů – jazykovědu, literární vědu a literární historii. Díky tomuto propojení žák přirozeně vyvíjí své jazykové poznání a rozvíjí jazykové dovednosti na podkladě kvalitních autentických literárních textů. Při studiu literárních děl tak zároveň zkoumá stránku literární i jazykovědnou a z literárních děl tak získává kultivující zpětnou vazbu pro svou vlastní komunikaci v českém jazyce. Zároveň si tímto studiem uvědomuje jazykový a kulturní vývoj, své místo v tomto vývoji a zdroje svých znalostí i postojů. V oblasti postojové má velký význam především literatura, která ukazuje přímo či nepřímo autentické postoje jednotlivých autorů ke skutečnosti a umožňuje zvědomení vlastních postojů v dialogu s nimi, formulaci a obhajobu vlastních názorů.

Výuka je vedena ve čtyřech základních směrech:

- schopnost práce s literárními texty a vytěžování informací v nich obsažených
- rozvíjení slovní zásoby a schopnosti efektivního a gramaticky správného nakládání s nabytými znalostmi
- srozumitelná komunikace hlasová i písemná, zejména tvorbou vlastních slohových prací
- práce s historicky hodnotnými literárními díly a jejich současnými paralelami.

Slovní hodnocení znalostí žáků staví na prostředcích, jakými jsou třeba písemné testy, slohové práce, referáty a ústní prezentace daných témat.

Předmětem hodnocení je především:

- predispozice i následné pokroky v oblasti vlastní tvorby základních literárních útvarů
- schopnost vyložit předpokládanou myšlenku souvislého textu
- míra přehledu o literárním umění včetně autorů a rozšiřování vlastních čtenářských zkušeností
- schopnost vytvořit si vlastní názor na literární dílo bez ohledu na zavedená

schémata

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Vedeme žáky k porozumění mluveného slova ve formátu rozsáhlejšího projevu (přednáška, výklad...)
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Při práci ve skupinách necháváme žáky pracovat textem, nejprve čtou text jako celek, pak jej rozdělí z hlediska důležitosti podle formálních i sémantických kritérií do menších celků; postupují od jednoduššího ke složitějšímu, využívají deduktivní přístup v závěru úkolu pak syntetický přístup k probíranému tématu

Kompetence k řešení problémů

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy	Při diskuzích na daná témata učíme žáky vyslechnout všechny názory, prezentovat svůj názor, ale také dávat prostor ostatním

Komunikativní kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Necháváme žáky tvořit vlastní poznámky, texty mohou doplňovat ilustracemi
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Učíme vést diskusi, jasně formulovat myšlenky, používat základní pozitivní strategie verbální i nonverbální komunikace

Personální a sociální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Při výběru své vlastní básně pro recitaci v epoše poetiky necháváme žáky hledat text, který je vnitřně a citově oslovuje

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury	Navštěvujeme kulturní představení, vedeme žáky k tomu, aby se vhodně oblékli
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury	Zapojujeme se do veřejných projektu (literární soutěže a pod.)

Digitální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života	Při analýze publicistických útvarů různých stylových vrstev (např. srovnávání zpráv ze seriózních tiskovin a z bulvárních tiskovin, sledování jazykových a pragmalingvistických prostředků reklamy, ad.) vedeme žáky ke kritickému myšlení

Český jazyk (ČJ) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>poetika</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastní tvorba a prožitek teorie žánrů prozodie (metrika) rýmy a obecně výstavba básně práce s motivy 	<ul style="list-style-type: none"> začíná vnímat básně jako graficky, rytmicky a intonačně ucelené texty; na textu zažívá rytmické stopy, sám/sama se pokouší u zadaných textů odhalit básnické stopy uvědomuje si specifika přízvuku seznáme se s fonetickými a lexikálními zákonitostmi rýmu, na základě ukázky sám/sama odhaluje zvláštnosti u různých typů rýmů; sám/sama si vyzkouší psát básně v zadaném rýmu seznamuje se se základními básnickými formami na základě práce s básnickými texty odhaluje obsahové i formální zákonitosti jednotlivých básnických forem a sám/sama se pokouší jednodušší formy vytvořit v kontrastu s právě naučenými pevně danými básnickými formami se seznamuje s formou volného verše při práci s konkrétními básnickými texty se naučí analyzovat básnické prostředky (básnické figury a tropy) a vyzkouší si v cvičných úkolech sám/sama vytvářet svá básnická pojmenování se samostatně pokusí o komplexní analýzu básnického textu, kde uplatní vše, co se naučil/a se seznámí s přechodovými básnickými útvary; pokusí se z hlediska estetického i obsahového posoudit, jaké účinky může mít vizuální, grafická báseň, jaká složka u ní vystupuje do popředí; sám/sama vytvoří vizuální, experimentální skladby se učí slovně formulovat charakteristické znaky a účinky nonsensové poezie; samostatně vymýšlí své texty má možnost si uvědomit poetiku písňových textů oblíbených zpěváků a spojit si básnické umění s hudbou porovnává více verzí překladů jedné básně učí se formulovat své subjektivní pocity a vystihnout jemné nuance, kterými básně působí uvědomí si, že pořadí básní v básnických sbírkách není náhodné, ale často velmi promyšlené; na konkrétních příkladech se pokusí objevit kompoziční záměr
<p>počátky literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> nejstarší literatura ságy, rozbor jedné ságy raná křesťanská kultura a z ní vycházející písemnictví (např. Starý zákon, Nový zákon, Talmud, Tóra) antická literatura, antická dramata, pozdní antika (např. Píseň o Nibelunzích) 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává nejdůležitější literární postavy a učí se je klasifikovat (bohové, démoni, lidé, zvířata a jejich proměny) objevuje základní zákonitosti eposu popíše odlišné rysy hrdinů v jednotlivých kulturách na základě práce s texty rekapituje dějovou linii popíše a rozliší základní dějové části dramatu rozpozná základní části divadelního představení (jednání, obrazy, výstupy) na příkladech rozliší komedii a tragedii ukáže na ukázce hlavní znaky eposu srovná jména a působnost římských a řeckých bohů charakterizuje formu bajky na literárních ukázkách rozliší epickou lyrickou poezii a prózu, popíše hlavní témata lyrických a epických děl orientuje se v římské literatuře

Český jazyk (ČJ) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Gramatika procvičování a prohlubování gramatických jevů	<ul style="list-style-type: none"> • Žák v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu. • Žák v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví. • Žák pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka. • Žák odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby. • Žák nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak. • Žák se orientuje ve výstavbě textu. • Žák uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování.

Český jazyk (ČJ) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
světová literatura <ul style="list-style-type: none"> • středověká evropská literatura (středověký epos) • baroko, klasicismus, preromantismus, počátky romantismu 	<ul style="list-style-type: none"> • získá přehled o literárních tendencích v období renesance • na příkladech literárních postav z doby renesance, baroka, klasicismu (např., Othello Lakomec) • získá přehled o povaze, hlavních představitelích a stěžejních dílech světové středověké, barokní, klasicistní a preromantické literatury

Český jazyk (ČJ) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Počátky literatury v Čechách</p> <ul style="list-style-type: none"> • ÚLS - zdroj literární tvorby • lit. žánr: pověst, legenda, satira, vagantská poezie, kronika, píseň • vznik a podoby písemnictví na území Čech a Moravy (od Velké Moravy po dobu Karla IV.) • pověsti ze starých letopisů a kronik • literární zpracování české historie – např. Jirásek, Markéta Lukášková <ul style="list-style-type: none"> • obecná stratifikace funkčních stylů a žánrů • prostěsdělovací styl, vyprávění, výklad, popis, charakteristika, referát • stratifikace národního jazyka • základy obecné jazykovědy (vznik jazyka, funkce jazyka) • modul osvojování pravopisu • lexikologie, lexikografie • hláskosloví v češtině • historické proměny českého jazyka <ul style="list-style-type: none"> • husitská literatura, humanismus, baroko (historická charakteristika období, základní literární žánry, orientační přehled dobové literární produkce) • slovanské jazyky • slohotvorní činitele objektivní a subjektivní 	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší texty odborné, prosté sdělovací, umělecké • rozliší umělecký text lyrický a epický, prózu, poezii a drama • přesně, jasně popíše literárního hrdinu, charakterizuje osobu • jasně, přesně, s využitím básnických prostředků popíše prostředí, statický obraz • napíše vyprávění • rozliší spisovné a nespisovné útvary národního jazyka, zná použití spisovné a nespisovné češtiny v závislosti na komunikační situaci • seznámí se se základními myšlenkami českého humanismu a baroka, orientuje se v literárních žánrech a osobnostech žijících v těchto obdobích • dovede český jazyk zařadit do příslušné jazykové rodiny; orientuje se v dělení slovanských jazyků • na praktických textových ukázkách vyvodí z kontextu objektivní i subjektivní činitele • je seznámen/a se základními otázkami obecné jazykovědy • v praxi používá pravidla českého pravopisu • orientuje se v základních lexikologických a lexikografických příručkách a dovede s nimi podle zadaného úkolu pracovat; v textu pozná frazeologický obrat, odborný termín, pořekadlo, přísloví, rčení, zkratku, umí pracovat s pojmy synonymum, antonymum, opozitum • orientuje se v systému českých samohlásek, zná základní pojmy jako je hláska, samohláska, souhláska, dvojhláska, slovní a větný přízvuk, intonace; zná pravidla spisovné výslovnosti češtiny • má základní vhled do vývojových proměn českého jazyka

Český jazyk (ČJ) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
literární text jako specifická výpověď o dané době a kultuře a o představách lidí dané kultury <ul style="list-style-type: none"> • národní obrození a česká literatura • česká a světová literatura 18. a 19. století • sloh: odborný, esejistický styl, řečnický styl • lexikologie, slovo, pojmenování, slovní zásoba • gramatika: syntax 	<ul style="list-style-type: none"> • získává přehled české literární produkce z doby národního obrození • rozezná kompozici, jazykové prostředky a útvary uměleckého stylu, dovede výstižně popsat základní rozdíly mezi charakteristickým stylem vybraných spisovatelů • provede komplexní rozbor věty jednoduché i souvětí, prohlubuje si znalosti o větných členech, na textu dovede rozpoznat zvláštnosti větné struktury, dovede si odůvodnit pravidla interpunkce v souvětí • rozumí základním pojmům z oblasti lexikologie • dokáže určit rozdíl mezi slovem a pojmenováním, rozlišuje mnohoznačná i jednoznačná pojmenování • rozeznává slova dle historické a citové platnosti. • zná pojem aktivní a pasivní slovní zásoba, zná způsoby rozšiřování slovní zásoby, pracuje s různými typy slovníků a dokáže do nich zařadit jednotlivé ukázky • základní teoretické poznatky uplatňuje při analýze textu v rámci vyučování i při individuálním rozboru doporučené četby • na vybrané téma samostatně vytvoří zvolený útvar publicistického stylu a publicistické texty analyzuje z hlediska použití jazykových prostředků

Český jazyk (ČJ) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
vývoj literatury v 1. pol. 20. století <ul style="list-style-type: none"> • vývoj české a světové literatury v předválečném a meziválečném období - próza, poezie, drama • vývoj české a světové literatury od poválečného období po literaturu současnosti - próza, poezie, drama • rozbor literárních děl v souvislosti s probíranými tématy 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vývoji literatury 1. poloviny 20. století, pracuje s básnickými i prozaickými texty na základě ukázek a vlastní četby • orientuje se ve vývoji literatury 1. poloviny 20. století, pracuje s básnickými i prozaickými texty na základě ukázek a vlastní četby • orientuje se ve vývoji literatury 2. poloviny 20. století a 21. století, pracuje s básnickými i prozaickými texty na základě ukázek a vlastní četby • získá přehled o tendencích a myšlenkových proudech v dějinách moderní literatury
sloh: administrativní styl, umělecký styl, - textová syntax , výstavba textu	<ul style="list-style-type: none"> • funkčně uplatňuje prostředky administrativního, odborného a esejistického stylu; je schopen/schopna rozpoznat, charakterizovat a samostatně vytvořit základní útvary uvedených stylů • se orientuje ve výstavbě i obsahu textu • vhodně používá prostředky verbální i nonverbální komunikace s ohledem na komunikační situaci při ústním projevu • správně využívá jazykových prostředků spisovné i nespisovné češtiny v závislosti na komunikační situaci a funkci, dovede tyto kódy bez problému střídat
opakování učiva 1.- 4. ročníku – příprava na maturitu	opakuje si učivo všech ročníků, připravuje se k maturitní zkoušce

7.1.2. Dějiny (DEJ)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	2	3	2	2	9
Přírodovědné zaměření	2	3	2	2	9
Humanitní zaměření	2	3	2	2	9

Charakteristika předmětu

Cílem výuky dějin je rozvinutí schopnosti žáků chápat ideové historické souvislosti jako působící a hybné síly dějin. Žáci se díky výuce dějepisu naučí rozumět sobě samým jako članku vyvíjejícího se celku lidstva i chápat historické místo své vlastní existence. Výuka dějepisu odbourává návyk přebírání cizích úsudků a myšlenek, napomáhá rozvoji zralého individuálního úsudku a tím přispívá k budování zážitku nové spojitosti mezi žáky a světem. Žáci si prostřednictvím výuky dějepisu rozšíří a prohloubí poznatky a vědomosti o historických událostech a souvislostech. Dále si uvědomí a prožijí, že lidská existence spočívá v neustálém vývoji, že pojem „člověk“ v sobě pojímá pestrost a rozmanitost národů účastnících se dějinných procesů. Žáci poznávají realitu dějinného vývoje a uvědomují si souvislost se svým vlastním individuálním vývojem. Tyto poznatky vedou k pocitu spoluzodpovědnosti za další dějinný vývoj a k posílení aktivního postoje ke světu. Po prvním průchodu dějinami na základní škole dochází nyní k opakovanému prohloubenému pohledu na historii od pravěku po současnost, přičemž už žáci nejsou oslovováni obrazně, nýbrž je stále více podporována jejich vlastní schopnost usuzování.

V 1. ročníku začíná v učebním plánu waldorfského lycea druhý průchod dějinami lidstva. Látka tohoto ročníku se týká dlouhého prehistorického období vývoje člověka až do vyličení dějin antického Říma. Hlavním metodickým principem vyučování dějepisu v 1. ročníku je vést žáky k silně racionálnímu pojetí dějin. Učitel toho dosahuje tím, že klade důraz na souvislost charakteru jednotlivých etap vývoje lidstva či vyspělých kultur a zeměpisně-klimatických poměrů. Při probírání antického Řecka je důležité soustředit se na vznik skutečného politického života a zvláště na vztah k současnému politickému a právnímu řádu a principům demokratické společnosti.

Ve 2. ročníku pokračujeme průchodem dějinami lidstva s důrazem na vztah individuality a společnosti. Tento problém, který je v daném věku žáky vnitřně prožíván a který se v předmětu Humanitní studia objevuje v souvislosti s eposem o Parsifalovi, je v dějepise rozvíjen následujícím způsobem: sledujeme vývoj středověku od jeho vzniku na základech řecko-římského, židovsko- křesťanského, germánského a slovanského kulturního proudu přes jeho vrchol - vznik středověkých států, rozpor mezi světskou a církevní mocí, mezi kulturou Východu a Západu až po vznik individualismu, který se projevuje v kultuře měst a rozvíjí se v renesanci.

Ve 3. ročníku by si žáci měli na základě probíraného učiva uvědomit, jak se určité dějinné tendence během času vyvíjely a jaký mají vliv na současnost i budoucnost. Faktografickým základem pro toto poznávání představuje období od závěru 18. do konce 19. století, ovšem s tím, že probírané fenomény, které patří do tohoto období, jsou kladeny do souvislostí s dříve probíranými periodami i s dnešní situací a v diskusi tak žáci spoluvytvářejí obraz o dějinách nejen ve smyslu chronologickém, ale i ve smyslu

tématickém.

Ve 4. ročníku pokračuje zaměření předchozího ročníku s důrazem na nejnovější dějiny a odkazy na možnosti dalšího dějinného vývoje zejména z hlediska svobody člověka a zároveň jeho individuální zodpovědnosti za další vývoj. Probírá se období od předvečera první světové války až po vývoj v současnosti. Žáci, kteří k nám přicházejí, mají za sebou velmi různorodou výuku dějepisu: někteří prošli waldorfským základním školstvím a jeho pojetím dějepisu, jiní zažili tradiční základoškolské pojetí tohoto předmětu. Naším cílem je spojit na střední škole pozitiva obou přístupů tak, aby žáci poznali na konkrétních příkladech hloubku a bohatost dějepisného bádání, aby vnímali dějepisné líčení ne jako jednu pro vždy shůry daný soubor pravdivých informací, nýbrž jako výslednici stálých bádání a reinterpretací, jichž se mohou účastnit také oni. Takto bychom chtěli docílit vyšší motivovanosti žáků, jejich aktivního přístupu k historickým tématům a především schopnosti využít své poznatky z historie při poznávání a hodnocení soudobých fenoménů a při aktivním přístupu k současnému světu.

Nedílnou součástí předmětu dějiny jsou dějiny umění (případně architektury) a dějiny hudby. Hlavním cílem je vzbudit zájem o výtvarné umění a hudbu, vzbudit zájem a pochopení pro historická i současná umělecká díla. Výuka má žákům pomoci prohloubit schopnost jejich vidění a vnímání, vypěstovat schopnost estetického úsudku, probudit v nich radost a nadšení pro krásu a velikost umění, formovat jejich vnitřní svět a zasadit vznik uměleckých děl do chápání světa v rámci dějin lidstva.

Předmět je vyučován převážně v epochách nebo blocích.

Integrovanou součástí předmětu výuky jsou témata dějin umění (případně architektury) a dějiny hudby. Jsou prostoupeny jak samotným předmětem dějiny, tak praktickou výukou v rámci pracovních činností nebo hudební nauky, případně jiných předmětů.

Dějepisná výuka blízce navazuje na výuku literatury, např. téma nejstaršího písemnictví, literatura 20. století a pod.

V rámci výuky se žáci mohou zúčastňovat exkurzí, některé mohou být i vícedenní nebo zahraniční.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	U žáků rozvíjíme pozitivní vztah k dějepisnému bádání a schopnost interpretovat hmotné prameny

Komunikativní kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Výuku vedeme formou aktivních diskusí, kde žáci formulují a obhajují své názory a postoje (například hodnocení francouzské revoluce)
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Vedeme žáky k formulování úsudku pozorovaných uměleckých děl, vysvětlovat svůj úhel pohledu na věc a své názory

Personální a sociální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	V rámci dějepisných projektů necháváme žáky pracovat ve skupině, kde jsou nuceni spolupracovat a hledat společně řešení problémů

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury	Zapojujeme do výuky zkušenosti svých blízkých týkající se důležitých témat 20. a 21. století (např. Charta 77, Sametová revoluce a pod.)

Digitální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života	Vedeme žáky k používání různých druhů informačních zdrojů, včetně internetu a smysluplné využívání umělé inteligence k dohledání dějepisných informací

Kompetence odborného zaměření - humanitní

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	V humanitních předmětech pracujeme s historickými a společenskými situacemi, v nichž se střetávají různé názory nebo hodnoty. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali porozumět různým perspektivám a diskutovali o tom, jak rozdílné zkušenosti a prostředí ovlivňují postoje lidí.
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	Pomocí pozorování, prožívání a procítění pozorovaných uměleckých děl vedeme žáky k získávání pozitivního vztahu k umění

Dějiny (DEJ) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Starověké civilizace</p> <ul style="list-style-type: none"> • úvod: co je historie, metody získávání informací • pravěk: počátek vývoje člověka jako společenské bytosti, vznik kultury, první hmotné doklady činnosti člověka (pěstní klíny), sídliště lovců a sběračů • neolitická revoluce, předstátní sídliště • starověké civilizace: příčiny vzniku, historický vývoj (Sumer, Babylón, Egypt, Indie, Čína); starověký Izrael 	<ul style="list-style-type: none"> • vlastními slovy charakterizuje předmět bádání a metody historie jako vědy • objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů • na časové ose správně zobrazí data před naším letopočtem i našeho letopočtu • zná oba typy historických pramenů: hmotné (archeologické) a písemné, rozlišuje jejich specifické přínosy • z předloženého archeologického plánu vyvodí informace o nálezové situaci • zhodnotí, jak ovlivnily vývoj člověka a lidské společnosti v nejstarších dobách geografické a přírodní podmínky • vyjmenuje, co všechno musel umět člověk pro výrobu pěstního klínu • zhodnotí důsledky přechodu člověka z kočovného života k sídlům • charakterizuje změny, které přinesla domestikace člověku i domestikovaným rostlinám a zvířatům • vyjmenuje nejdůležitější starověké civilizace • uvede příklady kulturního, společenského a hmotného přínosu starověkých civilizací • zhodnotí tvrzení, že společenská pravidla vyrůstají z potřeb lidského soužití • vyvodí z informací o vývoji starověkých států obecné charakteristiky společné všem těmto civilizacím • srovná charakter společnosti ve starověkém Izraeli oproti jiným starověkým civilizacím

Dějiny (DEJ) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Antika</p> <ul style="list-style-type: none"> • krétská a mykénská kultura • archaické období dějin Řecka, řecká kolonizace • řečtí zákonodárci (Solón, Perikles), řecko-perské války (protiklad řeckého a perského státního zřízení) • peloponéská válka a podmanění Řecka Makedonií, makedonská říše • Alexandr Veliký, helénismus, význam řecké a helénistické kultury pro rozvoj evropské civilizace 	<ul style="list-style-type: none"> • srovná krétskou a mykénskou civilizaci, vyjmenuje styčné body i rozdíly mezi nimi • srovná společenské uspořádání v Athénách a Spartě • zhodnotí hospodářský, obchodní i kulturní význam řecké kolonizace • popíše vliv geografických poměrů na společenské uspořádání v Řecku • diskutuje o příčinách úspěchu Řeků v řeckoperských válkách • zhodnotí důsledky peloponéské války • načrtne plán výbojů Alexandra Makedonského
<p>pravěké, egyptské a řecké umění</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní zkušenosti s vnímáním nejstarších uměleckých děl a děl Egypta a Řecka 	<ul style="list-style-type: none"> • chápe souvislosti mezi charakterem doby a jeho uměleckým vyjádřením • uvědomuje si podmíněnost obsahu uměleckého díla úrovní vědomí společnosti • vidí, vnímá a pozoruje umělecká díla • navštíví některé výstavy, shlédne umělecká díla, ne však jako pouhý konzument umění, ale se schopností hlubokého prožitku • charakterizuje význam umění pro člověka • s pomocí příkladů poukáže na spojitost člověka s uměním • postupně si dokáže vytvořit vlastní, neukvapený úsudek o uměleckém díle, najde si k němu vztah • formuluje svůj názor a interpretuje umělecké dílo, popíše své prožitky • je tolerantní k estetickému cítění druhých lidí • prohlubuje si komunikativní dovednosti • analyzuje a zařadí umělecká díla egyptského a řeckého umění

Dějiny (DEJ) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> • obsahové, časové a geografické vymezení středověku - ranný vývoj křesťanství, oficializace církve • stěhování národů, vznik prvních středověkých království, Karel Veliký • islám a islámský svět (Arabové) • středověká společnost 	<ul style="list-style-type: none"> • uvede vždy alespoň 2 tradičně uváděné letopočty pro začátek a konec středověku • popíše historii vzniku pojmu „středověk“ • vlastními slovy vyjádří, jak ve středověku člověk vnímal čas a prostor • doloží na příkladu konkrétních osobností novátorský charakter křesťanství v prvních staletích našeho letopočtu • popíše změny, které v křesťanství nastaly po jeho zoficiálnění • vyjmenuje příčiny stěhování národů • načrtne mapku s nejdůležitějšími přesuny během stěhování národů • vysvětlí etymologii rčení „chováš se jako vandal“ • charakterizuje důsledky stěhování národů na úroveň společnosti • vlastními slovy popíše povahu Karla Velikého, zhodnotí jeho silné, případně slabé stránky • popíše, jakým způsobem ovlivnil Evropu islám, a to jak po stránce politické, tak i kulturní • vyjmenuje rozdíly ve vývoji východní a západní části křesťanského světa • popíše strukturu středověké společnosti • vysvětlí význam pojmu lenní (feudální) systém • charakterizuje vztah mezi císařstvím a papežstvím
<p>rozšiřování obzorů lidstva</p> <ul style="list-style-type: none"> • vrcholný středověk: města, univerzity, obrodná náboženská hnutí • renesance v Itálii • zámořské objevy • důsledky objevných cest, kolonialismus • třicetiletá válka 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje příčiny vzniku středověkých měst • srovná pozitiva a negativa venkovského života ve středověku s životem ve městě • nakreslí plánec typického středověkého města s názvy jeho nezbytných či charakteristických součástí • popíše přínos univerzit pro středověkou společnost • provede rozbor zakládací listiny Univerzity Karlovy • vyjmenuje příčiny vzniku náboženských obrodných hnutí • vlastními slovy popíše, co je to renesance • zhodnotí, proč renesance vznikla právě v Itálii a ne v jiné evropské zemi • uvede konkrétní příklad života nějaké renesanční osobnosti • do slepé mapy světa zakreslí směry nejdůležitějších objevných plaveb • zhodnotí pozitiva a negativa objevných cest pro Evropany a pro původní domorodé obyvatelstvo • popíše směry koloniální expanze jednotlivých evropských států • zhodnotí vlivy třicetileté války a dalších válečných konfliktů 17. stol na dobové představy o světě a člověku

Dějiny (DEJ) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>křesťanského umění a renesance</p> <ul style="list-style-type: none"> základní zkušenosti s vnímáním uměleckých děl raně křesťanských románských, gotických, renesančních, hudba 	<ul style="list-style-type: none"> chápe souvislosti mezi charakterem doby a jeho uměleckým vyjádřením uvědomuje si podmíněnost obsahu uměleckého díla úrovní vědomí společnosti vidí, vnímá a pozoruje umělecká díla navštíví některé výstavy, shlédne umělecká díla, ne však jako pouhý konzument umění, ale se schopností hlubokého prožitku charakterizuje význam umění pro člověka s pomocí příkladů poukáže na spojitost člověka s uměním postupně si dokáže utvořit vlastní, neukvapený úsudek o uměleckém díle, najde si k němu vztah - formuluje svůj názor a interpretuje umělecké dílo, popíše své prožitky je tolerantní k estetickému cítění druhých lidí zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generaci umělců je schopen rozpoznat a odůvodnit rozdílnost přístupů umělců různých dob k interpretaci skutečnosti v tvorbě prohlubuje si komunikativní dovednosti - analyzuje a zařadí umělecká díla raně křesťanská, románská, gotická a renesanční
<p>dějiny hudby poslechem i vlastní tvorbou</p> <ul style="list-style-type: none"> hudební epochy (např. renesance, baroko, klasicismus...) nauka o hudebních formách a jejich vývoj v hudební historii analýza skladeb, hledání a charakterizování typických melodických, harmonických a metro-rytmických rysů 	<ul style="list-style-type: none"> Žák poslouchá, analyzuje a produkuje hudbu typickou pro různá období Žák na příkladech popíše význam hudby v životě jednotlivce a společnosti. Žák vysvětlí rozdíly mezi artifiční a nonartifiční hudbou a na základě aktivního poslechu je schopen diskutovat o slyšené skladbě. Žák určí strukturu skladby a její charakteristické rysy. Žák na základě poslechu zařadí skladbu do příslušného stylového období.
<p>Antika</p> <ul style="list-style-type: none"> Etruskové, založení Říma, římská republika státní zřízení, hospodářství, kultura, výboje 	<ul style="list-style-type: none"> doloží na příkladech řecký kulturní vliv na Římany charakterizuje pojem "republika" specifikuje důvody úspěchu římských územních výbojů zhodnotí kulturní přínos starověkého Řecka a Říma pro naši dnešní společnost
<p>člověk v lidském společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti hmotná kultura, duchovní kultura 	<ul style="list-style-type: none"> Žák charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení. Žák vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění. Žák popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace. Žák objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus.

Dějiny (DEJ) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Různé pohledy na člověka a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvícenství • americká válka o nezávislost • francouzská revoluce • společenské změny v 2. pol. 18. a v 19. stol.: průmyslová revoluce, demografický vývoj • revoluce v r. 1848-9 v Evropě a v českých zemích • národní hnutí v Evropě a v českých zemích • národní hnutí v Evropě a českých zemích, českoněmecké vztahy, dualismus v habsburské monarchii, vznik národního státu v Německu • společnost a jedinec v 2. pol. 19. stol. - sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání - dějiny historie jako oboru 	<ul style="list-style-type: none"> • osvětlí význam pojmu „osvícenství“ • na konkrétních příkladech ukáže různé motivy pro zavádění osvícenských reforem • vyhledá osvícenskou myšlenku v americké Deklaraci nezávislosti • zhodnotí důsledky amerických bojů za nezávislost na vzájemné vztahy Američanů a Angličanů v 20. a 21. století • popíše základní fáze vývoje revoluce ve Francii • zhodnotí pozitiva a negativa francouzské revoluce • interpretuje text „Deklarace práv člověka a občana“ • zaujme stanovisko k oprávněnosti/neoprávněnosti šíření revolučních myšlenek do jiných zemí silou - na příkladu Napoleona demonstruje pozdní fázi vývoje revoluce • zhodnotí význam francouzské revoluce pro vývoj občanské společnosti • uvede důsledky Vídeňského kongresu na další vývoj v Evropě • popíše, jakým způsobem ovlivnil demografický vývoj počátky průmyslové revoluce • uvede alespoň 3 významná zlepšení na poli zemědělství a průmyslu • zhodnotí důsledky změn za průmyslové revoluce na naši dnešní společnost • charakterizuje následující sociální teorie a hnutí: liberalismus, nacionalismus, sociální (socialistická) učení • objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci • popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol. • objasní příčiny revolučních hnutí v roce 1848 • zhodnotí význam revoluce v r. 1848 pro další • vývoj národnostní podoby habsburské monarchie • vyjmenuje rysy ve struktuře společnosti v 19. století, které se mohly stát příčinou napětí a problémů • charakterizuje postavení žen v 19. stol. a popíše emancipační hnutí • zhodnotí výdobytky sociálního hnutí v 19. století • orientuje se v historii svého oboru • uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí
<p>Architektura</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní zkušenosti s vnímáním prostoru • seznámení se s architekturou Egypta, Řecka, Říma, s architekturou Ravenny • románský a gotický sloh • renesance, baroko, architektura 19. stol • moderní architektura 20. století • organická architektura • propojenost kultury bydlení a odívání 	<ul style="list-style-type: none"> • vyzdvihne souvislosti mezi architekturou a charakterem doby, ve které vznikla • uvědomuje si podmíněnost obsahu uměleckého díla úrovní vědomí společnosti • vidí, vnímá a pozoruje umělecká díla • navštíví některé stavby, shlédne umělecká díla, ne však jako pouhý konzument umění, ale se schopností hlubokého prožitku • charakterizuje význam umění pro člověka • s pomocí příkladů poukáže na spojitost člověka s architekturou • postupně si dokáže utvořit vlastní, neukvapený úsudek o uměleckém díle, najde si k němu vztah - formuluje svůj názor a interpretuje umělecké dílo, popíše své prožitky • je tolerantní k estetickému cítění druhých lidí • prohlubuje si komunikativní dovednosti • dokáže zařadit stavby do jednotlivých epoch a slohů

Dějiny (DEJ) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>1. polovina 20. století</p> <ul style="list-style-type: none"> svět před 1. světovou válkou, mocenské bloky a jejich cíle, idea imperialismu a její důsledky světová válka – počátek, průběh a důsledky české země za války, první odboj revoluce v Rusku poválečné uspořádání Evropy a světa Československo v meziválečném období autoritativní a totalitní režimy nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR velká hospodářská krize; mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce druhá světová válka Československo za války druhý čs. odboj válečné zločiny včetně holocaustu důsledky války 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jakým způsobem se podílelo koloniální rozdělení světa a rozpory mezi velmocemi na vzniku první světové války charakterizuje představy, s jakými vstupovaly jednotlivé strany do války popíše průběh první světové války objasní poválečné uspořádání (Versailleský systém) charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39) objasní vývoj česko-německých vztahů charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu
<p>moderní dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo studená válka, polarita supervelmocí: USA / SSSR komunistická diktatura v Československu a její vývoj třetí svět a dekolonizace rok 1968 ve světě i v ČSSR období normalizace pád komunistických režimů konec bipolarity Východ-Západ vznik ČR a nových demokratických států vývoj organizací přesahujících národní zájmy (OSN, EU, Helsinská smlouva, smlouvy o jaderném odzbrojení) dějiny do současnosti rozvoj vědy a techniky jeho důsledky, globální problémy současný hospodářský řád a možné změny v sociálním uspořádání, globalizace ve světě, globální problémy lidstva lidská práva a jejich uplatňování ochrana a využívání kulturních hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo popíše projevy a důsledky studené války charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku popíše dekolonizaci a objasní problémy tzv. třetího světa vysvětlí rozpad sovětského bloku popíše důležité události po rozpadu sovětského bloku do současnosti popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století diskutuje na téma možných negativních důsledků vědeckého a technického rozvoje ve 20. století chápe důležitost ochrany a využívání kulturních hodnot

Dějiny (DEJ) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>moderního umění</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasicismus, romantismus, impresionismus, moderní umělecké směry počátku 20. století, fauvismus, kubismus, abstraktní umění, expresionismus, surrealismus • základní zkušenosti s vnímáním uměleckých děl 19. a první poloviny 20. Století • propojenost kultury bydlení a odívání • novodobé umění 	<ul style="list-style-type: none"> • chápe souvislosti mezi charakterem doby a jeho uměleckým vyjádřením • uvědomuje si podmíněnost obsahu uměleckého díla úrovní vědomí společnosti • vidí, vnímá a pozoruje umělecká díla • navštíví některé výstavy, shlédne umělecká díla, ne však jako pouhý konzument umění, ale se schopností hlubokého prožitku • charakterizuje význam umění pro člověka • s pomocí příkladů poukáže na spojitost člověka s uměním • postupně si dokáže vytvořit vlastní, neukvapený úsudek o uměleckém díle, najde si k němu vztah - formuluje svůj názor a interpretuje umělecké dílo, popíše své prožitky • je tolerantní k estetickému cítění druhých lidí - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generaci umělců • je schopen rozpoznat a odůvodnit rozdílnost přístupů umělců v 19. a v první polovině 20. století k interpretaci skutečnosti v tvorbě - prohlubuje si komunikativní dovednosti • analyzuje a zařadí umělecká díla klasicismu, romantismu, impresionismu a počátků moderního umění 20. století až k surrealismu
<p>člověk v lidském společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> • víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus • postavení mužů a žen, genderové problémy • rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována. • Žák debatuje o pozitivních i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí. • Žák objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě. • Žák objasní způsoby ovlivňování veřejnosti.

7.1.3. Parzifal (PAR)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	1	—	—	1
Přírodovědné zaměření	—	1	—	—	1
Humanitní zaměření	—	1	—	—	1

Charakteristika předmětu

Epocha je vedena zejména formou rozboru literárního textu, diskuzí, žáci své příspěvky mohou formulovat také jako samostatné úvahy a eseje a kresby či malby. Na díle Parzifal jsou kromě jejího rozboru uplatňovány diskuze nad etickými, vývojovými a mezilidskými problémy. Epocha není tedy pojata jen literárně, ale jsou zde plněny i společenskovední výstupy.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence odborného zaměření - humanitní

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	V epoše Parzival zařazujeme interpretaci literárního textu a společné diskuse nad vývojem jednotlivých postav a jejich rozhodováním v různých životních situacích. Vedeme žáky k tomu, aby přemýšleli o otázkách osobního zrání, odpovědnosti za vlastní jednání a vztahu k druhým lidem. Prostřednictvím interpretace příběhu a porovnávání postojů jednotlivých postav podporujeme schopnost sebereflexe a uvědomění si etických principů v mezilidských vztazích.

Parzifal (PAR) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Rozbor románu Parsifal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parsifalova rodina (otec, matka), přenášení vzorců • Parsifalovo dětství, odchod od matky • cesta člověka na příkladu Parsifala • vyrovnání se se zátěžovými situacemi (bloudění, cesta za Grálem) • cesty dalších postav v příběhu 	<ul style="list-style-type: none"> • zodpoví, jak Parsifala determinovali v jeho postojích a chování jeho rodiče (otec, matka) • chápe procesy a vlivy, které utvářejí osobnost člověka • charakterizuje Parsifalovo chování v období dětství • odůvodní důležitost Parsifalova odchodu od matky • navrhne prostředky, jak ulehčit osamostatňování dětí od rodičů • na příkladu Parsifala formuluje lidské potřeby v jednotlivých obdobích života a „životní úkoly“ těchto období • popíše, jaký smysl pro Parsifala mělo jeho selhání při prvním setkání s Grálem, vysvětlí, co všechno mu pomohlo toto selhání překonat a dospět do cíle • usiluje o vyrovnávání se se zátěžovými situacemi; chápe správné sebepojetí jako základ svého plnohodnotného života a je schopen vědoměji vést svůj osobnostní rozvoj • charakterizuje osobnost a cestu Gawaina, Trevrizenta, Orgelúzy a dalších význačných postav příběhu; vyjmenuje odlišnosti vůči Parsifalovi, je si vědom, že každá z cest má svou výjimečnou kvalitu

7.1.4. Faust (FAUST)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	—	1	—	1
Přírodovědné zaměření	—	—	1	—	1
Humanitní zaměření	—	—	1	—	1

Charakteristika předmětu

Faustovská epocha ve waldorfské škole se zaměřuje na Goethovo drama Faust jako na významné dílo evropské literatury, které otevírá základní filozofické a etické otázky lidského života. Prostřednictvím četby, diskuse a reflexe se žáci zabývají tématy smyslu života, hranic lidského poznání, svobody a odpovědnosti za vlastní rozhodnutí. Dílo slouží jako podnět k osobnímu prožitku a k formulování vlastních názorů, které se žáci učí vyjadřovat, argumentovat a obhajovat v diskusi.

Současně je Faust zasazen do širšího kulturního a historického kontextu. Žáci poznávají osobnost Johanna Wolfganga Goetha, význam díla pro dobu, v níž vzniklo, i jeho vliv na evropskou kulturu a další generace. Epocha tak propojuje literární interpretaci s reflexí lidských hodnot a podporuje schopnost žáků vnímat literaturu jako zdroj poznání o člověku i společnosti.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence odborného zaměření - humanitní

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	V epoše Faust zařazujeme interpretaci literárního díla, diskuse a reflexi jednání jednotlivých postav. Vedeme žáky k tomu, aby přemýšleli o etických dilematech, hodnotili motivy a důsledky lidského jednání a vztahovali tyto otázky k vlastním postojům a zkušenostem. Prostřednictvím společné interpretace a argumentace podporujeme schopnost sebereflexe a uvědomění si významu etických norem v lidském jednání.

Faust (FAUST) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none">• hmotná kultura, duchovní kultura• etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost• životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem• umění jako specifická výpověď o skutečnosti• aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě• vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech• simulace komunikačních situací	<ul style="list-style-type: none">• Žák debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe – např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění).• Žák vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl.• Žák zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace.• Žák zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období.• Žák se vhodně prezentuje, umí argumentovat a obhájit své neutrální, negativní i pozitivní postoje.

7.1.5. Divadlo (DIV)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	—	1,5	—	1,5
Přírodovědné zaměření	—	—	1,5	—	1,5
Humanitní zaměření	—	—	1,5	—	1,5

Charakteristika předmětu

Třída se zapojí do divadelního projektu - vybere, nazkouší a realizuje divadelní představení. V rámci přípravy se může zúčastnit jiných divadelních představení profesionálních či amatérských divadel.

V případě potřeby může být divadelní projekt posunut do druhého nebo čtvrtého ročníku.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence odborného zaměření - humanitní

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	V předmětu divadlo zařazujeme přípravu a realizaci divadelních představení, při nichž žáci pracují s literárním textem, pohybem, hlasem a výrazem. Vedeme je k tomu, aby prostřednictvím hereckého projevu vyjadřovali myšlenky, emoce a zkušenosti a hledali vhodné umělecké prostředky pro jejich sdělení. Součástí práce je také společná reflexe vznikajících scén a diskuse o tom, jak různé formy uměleckého vyjádření ovlivňují porozumění tématu.

Divadlo (DIV) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Divadelní projekt - ročníkové divadlo	<ul style="list-style-type: none">• zapojí se do přípravy ročníkového divadla• umí pracovat s jazykovými prostředky ve prospěch obsahu sdělení• umí posoudit své osobní dispozice hlasu a intonace a dokáže pracovat s případnými nedostatky• umí používat pravidla projevu (stylistické, pohybové i zvukové)• cíleně využívá výrazových prostředků dramatického umění, aby dosáhl potřebného výsledku• je schopen jednat v improvizovaných situacích (krátká vystoupení, mluvní cvičení)• v rámci herních cvičení v roli dokáže hodnověrně zastávat různá, i protichůdná stanoviska• je schopen reflektovat sebe sama i ostatní; umí posoudit kladné i záporné stránky projevu a navrhnout způsoby zlepšení• podílí se na procesu společné inscenační tvorby.

7.1.6. Anglický jazyk (AJ)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	3	3	3	2	11
Přírodovědné zaměření	3	3	3	2	11
Humanitní zaměření	3	3	3	2	11

Charakteristika předmětu

Vzdělávání v anglickém jazyce si klade za cíl připravit žáky na aktivní život ve vícejazyčné společnosti rozvojem jejich kompetencí k dorozumění v široké škále životních a pracovních situací. Buduje jistotu i efektivitu studentů v komunikaci v anglickém jazyce, vede je k účinnému využívání informačních zdrojů a prohlubuje jejich znalosti společnosti, kultury a literatury anglicky mluvících zemí. Vyučovací metody i studijní materiály přispívají k formování osobnosti studentů a učí je toleranci i orientaci v globálně propojeném světě. Žáci jsou rovněž seznamováni s pestrou nabídkou multimediálních zdrojů, s jejichž využitím mohou své jazykové dovednosti sami dále prohlubovat.

Výuka je směřována k aktivnímu používání angličtiny jako komunikačního prostředku. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali v jednotlivých komunikačních situacích volit vhodné gramatické, lexikální a stylistické prostředky. Zároveň je prohlubována jejich schopnost porozumět různým druhům textů a produkovat texty vlastní. S využitím multimediálních zdrojů se žáci zdokonalují v porozumění různým varietám angličtiny v podání rodilých mluvčích i mluvčích angličtiny jako cizího jazyka. Pestrý výběr mluvených a psaných textů napomáhá pochopení role angličtiny jako globálního jazyka (*lingua franca*).

Ve vyučovaných hodinách je uplatňována skupinová práce, projektová práce a kooperativní výuka. Počítá se i s externím zapojením rodilých mluvčích žijících v Plzni formou besed, workshopů nebo společných akcí, případně dle možností krátkodobých jazykových pobytů v zahraničí.

Předmět je určen pro výuku angličtiny s návazností na její předchozí studium. Žáci vstupující do prvního ročníku by měli disponovat jazykovými znalostmi a dovednostmi odpovídajícími úrovni A1-A2 podle SERRJ. Výstupní znalosti a dovednosti žáků jsou formulovány na úrovni B1 podle SERRJ.

V prvních třech letech je časová dotace 3 hodiny angličtiny týdně, část výuky může být realizována blokově.

Ve čtvrtém ročníku na předmět navazuje povinně volitelný jazyk jako příprava k maturitě, žák volí buď angličtinu, nebo němčinu. V případě volby německého jazyka má 2 hodiny řádné angličtiny a 2 hodiny přípravy německého jazyka k maturitní zkoušce. Možnost volby německého jazyka je umožněna pouze v případě dostatečného počtu zájemců. Rozhodnutí o otevření volby německého jazyka vydává ředitelka školy s dostatečným předstihem v průběhu druhého poleťi třetího ročníku. V případě neumožnění volby německého jazyka nebo volby anglického jazyka žák má ve čtvrtém ročníku celkem 4 hodiny angličtiny týdně, dvě hodiny řádného anglického jazyka, dvě

hodiny přípravy k maturitě.

Slovní hodnocení znalostí žáků staví na prostředcích, jakými jsou například písemné testy, slohové práce, referáty a individuální i skupinové prezentace daných témat.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	V hodinách anglického jazyka čteme a posloucháme texty různých žánrů doplněné pracovními listy, které obsahují úkoly vedoucí žáky k hlubšímu porozumění smyslu textu i schopnosti vyhledávat konkrétní informace v samotném textu i dodatečné informace týkající se textu (například o jeho autorovi, době vzniku textu atd.).
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Ve výuce využíváme multimediální zdroje (podcasty, youtube videa, dokumentární pořady).
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Kooperativním způsobem s žáky budujeme portfolio dostupných výukových zdrojů (učebnice, online výukové stránky a kurzy, mobilní aplikace, youtubeři-učitelé, anglickojazyčná média).
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Využíváme atestačních možností (domácí i mezinárodní certifikáty, studijní programy), s jejichž pomocí mohou žáci prohlubovat své znalosti anglického jazyka nad rámec povinné výuky.

Kompetence k řešení problémů

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy	V hodinách používáme pracovní listy s výchozím textem a navazujícími úkoly, z nichž každý má jiný charakter a vyžaduje jiný způsob řešení. Zadáání je vždy v angličtině.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy	Žáci jsou průběžně seznamováni s pestrou škálou pomůcek a nástrojů k osvojování anglického jazyka a práci s ním (slovníky, gramatické příručky, antologie textů, webové stránky atd.), přičemž souběžně plní úkoly, v jejichž rámci se učí tyto pomůcky a nástroje využívat a diskutovat se svými spolužáky o jejich výhodách a nevýhodách.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy	Využíváme pravidelně týmové zadání úkolů vyžadující vzájemnou domluvu ve skupině a společný výstup prezentovaný třídě.

Komunikativní kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	V hodinách modelujeme a sehráváme širokou škálu konverzačních situací z reálného života, v nichž se žáci pokouší adekvátně reagovat a započatou konverzaci dále rozvíjet.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Pomocí skupinových diskusí a následné prezentace společně dosaženého stanoviska umožňujeme žákům získat potřebnou jistotu při prezentaci a obhájení vlastních názorů. Kromě jazykových kompetencí rozvíjíme i kritické myšlení konfrontací s názory spolužáků či známých osobností.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Žáci se učí písemně reagovat na vybrané situace (formální a neformální dopis/email, životopis, zpráva z cesty, recenze, inzerát, postup práce atd.).
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Ve výuce cizích jazyků vedeme žáky k aktivnímu používání jazyka v běžných komunikačních situacích. Podporujeme rozvoj porozumění mluvenému i psanému projevu, schopnost vyjádřit vlastní myšlenky a reagovat na sdělení druhých. Postupně zvyšujeme nároky na samostatnou komunikaci, práci s autentickými texty a využívání cizího jazyka při prezentaci informací i při práci s různými zdroji.

Personální a sociální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Učivo anglického jazyka procvičujeme na situacích, které se dotýkají života jednotlivce i širší společnosti. Diskutujeme o trendech ve vývoji technologií, ekonomice i životním stylu; sdílíme své nápady na to, jak zlepšovat život kolem sebe, řešit každodenní problémy i rozvíjet svůj potenciál.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Část vzdělávání je realizována projektově. Žáci společně pracují na zadaném úkolu (např. vytvoření slovní i obrazové prezentace jedné z anglicky mluvících zemí), v jehož rámci si musí rozdělit role a spolupracovat. Kooperativním způsobem tvoříme i glosáře k probíraným tématům a sdílíme je na společné online platformě.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Během výuky jsou žákům dostupné svěřovány různé role (např. mluvčí, zapisovatel, výzkumník či grafický designér skupiny), na jejichž zodpovědném plnění závisí výsledek práce celého týmu. Vedeme žáky k tomu, nebát se ujmout dosud nezvyklé aktivity a poradit si s úkoly, které se zprvu mohou zdát náročné.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury	Poznávání života v anglicky mluvících zemích nám pomáhá i lépe si uvědomit specifika života v České republice. Ukazujeme si, co mají naše země společného, v jakých oblastech spolupracují, jak nás vnímají například Britové nebo Američané, jaké stereotypy se mohou na obou stranách vyskytnout a jak je v reálné komunikaci překonávat.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury	Součástí vzdělávání v anglickém jazyce angličtiny je i sledování politického a společenského dění v anglicky mluvících zemích. V hodinách realizujeme „zpravodajská okénka“, kdy žáci referují o novinkách a zajímavostech z anglicky mluvících zemí formou krátkých mluvních cvičení, na která navazuje diskuse.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení	V rámci výuky angličtiny klademe důraz na potřebu samostatně na své úrovni jazyka pracovat i nad rámec školní výuky; učíme žáky brát vzdělávání do svých rukou s využitím dostupných nástrojů a tím je připravujeme na profesní realitu, vyžadující celoživotní učení a flexibilitu.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení	Řada probíraných tematických celků (a související slovní zásoba) se týká volby povolání, trhu práce, výhod a nevýhod jednotlivých povolání a situací na různých pracovištích.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení	S žáky nacvičujeme pracovní pohovory angličtině, píšeme profesní životopis a motivační dopis, učíme se odpovídat na inzeráty a pořádáme workshopy s pracovníky mezinárodních firem i vzdělávacích institucí.

Anglický jazyk (AJ) - 1. ročník

Učivo školy	Výstupy školy
Četba anglických publicistických i literárních textů a práce s nimi na základě pracovních listů testujících porozumění Okruhy četby: <ul style="list-style-type: none"> anglická a americká povídka (Roald Dahl, Adam Marek, Langston Hughest Ernest Hemingway) anglický romantismus (William Blake, Percy Bysshe Shelley, George Gordon Byron atd.) média: BBC, Newsweek, USA Today 	<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače
Improizační konverzační cvičení (v párech i ve skupinách) na zadaná témata z běžného života (např. seznamování se, objednávání v restauraci, dotazování se na cestu atd.)	<ul style="list-style-type: none"> dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace
Interpretace a sumarizace textů, identifikace a další rozvíjení hlavních myšlenek (např. odhadování dalšího vývoje děje atd.)	<ul style="list-style-type: none"> vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis

Anglický jazyk (AJ) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Zpracování textu (shrnutí, výpisky, formulace hlavních myšlenek) a tvorba vlastních textů (např. dopis, email, blog, recenze, vyprávění). Základy tvořivého psaní.	<ul style="list-style-type: none"> dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače ověří si i sdělí získané informace písemně zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis
Plnění úkolů a aktivit dle zadání v angličtině	<ul style="list-style-type: none"> porozumí školním a pracovním pokynům vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech
Dotazování se a odpovídání s využitím zjišťovacích a doplňovacích otázek formou jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení vyplní jednoduchý neznámý formulář
Překlad jednoduchých textů, převážně z anglického jazyka; u kratších útvarů (věta, odstavec) i do anglického jazyka	uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce
Mluvní aktivity na základě zadaného materiálu (např. obrázek, citát, kreslená anekdota, video)	<ul style="list-style-type: none"> pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem zaznamená vzkazy volajících
Poslechové aktivity s mluvcími hovořícími standardní britskou a americkou angličtinou	<ul style="list-style-type: none"> rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu održuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby
Párové a skupinové diskuse na zadané téma	<ul style="list-style-type: none"> ověří si i sdělí získané informace písemně přeloží text a používá slovníky i elektronické rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu sdělí a zdůvodní svůj názor
Nácvik konverzací na téma každodenních situací (setkání s přáteli/rodinou, rozhovor se spolužáky, omluva, žádost, pozvání atd.)	<ul style="list-style-type: none"> pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem sdělí a zdůvodní svůj názor vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země
Vyplnění formuláře z běžného života (např. osobní dotazník, přihláška, kupní formulář atd.)	vyplní jednoduchý neznámý formulář
Vyprávění o vlastním životě, zážitcích a zkušenostech; popis vlastních pocitů	<ul style="list-style-type: none"> rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity aktivně ovládá anglickou gramatiku aktivně ovládá slovní zásobu a frazeologii

Anglický jazyk (AJ) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Psaní krátkých a jednoduchých útvarů - např. zpráva, email, dopis atd.	<ul style="list-style-type: none"> • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • zaznamená vzkazy volajících • aktivně ovládá slovní zásobu a frazeologii
Jednoduchý telefonní hovor, zanechání vzkazu, slovní zásoba spojená s komunikací	zaznamená vzkazy volajících
Tvoření nových slov v angličtině pomocí odvozování, zkracování, skládání a dalších procesů. Neologismy reagující na trendy v životním stylu, informačních technologií i zábavě.	<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce
Vztah mluvené a psané angličtiny, pravidla a zvláštnosti anglického pravopisu, interpunkce.	održuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby
Britské a americké reálie: geografie Velké Británie a USA, města a venkov, společnost, svátky a tradice	prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země
<ul style="list-style-type: none"> • Podstatná jména počitatelná a nepočitatelná, užití členů • Systém časů - čas přítomný, minulý, předpřítomný, způsoby vyjadřování budoucnosti • Modální slovesa • Otázky přímé a nepřímé • Trpný rod • Slovesné vazby s infinitivem a gerundiem • Přídavná jména a příslovce (užití, stupňování, pozice ve větě) • Zájmena a kvantifikátory • Předložky • Spojky a spojovací výrazy • Nejčastější frázová slovesa 	aktivně ovládá anglickou gramatiku
Domov a rodina, životní styl, sport a hry, jídlo a pití, cestování, volný čas, hudba a film	aktivně ovládá slovní zásobu a frazeologii

Anglický jazyk (AJ) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Čtení literárních textů (poezie, povídka, úryvek z románu či divadelní hry) a textů písní vybraných interpretů, četba publicistického stylu Okruhy četby: <ul style="list-style-type: none"> • staroanglická literatura (Beowulf, elegie, hádanky; pro srovnání: J.R.R. Tolkien) • střeanglická literatura (Canterbury Tales, Sir Gawain and the Green Knight) • William Shakespeare - drama a sonety • média: BBC, Newsweek, USA Today, Huffington Post 	čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu
Čtení a poslech textů (povídka, podcast, youtube video, konverzace) s cílem identifikovat hlavní myšlenky a shrnout obsah	nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace
Odhadování významu, práce se synonymy a opisnými prostředky	odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření
Použití různých komunikačních prostředků (dopis, email, sociální média, report)	ověří si i sdělí získané informace písemně
Individuální či skupinová prezentace s využitím multimédií	přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika
Prezentace novinek a zpráv a anglicky mluvícího světa formou mluvních cvičení	přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem
Překlad textů na téma běžných životních situací či jednoduchých literárních textů z angličtiny i do angličtiny	přeloží text a používá slovníky i elektronické
Nácvik párových i skupinových rozhovorů na téma běžných situací (pracovní pohovor, návštěva lékaře, objednávání zboží, komunikace na cestách do zahraničí atd.)	při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele
Mluvní improvizace v návaznosti na textový či obrazový materiál (popis obrázku, reakce na zadanou situaci, vyprávění)	pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem
Práce s videomateriálem obsahujícím promluvy rodilých mluvčích z USA a Velké Británie	rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu
Párová i skupinová diskuse nad aktuálními tématy	sdělí a zdůvodní svůj názor
Referát na přečtenou knihu nebo shlédnutý film	sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené
Práce s dostupnými online zdroji výuky angličtiny	vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru
Recenze knihy/článku	vyjádří písemně svůj názor na text
Užitečné konverzační obrazy v každodenních situacích	vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích
Kreativní vyprávění a psaní	vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity

Anglický jazyk (AJ) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Nácvik modelových situací v cizojazyčném prostředí	vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí
Spontánní konverzace	zapojí se do hovoru bez přípravy
Projekt: jak zachránit planetu	zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu
<ul style="list-style-type: none"> • Systém časů - procvičení časů z 1. ročníku, nově čas předminulý a předbudoucí • Nepřímá řeč, časová souslednost • Třetí kondicionál, vyjadřování hypotetických situací a přání • Modální slovesa - minulé tvary, použití k vyjádření možnosti či pravděpodobnosti • Užití členů • Vztažné věty • Trpný rod v průběhových tvarech a s modálními slovesy • Slovosled a jeho specifika • Formální a neformální styl, slang 	aktivně ovládá anglickou gramatiku
Lidský charakter a pocity, město a venkov, příroda, politika, společnosti a sociální problémy, škola, životní prostředí	Aktivně ovládá anglickou slovní zásobu a frazeologii
Ekonomika a politika Velké Británie a USA, regiony Velké Británie a USA - zajímavosti, akcenty, tradice, britské a americké školství, kultura, zábavní průmysl	prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země

Anglický jazyk (AJ) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Četba složitějších literárních textů (román, poezie, drama) a publicistických textů (odborný článek, blog, literatura faktu) Okruhy četby: <ul style="list-style-type: none"> • Moderní britská literatura: Mark Haddon, Nick Hornby, Phillip Pullman, Neil Gaiman, Ian McEwan • Moderní americká literatura: Jack Kerouac, J.D. Salinger, Charles Bukowski, J.R.R. Martin, Maya Angelou • média: BBC, The Guardian, the Independent, the Atlantic, Huffington Post 	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu
Pokročilejší mluvní cvičení na zadané úkoly/témata	dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače
Analýza psaných i mluvených textů	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace

Anglický jazyk (AJ) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Odhadování významu neznámých slov a frází z čtených textů, práce s výkladovým slovníkem	odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření
Skupinový projekt - jedna z anglicky mluvících zemí světa	ověří si i sdělí získané informace písemně
Příprava individuální/skupinové prezentace na zvolené/zadané téma	přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika
Referování o událostech v anglicky mluvících zemích	přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem
Překlad souvislejších textů s využitím dostupných nástrojů, pokus o jednoduchý literární překlad	přeloží text a používá slovníky i elektronické
Nácvik pracovního pohovoru nebo výběrového řízení	při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele
Prezentace vlastní osoby, dovedností, zkušeností atd. před třídou	<ul style="list-style-type: none"> • pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení
Poslechová cvičení s kontrolou porozumění	rozpozná význam obecných sdělení a hlášení
Poslechové aktivity na porozumění rodilým mluvčím hovořícím regionálními akcenty i mluvčím s angličtinou jako druhým jazykem	rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu
Diskusní aktivity nad obecnými tématy (např. životní prostředí, životní styl, sociální problémy, ekonomika atd.)	sdělí a zdůvodní svůj názor
Reprodukce textu s využitím nepřímé řeči	sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené
Práce s textem s využitím různých technik čtení (např. skenování, identifikace dílčích informací, hloubkové čtení atd.)	uplatňuje různé techniky čtení textu
Projekt na zvolené/zadané téma	vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky
Nácvik konverzačních obrátů a strategií typických pro neformální komunikaci	domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace
Online formuláře a dotazníky	vyplní jednoduchý neznámý formulář
Vyprávění reálných i fiktivních příběhů na zadané téma	vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity
Diskuse nad tématy z britských a amerických reálií	zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu
Slohová práce na zadané téma/výběr z témat	zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis

Anglický jazyk (AJ) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Skupinová konverzace s rozdělením rolí	<ul style="list-style-type: none"> reaguje na jednoduché dotazy domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace
<ul style="list-style-type: none"> Shrnutí a prohloubení systému časů Frázová slovesa Slovosled, větná skladba a dynamika Slovotvorba, vývoj anglické slovní zásoby Variety angličtiny, angličtina jako lingua franca Kolokace a idiomy, přísloví 	aktivně ovládá anglickou gramatiku
Nakupování a služby, zdraví příroda a životní prostředí, věda a technika, globální problémy, počítače a internet, masmédiá, moje město, Česká republika	aktivně používá anglickou slovní zásobu a frazeologii
Další anglicky mluvící země - Austrálie, Kanada, Irsko, Nový Zéland; jejich zeměpis, historie, tradice a současný život	prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země

Anglický jazyk (AJ) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Vypracování individuální/skupinové prezentace vyžadující rozsáhlejší rešerši a práci s primárními i sekundárními zdroji	přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika
Mluvní cvičení na témata z britských a amerických reálií	přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem
Překlad textů v obou směrech z oblasti publicistiky a literatury faktu, pokus o literární překlad	přeloží text a používá slovníky i elektronické
Párové rozhovory (např. sehrání interview se známou celebritou, vědcem, sportovcem atd.)	<ul style="list-style-type: none"> • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci
Mluvní cvičení na zadané téma (např. moje plány po maturitě, budoucnost naší země/planety, výhody i nevýhody sociálních médií atd.)	pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem
Poslechové aktivity s pestrou škálou rodilých mluvčích z různých anglicky mluvících zemí	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • vyjádří písemně svůj názor na text
Panelové diskuse na zadané téma; frazeologie spojená s vyjadřováním názoru	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí a zdůvodní svůj názor • používá opisné prostředky v neznámých situacích při vyjadřování složitých myšlenek
Tematický okruh "trh práce" - hledání zaměstnání, podnikové prostředí, kariérní rozvoj, komunikace na pracovišti	řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti
Interkulturní komunikace v rámci anglicky mluvících zemí	Uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí
Společné čtení ve třídě i samostatné čtení doma, doprovázené aktivitami na porozumění	uplatňuje různé techniky čtení textu
Recenze knihy/povídky/blogu	vyjádří písemně svůj názor na text

7.1.7. Anglický jazyk - maturita (AJ-M)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	—	—	2	2
Přírodovědné zaměření	—	—	—	2	2
Humanitní zaměření	—	—	—	2	2

Charakteristika předmětu

Výuka navazuje na výuku angličtiny, prohlubuje znalosti a dovednosti studentů. **Hodiny by měly být koncipovány jako příprava na maturitu.**

Je koncipováno jako povinně volitelný předmět, žák volí buď angličtinu, nebo němčinu. V případě volby anglického jazyka žák má ve čtvrtém ročníku celkem 4 hodiny angličtiny týdně, dvě hodiny řádného anglického jazyka, dvě hodiny přípravy k maturitě.

Anglický jazyk - maturita (AJ-M) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Vypracování a sdílení materiálů ohledně reálií anglicky mluvících zemí - příprava na maturitu	vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru
Modelová konverzační cvičení na téma maturitních otázek	vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích
Improvizovaná konverzace v párech i ve skupině	zapojí se do hovoru bez přípravy
Základy psaní argumentačního eseje	zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis
Nácvik komunikace v rámci témat na maturitní zkoušku	komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života
Popis neznámého obrazového materiálu nebo mluvní cvičení zahrnující citáty a memy	používá opisné prostředky v neznámých situacích, při popisu složitějších myšlenek
základy pragmatiky - zdvořilostní žádosti a obraty zdvořilostního styku	používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci
Procvičování a prohlubování terminologie anglické gramatiky a slovní zásoby i anglo-amerických reálií	vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života i k tématům z oblasti odborného zaměření studia

Anglický jazyk - maturita (AJ-M) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Práce s tematickými okruhy k maturitní zkoušce týkajícími se reálií	prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země
<ul style="list-style-type: none"> • Kompletní systém časů a kondicionálů • Kompletní systém modálních sloves • Vyjadřování pravděpodobnosti a hypotetických dějů • Frázová slovesa, sousloví, idiomy • Souvěť a textová koheze • Formální a neformální jazyk, charakteristika formálního psaného stylu • Angličtina jako globální jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> • aktivně ovládá anglickou gramatiku • ovládá anglickou slovní zásobu a frazeologii
<ul style="list-style-type: none"> • Kompletní přehled slovo tvorby • historický vývoj anglické slovní zásoby • Synonyma, antonyma, homonyma <p>Tematické okruhy: Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praha & moje město • USA, Velká Británie, Irsko • Austrálie, Nový Zéland, Kanada • Londýn a New York • Globální problémy 	—

7.1.8. Německý jazyk (NJ)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	3	3	3	—	9
Přírodovědné zaměření	3	3	3	—	9
Humanitní zaměření	3	3	3	—	9

Charakteristika předmětu

Vzdělávání v německém jazyce si klade za cíl dosažení komunikační kompetence v cizím jazyce, která poskytuje možnosti pro aktivní život ve vícejazyčné společnosti a umožňuje zprostředkování intelektuálního a kulturního bohatství přesahující oblast žákova mateřského jazyka.

Buduje jistotu studentů v komunikaci v německém jazyce, vede je k účinnému využívání informačních zdrojů a prohlubuje jejich znalosti společnosti, kultury a literatury německy mluvících zemí. Vyučovací metody i studijní materiály přispívají k formování osobnosti studentů a učí je toleranci i orientaci v globálně propojeném světě. Žáci jsou rovněž seznamováni s pestrou nabídkou multimediálních zdrojů, s jejichž využitím mohou své jazykové dovednosti sami dále prohlubovat.

Výuka je směřována k aktivnímu používání němčiny jako komunikačního prostředku. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali v jednotlivých komunikačních situacích volit vhodné gramatické, lexikální a stylistické prostředky. Zároveň je prohlubována jejich schopnost porozumět různým druhům textů a produkovat texty vlastní. S využitím multimediálních zdrojů se žáci zdokonalují v porozumění němčiny v podání rodilých mluvčích i mluvčích němčiny jako cizího jazyka. Snažíme se o vyrovnané zastoupení všech čtyř jazykových dovedností (tj. čtení, psaní, poslechu a mluveného projevu).

Ve vyučovaných hodinách je uplatňována skupinová práce, projektová práce a kooperativní výuka. Počítá se i s externím zapojením rodilých mluvčích žijících v Plzni formou besed, workshopů nebo společných akcí, případně dle možností krátkodobých jazykových pobytů v zahraničí.

Vzdělávací cíle

Cílem výuky je, aby žáci dovedli komunikovat v německém jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata a aby uměli volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci. Vzdelávání také usiluje o to, aby žáci dokázali efektivně pracovat s cizojazyčným textem, uměli jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností; aby získávali informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky uměli využít ke komunikaci. Aby uměli pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, a využívali tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností.

Předmět německý jazyk je povinný v prvním až třetím ročníku a jeho časová dotace je 3 hodiny týdně. Část výuky může být realizována blokově.

Ve čtvrtém ročníku na předmět navazuje povinně volitelný jazyk jako příprava k maturitě

o rozsahu 2 hodiny týdně, žák volí buď angličtinu, nebo němčinu. Možnost volby německého jazyka je umožněna pouze v případě dostatečného počtu zájemců. Rozhodnutí o otevření volby německého jazyka vydává ředitelka školy s dostatečným předstihem v průběhu druhého poletí třetího ročníku.

Hodnocení

Při ověřování a naplňování vzdělávacích cílů sleduje učitel následující oblasti žákovy práce: práce v hodinách, domácí samostatné přípravy, práce z dlouhodobé perspektivy a zpracování nárazových úkolů. Kromě toho ověřuje úroveň získaných vědomostí a schopností písemnými pracemi či ústním zkoušením. Taktéž sleduje žákovu práci při vytváření samostatných žákovských projektů. Kromě bodového či slovního hodnocení učitelem se žáci také učí hodnotit sami sebe. Věrnost jejich hodnocení by měla vycházet ze schopnosti sebereflexe založené na skutečně vynaložené práci, nikoliv na základě dojmů či pocitů. Hodnocení se týká nejen objektivně dosažených vědomostí, ale i vynaložené práce každého žáka zvlášť – zohledňují se jak nadání, tak i jeho píle.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Gramatiku se snažíme vyučovat formou implikace, což znamená, že na základě předloženého textu se žáci samostatně pokusí vyvodit gramatické pravidlo. Důraz klademe na samostatnost.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Snažíme se nabídnout širokou škálu vstupů tak, aby si žák vzhledem k jeho osobnostním charakteristikám našel sobě vhodnou strategii učení a motivace.

Kompetence k řešení problémů

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy	V hodinách používáme pracovní listy s výchozím textem a navazujícími úkoly, z nichž každý má jiný charakter a vyžaduje jiný způsob řešení
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy	Žáci pracují samostatně nebo ve skupině, využívají slovníky, příručky a další materiál poskytnutý učitelem a mohou se na učitele obrátit v případě nejasností. Pak výsledek svého zadání prezentují a následně s ostatními diskutují. Žáci sami během práce na úkolu zjistí, co ke splnění úkolu potřebují a snaží se samostatně zjistit relevantní informace.

Komunikativní kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	V hodinách modelujeme a sehráváme širokou škálu konverzačních situací z reálného života, v nichž se žáci pokouší adekvátně reagovat a započatou konverzaci dále rozvíjet.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Pomocí skupinových diskusí a následně prezentace společně dosaženého stanoviska umožňujeme žákům získat potřebnou jistotu při prezentaci a obhájení vlastních názorů. Kromě jazykových kompetencí rozvíjíme i kritické myšlení konfrontací s názory spolužáků či známých osobností.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Ve výuce cizích jazyků vedeme žáky k aktivnímu používání jazyka v běžných komunikačních situacích. Podporujeme rozvoj porozumění mluvenému i psanému projevu, schopnost vyjádřit vlastní myšlenky a reagovat na sdělení druhých. Postupně zvyšujeme nároky na samostatnou komunikaci, práci s autentickými texty a využívání cizího jazyka při prezentaci informací i při práci s různými zdroji.

Personální a sociální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Učivo německého jazyka procvičujeme na situacích, které se dotýkají života jednotlivce i širší společnosti. Diskutujeme o trendech ve vývoji technologií, ekonomice i životním stylu; sdílíme své nápady na to, jak zlepšovat život kolem sebe, řešit každodenní problémy i rozvíjet svůj potenciál.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Část vzdělávání je realizována projektově. Žáci společně pracují na zadaném úkolu (např. vytvoření slovní i obrazové prezentace jedné z anglicky mluvících zemí), v jehož rámci si musí rozdělit role a spolupracovat. Kooperativním způsobem tvoříme i glosáře k probíraným tématům a sdílíme je na společné online platformě. Během výuky jsou žákům dostupné svěřovány různé role (např. mluvčí, zapisovatel, výzkumník či grafický designér skupiny), na jejichž zodpovědném plnění závisí výsledek práce celého týmu. Vedeme žáky k tomu, nebát se ujmout dosud nezvyklé aktivity a poradit si s úkoly, které se zprvu mohou zdát náročné.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury	Poznávání života v německy mluvících zemích nám pomáhá i lépe si uvědomit specifika života v České republice. Ukazujeme si, co mají naše země společného, v jakých oblastech spolupracují, jak nás vnímají například Němci nebo Rakušané, jaké stereotypy se mohou na obou stranách vyskytnout a jak je v reálné komunikaci překonávat
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury	Součástí vzdělávání v německém jazyce je i sledování politického a společenského dění v německy mluvících zemích. V celé výuce německého jazyka směřujeme žáky k tomu, aby chápali a respektovali tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí; a ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovali v souladu se zásadami demokracie.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení	V rámci výuky němčiny klademe důraz na potřebu samostatně na své úrovni jazyka pracovat i nad rámec školní výuky; učíme žáky brát vzdělávání do svých rukou s využitím dostupných nástrojů a tím je připravujeme na profesní realitu, vyžadující celoživotní učení a flexibilitu.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení	Řada probíraných tematických celků (a související slovní zásoba) se týká volby povolání, trhu práce, výhod a nevýhod jednotlivých povolání a situací na různých pracovištích.

Německý jazyk (NJ) - 1. ročník

Učivo školy	Výstupy školy
Poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> porozumí školním a pracovním pokynům porozumí jednoduchým sdělením ke konkrétním aktivitám, které jsou součástí výuky porozumí jednoduchému mluvenému projevu (pomalé tempo a zřetelná výslovnost) rozpozná téma projevu a porozumí hlavním informacím 	Řečové dovednosti <p>Poslech s porozuměním: poslech krátkých a jednoduchých monologických a dialogických projevů týkajících se probíraných obecných témat, následná práce s poslechovým textem (např. shrnutí obsahu, pojmenování hlavního tématu, sdělení hlavních informací)</p>

Německý jazyk (NJ) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Čtení, práce s textem a informacemi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení krátkých jednoduchých textů týkajících se probíraných obecných témat • práce s textem: postižení hlavního tématu, vyhledávání hlavních informací na základě otázek, produkce informací obsažených v textu • možnost práce s delším textem 	<ul style="list-style-type: none"> • žák/yně porozumí jednoduchým textům – pochopí hlavní myšlenku textu a porozumí základním informacím v textu • je schopen/schopna zodpovědět (ústně i písemně) jednoduché otázky vztahující se k textu
<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • psaní jednoduchých vět, např. odpovědí na otázky • psaní jednoduchých a krátkých souvislých textů (např. představení vlastní osoby) • velmi jednoduchý překlad 	<ul style="list-style-type: none"> • žák/žákyně dovede písemně představit sebe či jinou osobu • žák/žákyně dovede jednoduše popsat osobu, věc, místo • žák/žákyně dovede zodpovědět jednoduché dotazy
<p>Ústní projev a ústní interakce</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvoření jednoduchých vět • odpovídání na jednoduché otázky • krátký připravený souvislý projev na dané téma – krátký připravený dialog na určité téma 	<ul style="list-style-type: none"> • žák/žákyně podá o sobě či jiné osobě základní informace • žák/žákyně jednoduše popíše věc, místo, událost • žák/žákyně vede jednoduchý připravený rozhovor • žák/žákyně klade jednoduché otázky a na otázky reagovat
<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výslovnost • grafická podoba jazyka: • výslovnost hlásek a jejich kombinací (se zaměřením na hlásky specifické pro německý jazyk) • slovní přízvuk • větná intonace • pravidla německého pravopisu • grafická podoba hlásek specifických pro NJ 	<ul style="list-style-type: none"> • žák/žákyně vyslovuje správně (někdy s obtížemi) hlásky a jejich kombinace typické pro NJ zapojené ve slovech • žák/žákyně klade správně slovní přízvuk • žák/žákyně s menšími obtížemi správně intonuje větu • žák/žákyně zná pravidla německého pravopisu (s výjimkou obtížnějších jevů – např. psaní s, ss, ß)
<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvarosloví • slovesa (přítomný čas pravidelných a nepravidelných sloves; slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami; způsobová slovesa; perfektum a préteritum – základ) • podstatná jména (užití členu; silné skloňování se členem určitým a neurčitým; tvorba množného čísla – základ) • přídavná jména (stupňování v přísudku) • zájmena (osobní; přivlastňovací; tázací; záporná) • číslovky (základní; určování času) • příslovce (stupňování; tázací příslovce) • předložky (se 3. p., se 4. p., se 3. a 4. p.) • větná skladba • slovosled ve větě jednoduché (věta oznamovací, otázka zjišťovací, otázka doplňovací) • větný rámec (užití modálních sloves ve větě) • zápor (užití nein, nicht, kein) 	<p>žák/žákyně zná a aplikuje základní gramatická pravidla</p>

Německý jazyk (NJ) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce Doporučená témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osobní charakteristika • Rodina a rodinné aktivity • Domov a bydlení • Každodenní život • Stravování <p>Komunikační situace a jazykové funkce: zahrnuto v řečových dovednostech, přibližně 600 lexikálních jednotek v rámci témat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • žák/žákyně pasivně chápe a částečně aktivně užívá základní slovní zásobu vymezenou probíranými tématy • žák/žákyně se velmi jednoduše se vyjadřuje (ústně i písemně) o své osobě a o věcech týkajících se jí, dokáže komunikovat na velmi jednoduché úrovni (dáno rámcem probíraných témat)
<p>Poznatky o zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> • přehled německy mluvících zemí (základní informace o zemích) 	<p>má základní znalosti o německy mluvících zemích</p>

Německý jazyk (NJ) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Řečové dovednosti Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech kratších i delších monologických a dialogických projevů týkajících se probíraných témat • následná práce s poslechovým textem (např. vyhledání specifických informací na základě otázek) 	<ul style="list-style-type: none"> • dobře rozumí jednoduchému mluvenému projevu (pomalejší tempo a zřetelná výslovnost) • zachytí hlavní i některé specifické informace
<p>Čtení, práce s textem a informacemi</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení kratších textů týkajících se probíraných obecných témat • práce s textem: reprodukce informací obsažených v textu, volné převyprávění textu, vyhledání specifických informací na základě otázek • možnost práce s dlouhým textem (např. čtení zjednodušené literatury) • možnost práce s originálními texty (např. básně, pohádky, povídky apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • žák/žákyně porozumí textům přiměřené obtížnosti, porozumí výstavbě textu, dokáže postihnout (ústně i písemně) hlavní body textu, porozumí základním informacím v textu a na základě položených otázek je schopen/schopna vyhledat a sdělit specifické informace • je schopen zaznamenat informace na základě telefonického hovoru
<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • psaní rozvitějších vět a souvětí • psaní kratších souvislých textů (např. vypravování, popis, dopis) • jednoduchý překlad 	<ul style="list-style-type: none"> • dovede písemně jednoduše popsat událost, děj • dokáže jednoduše písemně vyjádřit svůj názor • dokáže písemně vyjádřit žádost, prosbu, přání, úmysl apod. • dovede písemně sdělit jednoduché informace a požádat o ně • přeloží jednoduchý text a používá slovníky (včetně jejich elektronické podoby) - dokáže vyplnit jednoduchý formulář

Německý jazyk (NJ) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Ústní projev a ústní interakce</p> <ul style="list-style-type: none"> tvoření rozvitějších vět – odpovídání na otázky připravený souvislý projev na dané téma připravený dialog na určité téma krátký nepřipravený dialog na určité téma 	<ul style="list-style-type: none"> popíše děj jednoduše vyjádří názor/postoj vyjádří úmysl, přání, žádost, prosbu apod. shrne a reprodukuje informace vlastními slovy jednoduše vyjádří své myšlenky vede jednoduchý rozhovor požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace pronese jednoduše zformulovaný monolog, obsah textů je dán uvedenými tematickými okruhy
<p>Výslovnost; grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> výslovnost hlásek a jejich kombinací (se zaměřením na hlásky specifické pro německý jazyk) slovní přízvuk větná intonace pravidla německého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> bez větších obtíží vylovuje německé hlásky a jejich kombinace orientuje se v kladení slovního přízvuku v různých pozicích (např. u odluč. a neodluč. předpon) aktivně užívá pravidla německého pravopisu správně intonuje větu na základě postoje mluvčího ke skutečnosti
<p>Gramatika: tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> slovesa (préteritum a perfektum) pravidelná a nepravidelná slovesa, způsobová slovesa; zvrtná slovesa; rozkazovací způsob; bud. čas) podstatná jména (slabé skloňování; množné číslo rozšíření) zájmena (ukazovací) číslovky (násobné; vyjádření množství) příslovce (nepravidelné stupňování; zájmenná příslovce) spojky (souřadící a podřadící) větná skladba jednoduchá věta postavení předmětů, podmět man a es souvětí souřadné (slovosled) souvětí podřadné (slovosled) - souvětí podřadné bez spojkové věty zápor (rozšíření) 	<p>dodržuje základní pravopisné normy v písemném i ústním projevu</p>
<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> ovládnutí přibližně 600 lexikálních jednotek v rámci daných témat i mimo ně základní principy slovtvorby v NJ (okrajově) 	<ul style="list-style-type: none"> aktivně užívá osvojenou slovní zásobu propojuje jednotlivá slovíčka do souvislostí a významu, kterému rámcově rozumí, i když zatím nerozumí detailně veškeré slovní zásobě v promluvě či textu
<p>Doporučená témata</p> <ul style="list-style-type: none"> Nakupování Cestování (+ počasí) Volný čas a zábava Studium, vzdělávání, práce a povolání Péče o zdraví <p>Komunikační situace a jazykové funkce: zahrnuto v řečových dovednostech</p>	<p>domluví se v běžných situacích daných tematických okruhů a získá a poskytne informace potřebné pro vzájemné porozumění</p>
<p>Poznatky o zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> vybraná zajímavá místa (kulturní, průmyslová či přírodní) v různých regionech německy mluvících zemí a jejich základní charakteristika kulturní specifika něm. mluvících zemí spojená s probíranými a jejich porovnání s ČR 	<p>prokazuje faktickou znalost o vybraných místech německy mluvících zemích a jednoduše je charakterizuje</p>

Německý jazyk (NJ) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Řečové dovednosti Poslech s porozuměním:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech krátkých i dlouhých monologických a dialogických projevů týkajících se probíraných témat • následná práce s poslechovým textem 	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí mluvenému projevu příslušné úrovně • porozumí složitějšímu projevu, kde porozumí hlavním informacím • rozpozná hlavní a vedlejší informace, je schopen/schopna zachytit specifické informace • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení
<p>Čtení, práce s textem a informacemi</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení textů různé délky týkajících se probíraných obecných i odborných témat – práce s textem: diskuse nad textem (např. nad myšlenkami, názory v textu obsaženými) • vyhledá a zpracuje informace týkající se studovaného oboru 	<ul style="list-style-type: none"> • dovede shromáždit specifické informace z různých částí textu • dokáže reagovat (ústně či písemně) na obsah sdělení daného textu • dokáže reprodukovat (ústně či písemně) informace obsažené v textu • dokáže pochopit záměr/názor autora/vypravěče/postav • uplatňuje různé techniky čtení textu • dokáže odhadnout význam neznámých výrazů v textu
<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • psaní kratších souvislých textů různých útvarů (např. úvaha, charakteristika apod.) • vlastní reprodukce tištěného textu formou výpisků, poznámek, zkrácení textu • tvorba složitějších větných konstrukcí • překlad 	<ul style="list-style-type: none"> • dovede písemně popsat zkušenost, plány, představy • dokáže písemně popsat názor a pocity, vyjádřit vlastní myšlenky • dovede písemně sdělit informace a požádat o ně (běžné i specifické) • dokáže napsat různé útvary textu, např. dopis (oficiální/neoficiální), e-mail, vypravování, charakteristiku apod. • přeloží složitější text za využití slovníku
<p>Ústní projev a ústní interakce</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezprostřední reakce na položené otázky • připravený souvislý projev na dané téma • krátký nepřipravený souvislý projev • nepřipravený dialog na určité téma • prezentace urč. tématu dle výběru • diskuze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže popsat zážitek, zkušenost apod. • vysvětlit své plány, jednání apod. • dokáže vyjádřit svůj názor a své myšlenky • dokáže vést rozhovor na různá témata (dokáže klást otázky a na otázky reagovat) • zapojí se do rozhovoru či diskuze bez přípravy • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • přednese jednoduchou prezentaci na obecné téma či téma svého oboru a reaguje na dotazy • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem, obsah textů je dán uvedenými tematickými okruhy
<p>Jazykové prostředky Výslovnost; grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • výslovnost hlásek a jejich kombinací (se zaměřením na hlásky specifické pro německý jazyk) • slovní přízvuk • větná intonace • pravidla německého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje srozumitelně a plynule, správně intonuje • ovládá pravidla německého pravopisu

Německý jazyk (NJ) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Gramatika, tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména (zeměpisné názvy; slabé skloňování) • přídavná jména (skloňování po členu určitém, neurčitém, nulovém; stupňování v přívlastku; p. j. odvozená od geografických názvů) • zájmena (tázací) • číslovky (řadové) • slovesa (podmiňovací způsob-základ) • příslovce (směrová) • větná skladba • souvětí (různé druhy VV) • infinitivní konstrukce s zu a bez zu 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a téměř bezchybně používá základní gramatická pravidla v písemném i ústním projevu • je schopen autokorekce a korekce jiných v písemném i ústním projevu
<p>Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje a aktivně užívá získanou slovní zásobu • užívá frazeologická spojení, zejména v běžných situacích každodenního života • dokáže odhadnout význam neznámého slovíčka
<p>Doporučená témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • Společnost (mezilidské vztahy, život v současné společnosti) • Služby a životní styl • Sdělovací prostředky (médiá) • Životní prostředí • Kultura a umění • Zvyky a tradice <p>Slovní zásoba: ovládnutí přibližně 400 lexikálních jednotek v rámci daných témat, základní principy slovo tvorby v NJ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže pro vyjádření složitějšího výrazu či významu užít opisu za využití jednodušší slovní zásoby • uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce • používá základní odbornou slovní zásobu k určitým tématům • jednoduše se vyjádří (ústně i písemně) i k tématům mimo rámec každodenních situací • řeší vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní a jiné činnosti • používá stylisticky vhodné obraty vhodné pro úroveň dané komunikace
<p>Poznatky o zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybrané informace o německy mluvících zemích převážně z kulturní, vědecké a společenské sféry • zajímavá místa německy mluvících zemí • kulturní specifika spojená s probíranými tématy (např.: zvyky a tradice, život v souč. společnosti) a jejich porovnání s ČR 	<p>prokazuje základní faktické znalosti o německy mluvících regionech a dokáže dané informace uvést v souvislost se znalostmi o České republice</p>

7.1.9. Německý jazyk - maturita (NJ-M)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	—	—	2	2
Přírodovědné zaměření	—	—	—	2	2
Humanitní zaměření	—	—	—	2	2

Charakteristika předmětu

Předmět o rozsahu 2 hodiny týdně je povinně volitelný a student vybírá ve čtvrtém ročníku mezi anglickým a německým jazykem. Plně navazuje na výuku němčiny a řídí se podobnými principy. **Hodiny by měly být koncipovány jako příprava na maturitu.**

Možnost volby německého jazyka je umožněna pouze v případě dostatečného počtu zájemců. Rozhodnutí o otevření volby německého jazyka vydává ředitelka školy s dostatečným předstihem v průběhu druhého poletí třetího ročníku.

Německý jazyk - maturita (NJ-M) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Upevňování a prohlubování technik práce s poslechovým textem	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí mluvenému projevu příslušné úrovně • porozumí složitějšímu projevu, kde porozumí hlavním informacím • rozpozná hlavní a vedlejší informace, je schopen/schopna zachytit specifické informace • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • porozumí textům příslušné úrovně
Upevňování a prohlubování technik práce s psaným textem	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí textům příslušné úrovně • orientuje se v autentických textech (např. novinové články, beletrie), kde je schopen/ schopna vyhledat hlavní informace a dále s nimi pracovat (písemně i ústně) • vyhledá informace v autentických zdrojích (např. internetové stránky, noviny, knihy) a je schopen/schopna s nimi pracovat (písemně i ústně)
Upevňování a prohlubování technik písemného projevu	<ul style="list-style-type: none"> • písemně zformuluje vlastní myšlenky • orientuje se ve stylistických útvarech a vytváří texty daných útvarů
Upevňování a prohlubování forem ústního projevu	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí obsah, myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • sdělí a zdůvodní svůj názor

Německý jazyk - maturita (NJ-M) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Gramatika: tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstatná jména (zpodstatnělá přídavná jména) • přídavná jména (skloňování po různých druzích zájmen) • zájmena (zájmeno einander) • číslovky (zlomky) • slovesa (trpný rod; podmiňovací způsob; plusquamperfektum; přičestí přítomné a minulé) • předložky (se 2. pádem) • větná skladba • postavení příslovečných určení • souvětí (časová souslednost, následnost) • časová souslednost a následnost • zkracování vedlejších vět pomocí infinitivních konstrukcí 	<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje srozumitelně a plynule, správně intonuje • bezchybně užívá základní gramatická pravidla • aktivně užívá složitější gramatické jevy v písemném i ústním projevu
<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování a prohlubování slovní zásoby v souvislosti s probíranými tématy • odborná slovní zásoba k určitým tématům <p>Jazykové prostředky</p> <p>opakování a prohlubování výše zmíněných témat, se zaměřením na složitější látku</p> <p>Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování a rozšiřování témat se zaměřením na maturitní zkoušku 	—
<p>Poznatky o zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematické opakování a prohlubování znalostí o německy mluvících zemích • informace o České republice 	<p>dokáže se vyjádřit k německy mluvícím zemím v oblasti geografie, dějin, kultury apod.</p>

7.1.10. Matematika (M)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	5	4	2	2	13
Přírodovědné zaměření	5	4	2	2	13
Humanitní zaměření	5	4	2	1	12

Charakteristika předmětu

Předmět matematika je konzistentním pokračováním matematiky v rozsahu uvedeném v RVP pro základní školu. Ve waldorfské pedagogice má vzhledem k přírodovědným předmětům zásadní postavení. Je to nástroj podporující vývoj rozumových a volných schopností žáků, tento předmět poskytuje efektivní a přirozený jazyk ostatním předmětům jako fyzika a chemie a umožňuje v nich nezbytné predikce.

Žáci postupně přechází od práce s konkrétními čísly a výrazy k abstraktnějšímu pojetí vztahů veličin, operací a funkčnímu myšlení, které ústí ve 13.třídě v aplikacích v ostatních přírodovědných předmětech. Obecným cílem matematického vzdělávání je tedy výchova přemýšlivého člověka, který bude umět, v různých životních situacích, které budou takové matematické zpracování vyžadovat, vybrat k popisu relevantní pojmy, zorientovat se v problému a úspěšně jej vyřešit.

V prvním ročníku je součástí epochy **zeměměřičský kurz**, ve kterém žáci v praxi ověří své získané znalosti goniometrických funkcí. Zeměměřičský kurz svou povahou plní více funkcí, kromě praktického využití matematiky žáci získávají i sociální a komunikační dovednosti.

Ve třetím a čtvrtém ročníku jsou v některých oblastech výstupy rozdílné podle volby zaměření žáka, humanitní zaměření může volit jiné typy testů než přírodovědné nebo technické. Velké třídy mohou být na tyto hodiny dělené.

Ve čtvrtém ročníku je společně vyučována jen jedna hodina hodin zabývající se statistikou, logikou a výroky. Druhá hodina, matice, komplexní čísla, infinitesimální počet, je určena jen pro technické a přírodovědné zaměření.

Výuka je koncipována tak, aby i žáci s humanitním zaměřením mohli v případě zájmu maturovat z matematiky. Pro žáky přírodovědného a technického zaměření poskytne dobrý základ pro studium na technických vysokých školách.

Základní metodou ověřování naplňování vzdělávacích cílů je aktivní práce žáka v hodinách, jak ve skupinách, tak samostatně. Podle potřeby jsou zadávány testy, písemné práce či samostatné i skupinové referáty či projekty. Hodnotíme kvalitu sešitu (čistotu rýsování, dodržování zápisů a dohodnutých pravidel) a v neposlední řadě i nošení pomůcek

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k řešení problémů

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy	Učíme žáky hledat řešení, využívat různé zdroje.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy	Pracujeme ve skupinách, učíme se společně hledat řešení. Každý člen skupiny přispívá trochu jiným pohledem, dohromady tvoří skupinu efektivnější.

Matematické kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi	Učíme žáky přesnému zápisu a dodržování forem ke snadnějšímu řešení matematických úkolů.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi	V oblasti projektivní geometrie učíme žáky poznávat, že myslitelné je i to, co si nelze konkrétně geometricky představit.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi	Pracujeme názorným způsobem, využíváme problémovou výuku a ke všem matematickým postupům hledáme praktické využití.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi	Seznamujeme žáky s procesem myšlení, které má přesná pravidla, budujeme především k takovému způsobu práce pozitivní vztah. U žáků je pěstována důvěra k pravidlům a také k formám, které tato pravidla vyžadují, tj. k přesným zápisům řešení, k přesnému formulování zadání a výsledku, k matematické symbolice.

Kompetence odborného zaměření - přírodovědné

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence -vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky v oblasti přírodovědného vzdělání využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Zařazujeme učivo, které žáci využijí na školách přírodovědného směru. Učivo zařazujeme srozumitelným způsobem, případně zjednodušenou formou a hledáme vždy praktická využití z oboru.
Odborná kompetence -vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky v oblasti přírodovědného vzdělání využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Učíme žáky uplatňovat logické postupy a postupně hledat řešení problémů.

Matematika (M) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none"> • číselné obory – reálná čísla a jejich vlastnosti, intervaly • užití procentového počtu • mocniny – s exponentem přirozeným, celým a racionálním, odmocniny • výrazy s proměnnými • lineární rovnice a nerovnice <p>Volitelně dle schopností třídy – možné i v druhém ročníku, kde bude učivo prohloubeno</p> <ul style="list-style-type: none"> • úvod do exponenciálních a logaritmických funkcí • logaritmus 	—
<p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkci • kvadratická rovnice a nerovnice • racionální funkce 	<ul style="list-style-type: none"> • chápe kvalitativně pojem funkce, rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti; definiční obor a obor hodnot • řeší lineární rovnice ekvivalentními úpravami a soustavy rovnic dosazovací i sčítací metodou • řeší kvadratické rovnice pomocí diskriminantu a rozlišuje v závislosti na něm počet řešení, najde kořeny kvadratické funkce • třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní a chápe nutnost zkoušek • převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; chápe zjednodušení a omezení matematických modelů
<p>Kombinatorika</p> <ul style="list-style-type: none"> • variace, permutace a kombinace bez opakování 	<ul style="list-style-type: none"> • užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování • počítá s faktoriály a kombinačními čísly • řeší jednoduché kombinatorické úlohy a rovnice • rozeznává v konkrétních úlohách kombinace, variace, permutace.
<p>Goniometrie, trigonometrie a zeměměřičství - včetně zeměměřičského kurzu</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientovaný uhel, goniometrické funkce ostrého a obecného uhlu • řešení pravouhlého trojúhelníka • věta sinová a kosinová, řešení obecného trojúhelníka • goniometrické rovnice • práce s teodolitem, měření s pásmem a optických hranolem • výpočty a tvorba mapy 	<ul style="list-style-type: none"> • znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů • pro měření úhlu používá různé jednotky (stupně, radiány, grady) • používá teodolit a pomůcky pro optické měření vzdálenosti, z naměřených hodnot sestrojí mapu

Matematika (M) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Planimetrie</p> <ul style="list-style-type: none"> základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi shodnost a podobnost trojúhelníků Euklidovy věty množiny bodů dané vlastnosti shodná a podobná zobrazení rovinné obrazce rýsování, transformace (posunutí, zrcadlení, souměrnost, stejnolehlost) <p>Stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru tělesa a jejich řezy, rýsování <p>Platónská tělesa Zlatý řez</p>	<ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah využívá při rýsování shodná a podobná zobrazení používá základních pojmů stereometrie, určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie;
<p>Analytická geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> vektory přímka a její analytické vyjádření rovina a její analytické vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) používá vektory při zjišťování vzájemné polohy přímek, rovin a jejich odchylek řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů, přímek a rovin užívá různá analytická vyjádření přímky a rovin;
<p>Rovnice a nerovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> Kvadratické rovnice, binomická věta Odmocninové rovnice, iracionální rovnice Goniometrické rovnice Exponenciální funkce a exponenciální rovnice Logaritmy, logaritmické rovnice Absolutní hodnota reálného čísla, nerovnice s absolutní hodnotou 	<p>chápe definici a geometrickou interpretaci absolutní hodnoty čísla</p> <p>řeší rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou.</p> <p>řeší rovnice a nerovnice (s goniometrickými funkcemi, logaritmy, exponenty, odmocninami, polynomy)</p>
<p>Kombinatorika</p> <ul style="list-style-type: none"> variace, permutace a kombinace s opakováním 	<ul style="list-style-type: none"> užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací s opakováním; rozeznává je v konkrétních příkladech řeší jednoduché kombinatorické úlohy a rovnice
<p>Projektivní geometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> perspektivní zobrazování nekonečně vzdálený bod a přímka princip duality Desarguesova a Pascalova věta projektivní zavedení kuželoseček 	<ul style="list-style-type: none"> chápe pojmy nekonečně vzdálený bod a přímka k danému útvaru najde útvar duální k dané větě zformuluje větu duální projektivně vytvoří kuželosečky

Matematika (M) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Posloupnosti, řady a jejich využití</p> <ul style="list-style-type: none"> • posloupnosti s nekonečným počtem členů • aritmetická posloupnost • geometrická posloupnost • sčítání geometrických řad (Achilles a želva) • limita posloupnosti <p>Finanční matematika</p>	—
<p>Pravděpodobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • náhodný jev a jeho pravděpodobnost, • nezávislost jevů • kombinatorika a logika (bez důkazů) 	<ul style="list-style-type: none"> • chápe základní pojmy jako pravděpodobnostní prostor a jevy, závislost a nezávislost jevů • určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem
<p>Funkce a její průběh</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkce • funkce s absolutní hodnotou • limita funkce v bodě • derivace funkce a extrémy <p>Kuželosečky analyticky i synteticky</p>	<p>Humanitní zaměření</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá různá zadání funkce • nakreslí graf základních typů funkcí • rozlišuje rostoucí a klesající funkce • stanoví definiční obor i obor hodnot funkce • chápe kvalitativně pojem limity funkce v bodě • chápe pojem derivace funkce (jako vlastnost funkce) <p>Přírodovědné a technické zaměření</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší kvadratické nerovnice • užívá různá zadání funkce • nakreslí graf základních typů funkcí • stanoví definiční obor i obor hodnot funkce • vypočítá limitu funkce • dokáže určit inverzní funkci k funkci dané • vypočte derivaci mocninné funkce • dovede aplikovat pravidla pro derivaci součtu a součinu • určí lokální extrémy dané funkce; vyšetří průběh funkce

Matematika (M) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Základy statistiky</p> <p>Základy matematické logiky a teorie množin</p> <ul style="list-style-type: none"> výroky a jejich pravdivostní hodnoty negace, konjunkce, disjunkce, implikace, ekvivalence axiom, definice, věta množiny a množinové operace <p>Důkazy matematických vět</p> <ul style="list-style-type: none"> důkazy, matematická indukce 	<p>Humanitní zaměření</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji dokáže určit pravdivostní hodnotu výroků umí sestavit tabulku pravdivostních hodnot umí provádět operace s výroky uvědomuje si, co je a není důkaz rozlišuje váhu argumentů <p>Technické a přírodovědné zaměření</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji dokáže určit pravdivostní hodnotu výroků; umí sestavit tabulku pravdivostních hodnot; umí provádět operace s výroky; rozlišuje axiomy, definice, věty; umí provádět a zapisovat operace s množinami uvědomuje si, co je a není důkaz rozlišuje váhu argumentů
<p>pouze technické a přírodovědné zaměření</p> <p>Infinitesimální počet</p> <ul style="list-style-type: none"> pojem určitého integrálu základní věta integrálního a diferenciálního počtu a pojem primitivní funkce obsah rovinných obrazců <p>Komplexní čísla</p> <p>Matice</p>	<p>Technické a přírodovědné zaměření</p> <ul style="list-style-type: none"> umí vypočítat integrály nejjednodušších funkcí a použít je při výpočtu obsahů.. vykonává základní početní úkony s komplexními čísly chápe geometrickou interpretaci komplexních čísel používá komplexních čísel při řešení kvadratických rovnic používá matice v řešení soustavy lineárních rovnic (Gaussova eliminační metoda) rozeznává podmínky existence jejich řešení provádí násobení a sčítání matic

7.1.11. Zeměpis (ZEM)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	1	0,5	1	1	3,5
Přírodovědné zaměření	1	0,5	1	1	3,5
Humanitní zaměření	1	0,5	1	1	3,5

Charakteristika předmětu

Zeměpis rozšiřuje rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek, faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům se orientovat v současném světě a problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k jejich přírodnímu a společenskému prostředí.

Zeměpis ze své podstaty spojuje základní poznatky z řady přírodních a společenských věd, z techniky a rovněž i z oblasti kultury. Z tohoto pohledu si žáci budou rozšiřovat své obzory průběžně a i na konci 4. ročníku budou vědět, že nemohou porozumět souvislostem zcela, nebudou-li si neustále (více či méně aktivně) vyhledávat informace, sledovat dění apod. V této rozmanitosti lze pak celkem snadno již od začátku využívat mnoha vazeb k různým vědním oborům či vyučovaným předmětům, které z nich vycházejí. Jedná se například o vazby na astronomii, na geologii, hydrologii, klimatologii, fyziku, chemii, biologii, na demografii, ekonomii, historii, na politologii apod. Komplexní zeměpisné poznávání reality napomáhá u žáků postupně vytvářet celistvý postoj ke světu, názory na jeho vznik, vývoj apod., dále napomáhá při vytváření obecných kategorií (obecné, zvláštní, jedinečné, část, celek, příčina, důsledek,...), takže můžeme nacházet řadu styčných oblastí s filosofií.

V rámci výuky je možné dle aktuálních možností navštívit tematicky zaměřenou přednášku, výstavu nebo besedu se zajímavou osobností z oboru probíraného tématu. V rámci epochy 2. či 3. ročníku je možné navštívit některé české regiony s návštěvou charakteristických lokalit v závislosti na probíraných tématech. Dle potřeby a možností školy lze zařadit vícedenní exkurzi

Žáci jsou v průběhu výuky nabádáni k aktivnímu zapojení do probíraného tématu. Zvládnutí učiva je pravidelně kontrolováno komunikací mezi žákem a učitelem. Znalosti a dovednosti žáků jsou taktéž testovány písemnou formou. Od žáků je vyžadováno zodpovědné vedení sešitu. Součástí hodnocení jsou také referáty a prezentace projektů.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k řešení problémů

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy	Učíme žáky pracovat s mapou, jízdními řády jak v papírové, tak digitální podobě. Získané dovednosti využíváme v praktickém životě (třídní výlety a projekty).

Personální a sociální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Vedeme žáky k tomu, aby se dovedli orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Necháváme žáky prezentovat vlastní nebo skupinovou práci; prezentovat a obhajovat svůj názor a podílet se na týmové práci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury	Vedeme žáky k uvědomělé ochraně přírody (NP, CHKO, třídění odpadu...), kulturnímu dědictví předků a kultivujeme postoje k Evropě jako širší vlasti.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury	V aktivitách pracujeme s tím, že žáci umí určit čas (světový, místní, časový posun) a chápou důsledky pohybů Země pro život na Zemi.

Ekonomický a strategický soulad trvale udržitelného rozvoje

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence	Vedeme žáky k tomu, aby si vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Zeměpis (ZEM) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Planeta Země</p> <ul style="list-style-type: none"> • Země jako vesmírné těleso, její pohyby a rytmy • přírodní sféry Země • litosféra a stavba zemského nitra (plášť, kůra a zemské jádro) • hydrosféra, rozložení vodstva na zemském povrchu, vlastnosti a formy mořských proudů, voda na pevnině, oběh vody na zemi • atmosféra, podnebné pásy Země, souhra klimatických vegetačních zón Země • biosféra, ekosystémy jako orgány organismu Země • vnější a vnitřní geologičtí činitelé 	<ul style="list-style-type: none"> • používá v praktických příkladech znalosti o pohybech Země • objasní důsledky pohybů Země pro život na Zemi, pro střídání dne a noci a pro periody ročních období • rozlišuje jednotlivé složky přírodní sféry - litosféru, atmosféru, hydrosféru, pedosféru a biosféru, uvede jejich základní charakteristiku • porovná na příkladech působení endogenních a exogenních procesů • dokáže vysvětlit závislost přírody na podnebí a podnebí na pohybech Země • rozliší hlavní biomy světa • chápe vliv zemských procesů na svůj život

Zeměpis (ZEM) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Krajina, životní prostředí, ekologie a geografie</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztah mezi prostorem, reliéfem půdy, • podnebí, rostlinstvem a člověkem, krajina jako ekosystém • typy krajiny, krajinotvorní činitelé a procesy • interakce přírody a společnosti • dopady činností člověka na životní prostředí • přírodní zdroje energie a surovin • odpady • ochrana přírody a krajiny • trvale udržitelný rozvoj lidské společnosti a života na Zemi • nástroje společnosti na ochranu životního prostředí • globální ekologické problémy • odpovědnost jedince za ochranu přírody • a životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí na příkladech různé typy krajiny, jejich složky, znaky a funkce • uvádí konkrétní příklady základních složek krajiny: přírodní krajinné složky, kulturní krajinné složky • zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni • popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí • popíše způsoby nakládání s odpady • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických • technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí • charakterizuje globální problémy na Zemi • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému

Zeměpis (ZEM) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Evropské regiony</p> <ul style="list-style-type: none"> • postavení Evropy v současném světě • geografická poloha evropských regionů • stupeň rozvoje evropských regionů • vybrané státy, vývojové, politické a hospodářské tendence, jádrové a periferní oblasti • přírodní prostředí • sociální geografie Evropy <p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČR na mapě Evropy, územní rozvoj státu, geografická poloha a rozloha • přírodní podmínky a zdroje • struktura hospodářství, průmyslová odvětví • obyvatelstvo a sídla, společnost a kultura • administrativní členění • geografické oblasti ČR a jejich specifika • sociální geografie ČR • kultura národností na našem území • euroregiony • hospodářské a politické postavení ČR v Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a analyzuje pomocí obecně zeměpisných a tematických map členitost a charakteristické rysy přírodních poměrů Evropy • pojmenuje a vyhledá na mapách hlavní geografické a kulturní oblasti (regiony) Evropy • pojmenuje a vyhledá na mapách reprezentativní státy, jejich oblasti, hlavní a významná města • popíše a analyzuje pomocí obecně zeměpisných a tematických map charakteristické rysy přírodních poměrů v reprezentativních (modelových) státech oblastí Evropy • vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářské činnosti obyvatelstva v Evropě a v reprezentativních (modelových) státech • pracuje aktivně s regionálními obecně zeměpisnými a tematickými mapami i s obsahem a s rejstříkem zeměpisných atlasů • orientuje se prakticky při vyhledávání informací o Evropě, o regionech a státech v různých informačních zdrojích (například zeměpisné encyklopedie, statistické příručky, dostupná literatura a další podklady) • porovná rozlohu České republiky s rozlohami sousedních států • popíše, porovnává a analyzuje pomocí obecně zeměpisných a tematických map členitost, rozměry a charakteristické rysy přírodních poměrů a zdrojů České republiky • přibližně určí aktuální počet a zhodnotí současný vývoj počtu obyvatel České republiky • rozliší a porovná geografickou polohu, charakter, funkci a rozmístění lidských sídel v České republice • rozliší a porovná sektorovou, odvětvovou a územní strukturu hospodářství České republiky s použitím regionálních příkladů • pojmenuje a vyhledá na mapách jednotlivé geografické oblasti a územní samosprávné celky (kraje) v České republice • porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území • rozlišuje mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • vyhledá na mapě euroregiony související s ČR • popíše a porovná hospodářské a politické postavení ČR v Evropě

Zeměpis (ZEM) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Člověk na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> světadíly a oceány vývoj obyvatelstva na Zemi, faktory geografické, demografické, etnické a hospodářské kulturní diferenciaci, rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika v hlavních kulturních regionech světa světové hospodářství, jeho struktura, surovinové a energetické zdroje, světový obchod, severojižní problematika, globalizace makroregiony světa – modelové problémy a poměry ve vybraných regionech či státech (dle aktuální situace) 	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje a vyhledává na globusu a na mapách světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi určuje geografickou polohu světadílů a oceánů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska jejich polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásech pojmenuje a vyhledá na mapách hlavní geografické a kulturní oblasti (regiony) jednotlivých světadílů pojmenuje a vyhledává na mapách reprezentativní státy, jejich oblasti, hlavní a významná města v jednotlivých světadílech zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva a vlivy, které na ni působí rozdělí a porovnává existenci a rozmístění lidských ras, etnik, národů, jazyků a náboženství na Zemi popíše náboženské, jazykové a jiné sociální i ekonomické rozdíly v hlavních kulturních regionech světa, jejich příčiny a důsledky charakterizuje strukturu světového hospodářství a integrační uskupení zhodnotí rozmístění surovinových a energetických zdrojů a vliv na světové hospodářství, vyhledá na mapách chápe postavení ČR v globálním kontextu a přijímá spoluzodpovědnost za globální procesy lokalizuje na mapách makroregiony světa, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná pracuje aktivně s regionálními obecně zeměpisnými a tematickými mapami i s obsahem a s rejstříkem zeměpisných atlasů orientuje se prakticky při vyhledávání informací o jednotlivých světadílech, oceánech a o regionech a státech v různých informačních zdrojích (například zeměpisné encyklopedie, statistické příručky, dostupná literatura, internet a další podklady)
<p>Soudobý svět</p> <ul style="list-style-type: none"> rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy; konflikty v soudobém světě integrace a dezintegrace Česká republika a svět: NATO, OSN; zapojení ČR do mezinárodních struktur; bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě; globální problémy, globalizace 	<ul style="list-style-type: none"> Žák popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství. Žák vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách. Žák objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě. Žák charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku. Žák popíše funkci a činnost OSN a NATO. Žák vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách. Žák uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích.

7.1.12. Ekologické praktikum (EP)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	1	—	—	1
Přírodovědné zaměření	—	1	—	—	1
Humanitní zaměření	—	1	—	—	1

Charakteristika předmětu

Ve 2. ročníku se žáci účastní týdenního ekologického praktika, ve kterém jsou studentům zprostředkovány základní hodnoty člověka k přírodě. V rámci praktika studenti realizuje projekt, který bude mít dlouhodobě pozitivní vliv na krajinu v dané oblasti. Může se jednat o nejrůznější praktické činnosti spojené s aktivní ochranou přírody. Činnost se může odehrávat ve městě nebo v blízkém okolí Plzně, případně proběhnout formou výjezdu ve spolupráci s některou CHKO, statkem zaměřeným na ekologické zemědělství či s jinou institucí.

Ekologické praktikum (EP) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Ekologické praktikum <ul style="list-style-type: none"> • životní prostředí, příroda a kultura • globální vědomí a lokální jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému • popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody

7.1.13. Biologie (BI)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	1	1	1	1	4
Přírodovědné zaměření	1	1	3	2	7
Humanitní zaměření	1	1	1	1	4

Charakteristika předmětu

Vyučování **biologie** prohlubuje v žácích povědomí o vlastní lidské individualitě i o charakteru okolního světa a posiluje pocit spoluzodpovědnosti za sebe sama i krajinu a životní prostředí.

Obsahově navazuje na témata Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Vyučování biologie na waldorfském lyceu vychází z přirozeného zájmu mladého člověka, ze zájmu o poznání světa, ve kterém žije. V době, kdy žáci přicházejí na střední školu, dochází k postupnému odeznívání puberty. Končí tedy etapa lidského života, ve které byl v popředí zájem o otázky vztahující se k vlastnímu tělu. Správným uchopením těchto otázek, které jsou v tomto období stále ještě velmi živé, může vyučování biologie probudit dřímající zájem o porozumění živému světu v jeho souvislostech. Takto probuzený zájem se v dalším vyučování obrací do vnějšího světa, žáci jsou vedeni k samostatnému a tvořivému myšlení při porozumění jednotlivým oblastem biologie a k hledání samostatné odpovědi na otázku o postavení člověka v přírodě.

Součástí vyučování ve 2. ročníku je také **mikroskopické praktikum**.

Jako doplnění epochy antropologie v 1. ročníku je možné zorganizovat kurz základů první pomoci. Jeho součástí může být beseda s odborníkem, nácvik kardio-pulmonární resuscitace na trenažeru pod odborným dohledem, exkurze na hasičskou stanici nebo stanici záchranné služby atp.

V rámci epochy 2. ročníku je velmi vhodné zorganizovat či navštívit diskusi k tématům epochy (očkování, problémy s početím, antikoncepce, porod, interrupce atp.) a to buď s odborníkem (např. lékař), nebo se ženou/ženami s osobními zkušenostmi.

Ve 2. ročníku se žáci účastní týdenního ekologického praktika, ve kterém jsou studentům zprostředkovány základní hodnoty člověka k přírodě. V rámci praktika studenti realizuje projekt, který bude mít dlouhodobě pozitivní vliv na krajinu v dané oblasti. Může se jednat o nejrůznější praktické činnosti spojené s aktivní ochranou přírody. Činnost se může odehrávat ve městě nebo v blízkém okolí Plzně, případně proběhnout formou výjezdu ve spolupráci s některou CHKO, statkem zaměřeným na ekologické zemědělství či s jinou institucí. V odůvodněných případech se ekologické praktikum může realizovat až ve 3. ročníku.

Ve 3. ročníku je možné uspořádat terénní cvičení. Pobyt ve volné přírodě podporuje vytvoření uceleného obrazu o biodiverzitě a vztazích mezi organismy, a tak vhodně doplňuje učivo botaniky, zoologie i ekologie.

Předmět je vyučován zejména v epochách nebo blocích, v odůvodněných případech i v rámci pravidelných hodin.

Přírodovědné zaměření má vyšší hodinovou dotaci o 3 vyučování hodiny celkem ve třetím a čtvrtém ročníku.

Ve třetím ročníku je hlavním obsahem těchto hodin učivo genetiky. Po žácích je ve specializaci vyžadován vyšší stupeň abstraktního myšlení, který je pro složitější genetická témata nezbytný. Jednotlivá témata jsou představována v historických souvislostech s důrazem na klíčové okamžiky vývoje vědy (např. chromosomová teorie dědičnosti, rozluštění struktury DNA, rozluštění genetického kódu, první GMO organismy atp.) Při probírání praktických aplikací genetiky si žáci osvojují základní zásady vědecké diskuse. Pracuje se také s odbornými články, které se žáci naučí vyhledávat i vhodným způsobem číst.

Do epochového plánu třetího. ročníku je také zařazen blok systematické a evoluční biologie. Bezprostředně navazuje na epochu botaniky a zoologie v ekologických souvislostech. Ve čtvrtém ročníku navazujeme témata etologie živočichů a současné neurobiologie. Důraz je opět kladen na porozumění souvislostem, metodiku experimentů, práci s odbornými články a odbornou diskusí.

Nejdůležitější součástí ověřování naplňování vzdělávacích cílů je aktivní komunikace učitele s žáky. Většina jednotek epochového vyučování se zahajuje zopakováním učiva probraného v minulých dnech, ať už formou rozhovoru nebo jednoduchých didaktických her. Podle potřeby jsou zadávány průběžné testy osvojených znalostí či samostatné referáty a projektové práce.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Ve výuce vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do procesu poznávání. Společně rozvíjíme schopnost přesného pozorování a přemýšlení. Jedná se o pozorování založeném na skutečnosti (nikoliv vlastních představ o ní) a o myšlení, které umožňuje pravdivé porozumění „jádra věci“ (místo odcizujícího memorování pouček). Žáci si procházejí procesem, v němž zakoušejí, že tyto dvě schopnosti vyžadují velké vnitřní úsilí.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Vedeme žáky k samostatnému studiu, k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů a k jejich kritickému posuzování, v ideálním případě k tomu, aby sami kladli otázky, na které potřebují a chtějí znát odpověď
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Probíranými tématy vedeme žáky k uvědomění si neustálé proměnlivosti aktuálního stupně poznání v biologii a k tomu, že pokud se chtějí tomuto oboru věnovat, musí si udržovat neustálý přehled o nejnovějších výzkumech

Kompetence k řešení problémů

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy	Žáci se učí celistvému náhledu na danou problematiku a vidí jinakost jako alternativu či příležitost (nikoliv jako problém). Hledají propojení zdánlivě odlišného, např. umění a vědy.

Komunikativní kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Pracujeme s odbornými články nebo výukovými videi v českém i anglickém jazyce

Personální a sociální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Rozvíjíme u žáků schopnost tázat se, ptát se na důvody a pozadí věcí, klást otázky, které se rodí v jejich nitru.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Na vztahu učitele k jeho předmětu vedeme žáky k poznání, že zájem o svět a o jeho konkrétní část, jíž se učitel zabývá, vyvěrá z jeho nitra a nedá se vynutit vnějšími prostředky.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Žáci si osvojují si schopnost obhájení vlastního postoje a zároveň se učí upřímné toleranci k odlišnému názoru.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Nastavujeme aktuální otázky při studiu genetiky tak, aby vytvářeli v žácích pocit, že na témata je třeba pohlížet nejen z ryze odborného hlediska, ale že mnohá mají i svůj významný etický rozměr, který nelze zanedbat

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury	Ve výuce i v dalších školních aktivitách vedeme žáky k odpovědnému přístupu k vlastnímu zdraví a k respektu k životu a zdraví ostatních. Žáci se seznamují se zásadami zdravého životního stylu, bezpečného chování a prevence rizikových situací. Součástí vzdělávání je také rozvoj schopnosti poskytnout pomoc v krizových situacích a uvědomění si osobní odpovědnosti za ochranu života a zdraví svého i druhých.

Matematické kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi	Klademe důraz na schopnost vytvořit odpovídající strukturu laboratorního protokolu a přehledně prezentovat získané data v podobě grafů a tabulek.

Digitální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života	Účelně využíváme informační a komunikační technologie ve výuce.

Ekonomický a strategický soulad trvale udržitelného rozvoje

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence	Vedeme žáky k rovnováze potřebné jak ve vztahu k sobě či lidem okolo, tak ke svému životnímu prostředí. Vedeme vyučování tak, aby si žáci uvědomili, že jsou nedílnou součástí svého okolí a neustále je svým konáním či postojem spoluvytvářejí.

Biologie (BI) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • srdce a krevní oběh • dýchací soustava • gastrointestinální trakt • urogenitální systém nervosmyslový systém • zdraví a nemoc • zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • s pomocí obrazového materiálu popíše anatomii srdce a funkci jednotlivých částí • načrtne a vlastními slovy vysvětlí schéma krevního oběhu • uvede příklady faktorů, které ovlivňují srdeční činnost • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • rozliší různé úrovně dýchání • popíše mechanismus nádechu a výdechu • vysvětlí princip tkáňového dýchání • s pomocí obrazového materiálu popíše anatomii GIT a jeho částí • na příkladu vysvětlí princip trávení vybraných makroživin • charakterizuje různé funkce jater • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejich alternativních směrech • s využitím nákresu shrne rozdíly mezi mužskou a ženskou močopohlavní soustavou • vysvětlí princip filtrace krve v ledvinách • vysvětlí základní princip přenosu nervového vzruchu • na příkladu vybraného smyslového orgánu konkrétně popíše vznik vjemu • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným

Biologie (BI) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Epocha cytologie, mikrobiologie, embryologie a genetiky</p> <p>Cytologie</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti živých soustav typy buněk buněčné dělení <p>Mikrobiologie</p> <ul style="list-style-type: none"> jednobuněčná eukaryota bakterie a viry <p>Embryologie, genetika, zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> vznik pohlavních buněk antikoncepce asistovaná reprodukce embryonální a fetální vývoj člověka interrupce partnerské vztahy, lidská sexualita mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama nemoci, léky, očkování 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem chromosom charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu vyjmenuje příklady jednobuněčných eukaryotních organismů popíše rozdíly mezi jednobuněčnými eukaryoty a prokaryoty charakterizuje různé ekologické funkce bakterií s využitím obrázku popíše životní cyklus viru diskutuje o zařazení virů mezi živé organismy uvede konkrétní příklady bakteriálních a virových onemocnění, jejich terapie a prevence vysvětlí rozdíl mezi přirozenou a získanou imunitou a objasní princip očkování s využitím obrazového materiálu popíše fáze meiotického dělení shrne rozdíly mezi meiózou a mitózou porovná spermatogenezi a oogenezi, spermii a vajíčko vysvětlí princip fungování hormonální antikoncepce a srovná ho s ostatními antikoncepčními metodami popíše možnosti a principy asistované reprodukce a diskutuje jejich etické souvislosti popíše jednotlivé fáze embryonálního vývoje člověka zařadí významné vývojové změny embrya a plodu do časového rámce zárodečného vývoje uvede příklady různých vyšetření v průběhu těhotenství objasní význam genetiky je schopen vést rozhovor o interrupci a obhájit svůj osobní názor na základě etických, zdravotních a sociálních argumentů diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu, dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu

Biologie (BI) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Epocha botaniky a zoologie v ekologických souvislostech</p> <p>Botanika</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematická botanika • vývojová botanika • fotosyntéza <p>Zoologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • savci • obratlovci • bezobratlí <p>Ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní ekologické pojmy • ekologické faktory prostředí • potravní řetězce 	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná a systematicky zařadí vybrané druhy určité lokality • s pomocí obrazového materiálu popíše životní cykly vybraných rostlinných skupin • diskutuje o vztazích mezi utvářením rostlinného těla a prostředím (biotické i abiotické faktory) • objasní roli rostlin jako primárních producentů • porovná nejvýznamnější skupiny savců (např. kopytníci, hlodavci, šelmy, primáti atp.) z různých hledisek (anatomie, ekologie, embryologie atp.) mezi sebou i s člověkem • obecně charakterizuje další skupiny obratlovců a rozezná vybrané zástupce • uvedením konkrétních příkladů ze středoevropské fauny ilustruje rozmanitost bezobratlých, charakterizuje vybrané zástupce • uvede příklad embryonálního vývoje bezobratlého živočicha • vysvětlí základní ekologické pojmy • charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu • uvede příklad potravního řetězce
<p>Pro přírodovědné zaměření Systematická a evoluční biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • historie systematizace a klasifikace organismů (Carl Linné, binomická nomenklatura a základy taxonomie) • zásady biologické klasifikace • historie evolučního myšlení • umělý a přirozený systém, systematika a evoluce • současnost biologické klasifikace 	<ul style="list-style-type: none"> • zasadí počátky systematizace a klasifikace organismů do historických souvislostí • orientuje se v základních taxonomických kategoriích, zařadí vybrané organismy do taxonomického systému • definuje biologický druh a diskutuje rozdíl mezi druhem a varietou • dovede zasadit evoluční myšlení do historického kontextu • vysvětlí rozdíl mezi lamarckismem a darwinismem • popíše, jaký vliv měla myšlenka evoluce na vývoj systematiky • vysvětlí rozdíl mezi umělým a přirozeným systémem • charakterizuje různé směry v současné klasifikaci organismů

Biologie (BI) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Pro přírodovědné zaměření Genetika, molekulární biologie a jejich aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • dědičnost a proměnlivost • geny a prostředí • mendelistická a morganovská genetika • vegetativní a generativní rozmnožování • determinace pohlaví • polygenní dědičnost, mimojaderná dědičnost • populační genetika • základy molekulární biologie • mutace • genové inženýrství a genetické manipulace • klíčová témata biologického výzkumu a jejich praktická aplikace • biotechnologie • odborné články, odborná periodika, odborné publikace 	<ul style="list-style-type: none"> • vymezí pojmy dědičnost a proměnlivost a na konkrétních příkladech vysvětlí rozdíl mezi genetickou variabilitou a variabilitou způsobenou prostředím • vysvětlí význam Mendelových a Morganových experimentů • popíše vzájemnou historickou podmíněnost vývoje cytologie a genetiky • na příkladech ilustruje základní zákonitosti a pojmy klasické genetiky • aplikuje získané vědomosti při řešení genetických příkladů • charakterizuje vegetativní a generativní rozmnožování a uvede příklady • vysvětlí pojem genetické určení pohlaví a uvede příklady odlišného způsobu určení pohlaví • vysvětlí pojmy polygenní a mimojaderná dědičnost a uvede příklady • vysvětlí na příkladech základní zákonitosti genetiky populací • vysvětlí úlohu DNA a RNA v přenosu a realizaci genetické informace • diskutuje o významu rozluštění struktury DNA a genetického kódu pro vývoj biologie a současnosti • vysvětlí pojem mutace, vznik mutací a uvede faktory ovlivňující vznik mutací • vysvětlí podstatu základních molekulárně-biologických laboratorních technik (např. PCR, sekvenování s použitím správných pojmů) popíše metody genetického inženýrství, vysvětlí pojem genová manipulace • diskutuje o etických otázkách spojených s metodami genového inženýrství a dovede v rozhovoru porovnat přínosy a rizika jednotlivých postupů

Biologie (BI) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Epocha evoluce člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> vznik a vývoj života na Zemi evoluce člověka <p>Ekologie v souvislostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> Žák popíše různé názory na vznik a vývoj života na Zemi, diskutuje problematiku sporu mezi evolucionismem a kreacionismem Žák porovná kostru lidoopa a člověka Žák diskutuje názory na evoluci člověka na základě interpretace paleoantropologických nálezů Žák vysvětlí základní ekologické pojmy Žák popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody. Žák charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí. Žák popíše způsoby nakládání s odpady. Žák charakterizuje globální problémy na Zemi. Žák uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci. Žák uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu. Žák vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí. Žák zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí. Žák uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí.
<p>Pro přírodovědné zaměření Etologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> historie a význam etologie chování zvířat a jeho vývoj v ontogenezi a fylogenezi vrozené a získané chování u zvířat a člověka fyzilogie a psychologie chování sociální a sexuální chování člověka a zvířat etické otázky etologie 	<ul style="list-style-type: none"> zasadí etologii jako vědu do historického kontextu a vysvětlí její význam na konkrétních příkladech vysvětlí některé charakteristické rysy chování a jeho vývoje u vybraných skupin živočichů vysvětlí rozdíl mezi vrozeným a získaným chováním a posoudí jejich výskyt u člověka a zvířat uvede příklady fyziologicky a kulturně podmíněného chování u člověka a zvířat uvede příklady forem sociálního a sexuálního chování člověka a zvířat, popíše podobné a rozdílné rysy v rozhovoru formuluje základní etické otázky vyplývající z etologie člověka a zvířat, obhájí své postoje a názory, logicky argumentuje
<p>Pro přírodovědné zaměření Současná neurobiologie</p> <ul style="list-style-type: none"> princip přenosu nervového vzruchu (rozšíření) výzkum mozku odborné články, odborná periodika, odborné publikace 	<ul style="list-style-type: none"> s pomocí grafu popíše vznik akčního a synaptického potenciálu vysvětlí pojmy neurotransmiter a neuromediátor a uvede příklady popíše proměnu způsobů výzkumu mozkových funkcí v historickém kontextu zhodnotí výhody a nevýhody různých typů mapování mozkových funkcí (EEG, EMG, PET, fMRI atp.) vyhledá relevantní odborné články k danému tématu přečte odborný článek (v českém či anglickém jazyce) a shrne podstatná fakta diskutuje o aktuálních otázkách neurobiologického výzkumu

7.1.14. Laboratorní praktikum (LP)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	1	—	—	1
Přírodovědné zaměření	—	1	—	—	1
Humanitní zaměření	—	1	—	—	1

Charakteristika předmětu

Žáci se praktickou prací seznamují s vybranými tématy z oblasti přírodních věd. Primárně předmět pokrývá biologická témata, doplňkově mohou být zařazeny i pokusy z oblasti chemie nebo fyziky. Páteří výuky je práce s mikroskopem od přípravy preparátů, přes jejich pozorování až po tvorbu protokolů a vyhodnocení. Žáci se tak přirozenou formou seznámí s mikroorganismy a s buňkami. Prohlubuje se jejich schopnost pozorovat svět. Všechny pozorované jevy jsou doplněné o teoretický základ a zasazené do již probírané látky, která je tak rozšiřována a prohlubována. Žáci se také seznámí se základy chování a bezpečnosti při samostatné práci v laboratoři, včetně přípravy pracovního místa a jeho úklidu.

Pro žáky, kteří se následně rozhodnou pro přírodovědné zaměření, tvoří tento předmět základ, na který navazuje laboratorní práce v rozšířených hodinách biologie a chemie v dalších ročnících.

Laboratorní praktikum (LP) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Způsoby vědecké práce v přírodních vědách</p> <ul style="list-style-type: none"> základy bezpečné práce v laboratoři práce s mikroskopem příprava preparátů vedení laboratorního protokolu charakter rostlinné, živočišné a bakteriální buňky buňky pletiv a tkání mnohobuněčných organismů 	<ul style="list-style-type: none"> Žák je schopen na základě zadání samostatně provádět základní laboratorní úkoly, zachovává bezpečnost a zásady práce v laboratoři. Žák připraví pracovní místo před zahájením práce, dbá na čistotu a bezpečnost práce v jejím průběhu, umyje a uklidí pomůcky a přístroje po skončení práce. Žák zhotoví mikroskopický preparát, provede jeho nákres a postup práce zachytí v laboratorním protokolu. Žák na základě mikroskopických pozorování samostatně zformuluje adekvátní závěry. Žák podle typických znaků rozliší rostlinnou, živočišnou a bakteriální buňku a vysvětlí úlohu jednotlivých organel a struktur buňky. Žák vysvětlí rozdíl ve stavbě buňky jednobuněčného organismu a specializovaných buněk pletiv a tkání.

7.1.15. Chemie (Ch)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	1	1	1	1	4
Přírodovědné zaměření	1	1	3	2	7
Humanitní zaměření	1	1	1	1	4

Charakteristika předmětu

Výuka chemie na waldorfském lyceu rozvíjí především schopnost pozorovat přírodní jevy, formulovat otázky a hledat jejich vysvětlení pomocí přírodovědného myšlení. Základem výuky je experiment a jeho interpretace, z nichž jsou postupně odvozovány obecné zákonitosti chemie.

Výuka je koncipována tak, aby žáci postupně poznávali chemii jako vědu popisující strukturu a přeměny látek, ale současně také jako významnou součást lidské civilizace a technologického rozvoje. Důraz je kladen na souvislosti mezi chemickými poznatky, jejich praktickými aplikacemi a jejich dopady na společnost a životní prostředí.

V nižších dvou ročnících se výuka opírá především o experimentální poznávání základních chemických jevů a postupné osvojování chemické symboliky, názvosloví a základních pojmů. Ve vyšších ročnících se pak pozornost přesouvá k hlubšímu porozumění chemickým modelům, k historickému vývoji chemie jako vědy a k analýze významných chemických technologií, které formovaly moderní svět.

Součástí výuky je také diskuse o etických, společenských a environmentálních souvislostech chemického výzkumu a průmyslu.

Žáci přírodovědného zaměření pokračují ve třetím a čtvrtém ročníku rozšiřující výukou, ve které jsou témata společné části dále systematicky rozpracována. Důraz je zde kladen zejména na kvantitativní popis chemických dějů, laboratorní práci a hlubší pochopení fyzikálně-chemických a biochemických procesů. Pro výuku přírodovědného zaměření je jedním z významných spojujících rámců koncept planetárních mezí, zde především jeho část relevantní pro chemii.

Výuka chemie na waldorfském lyceu navazuje na rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a vychází z varianty B uvedené v RVP Kombinované lyceum. Je vyučována společně pro všechna zaměření ve všech ročnících většinou formou samostatné epochy. Studenti přírodovědného zaměření pak ve třetím a čtvrtém ročníku absolvují rozšiřující výuku ve formě bloku nebo dvouhodin.

Společná část 1. ročník

Epochy chemie prvního a druhého ročníku jsou postavené na pokusech, ze kterých žáci vytvářejí protokol, členěný na pomůcky a chemikálie, postup, pozorování a závěr a na základě kterých jsou odhalovány principy a pravidla chemie ve společných diskuzích i v samostatné práci. V prvním ročníku se učí tvořit kvalitní protokol, především zpočátku jsou při práci na něm a při formulaci závěrů a pravidel vedeni učitelem. Žáci se tak přirozenou formou učí používat chemickou symboliku, značky a názvy vybraných prvků a

vzorce a názvy sloučenin, se kterými se setkají, stejně jako s jejich vlastnostmi. Poznávají přitom základní typy chemických reakcí, učí se zapisovat chemické rovnice a postupně i práci s periodickou soustavou prvků. Postupně a ve vhodných kontextech jsou v těchto dvou ročnících zaváděny základní pojmy jako prvek, molekula, vazba, mocenství, sloučenina či směs a zaváděno základní názvosloví anorganických sloučenin. Pokusy jsou až na výjimky v těchto dvou ročnících prováděny na živo a tam, kde to je možné, pokus provádějí nebo alespoň asistují sami žáci. Videozáznam je proto používán jen jako doplněk živého pokusu nebo tam, kde z nějakého důvodu není možné reálný pokus provést.

Žáci prvního ročníku touží po uchopení světa s pomocí vlastního myšlení. Chtějí důkazy toho, že znalosti nabyté ve škole jsou uplatnitelné v reálném světě. Epocha solí, kyselin a zásad je vhodnou příležitostí k nasycení této touhy. Od pozorování různých solí, jejich vztahu k vodě a ohni, se žáci dostávají k pojmu kyselina a zásada. Tyto principy, které vznikly ze soli rozdělením, mohou v neutralizaci opět utvořit jednotu. Cílem je učit se uchopovat všechny pozorované děje pomocí myšlení a odhalovat tak jednoduché zákonitosti světa acidobazických dějů, které můžeme snadno ověřit v praxi. Díky vlastnímu myšlení pak dokážeme předpovídat reakce, které jsme dosud nepozorovali. Společná část je vyučována typicky ve formě epochy v rozsahu 1 vyučovací hodiny.

Společná část 2. ročník

I epocha druhého ročníku je postavena převážně na pokusech, ze kterých žáci vytvářejí protokol, postupně se učí samostatně formulovat závěry. Prohlubuje se používání chemické symboliky, rozšiřuje se výčet prvků a sloučenin, se kterými se setkají.

Ve druhém ročníku se dostávají do popředí prvky jako chemické individuality. Vztahy mezi jednotlivými prvky jsou podstatně složitější než vztahy mezi kyselinou a zásadou. Není snadné je uchopit pouze myšlením. Je nutné vstoupit na pole pocitu a intuice a získat zkušenost, abychom si s orientací v tomto novém světě pomohli. Z poznání jednotlivých prvků pak může postupně vykristalizovat periodický systém. Na koloběhu látek a energií v přírodě žáci prožívají úzký vztah člověka k přírodě a křehkost přírodní rovnováhy. To u nich vede k pocitu zodpovědnosti za lidské konání. Postupně se objevuje historie chemie jako vědy, především první teorie o složení a vlastnostech hmoty a o podstatě chemických reakcí, která končí přibližně na začátku 19. století Daltonovými zákony.

Společná část je vyučována typicky ve formě epochy.

Společná část 3. ročník

Od třetího ročníku si žáci už vytvářejí vlastní názor. Důraz v hodinách se z experimentu a jeho pozorování přesouvá k historii objevování chemických zákonů a procesů. To umožňuje uchopit probíranou látku v její komplexnosti a současně pochopit současnou podobu chemie jako vědy, chemie jako průmyslového odvětví, ale i současný svět, který chemie významnou měrou utvářela. Významnou roli hrají životopisy vědců, umožňující diskusi nad přesahovými tématy jako je zneužitelnost vědeckých objevů, dopady na společnost a planetu, rovnost v přístupu ke vzdělávání a výzkumu nebo vědecká etika. Pokusy jsou stále přítomné, ale přesouvají se do role demonstračního nástroje, vzhledem k charakteristice tématu hraje větší roli videozáznam nebo dokumentární video.

Ve třetím ročníku navazuje epocha chemie na epochu fyziky, kdy vůdčím tématem

epochy je vývoj modelu atomu od vzniku Daltonovy atomové teorie až do současnosti. Postupně s žáky různé modely struktury elektronového obalu a koncept chemické vazby. Společně s ním se žáci dozvídají o vývoji chemie jako vědy především v 19. století a začátku 20. století. Přirozeně se tak setkají s objevy prvků, analytických metod, vytvořením periodického systému nebo objevem a využitím radioaktivity. Tato epocha pokrývá i část témat z oblasti fyziky.

Společná část je vyučována typicky ve formě epochy.

Přírodovědné zaměření 3. ročník

Ve třetím ročníku se žáci přírodovědného zaměření zabývají prohloubením kvantitativních chemických zákonitostí. Daltonova atomová představa zavedená ve společné epoše je dále rozvedena až do hloubky současného modelu struktury atomu a jeho dopadů na chování hmoty na jedné straně a směrem k molárním veličinám a práci s nimi na straně druhé. Žáci si také osvojí aktivní schopnost provádět stechiometrické výpočty. V návaznosti na to je zařazovaná laboratorní práce zaměřená na přípravu roztoků, jednoduché syntézy, základní analytické postupy a bezpečnost práce. Témata tohoto ročníku v zaměření propojují chemii, biologii, fyziku a matematiku. Žáci se seznamují s moderními fyzikálně-chemickými aplikacemi kvantové mechaniky, které se odrážejí zejména v teorii chemické vazby.

Chemie v zaměření je ve 3. ročníku vyučováno typicky jako kombinace bloku a samostatných dvouhodin v části roku.

Společná část 4. ročník

I ve 4. ročníku je nosnou osou výuky historie objevování chemických zákonů a procesů a životopisy osobnosti. Čtvrtý ročník se zaměřuje na klíčové momenty v dějinách chemie, které transformovaly moderní společnost a zásadně změnily kvalitu lidského života. Žáci se seznamují s procesy, které umožnily masový rozvoj průmyslu, medicíny a zemědělství, ale zároveň otevřely otázky udržitelnosti. Cílem je objasnit vztah mezi vědeckým poznáním, technologickým rozvojem a jeho dopady na společnost a životní prostředí. Výuka akcentuje kritickou analýzu výrobních procesů, problematiku surovinových zdrojů, environmentální aspekty chemické výroby a etickou odpovědnost za využívání vědeckých poznatků.

Společná část je vyučována typicky ve formě epochy.

Přírodovědné zaměření 4. ročník

Čtvrtý ročník v zaměření pokračuje v oblasti fyzikální chemie, zejména v teorii rovnovah. Žáci se zabývají možnostmi maximalizace výtěžku reakce a vhodností různých procesů pro průmyslové využití. Je zařazeno téma vody jako základní látky života ve všech pohledech. Kromě toho je zařazena systematika organických sloučenin a ve spolupráci s biologii téma bílkovin a nukleových kyselin, které je nutné pro porozumění vzniku molekulární biologie a molekulární genetiky a jsou probrány základy metabolických procesů. Témata organické chemie a biochemie zavedená ve společné části jsou v zaměření systematicky rozpracována a prohloubena. Pohledem do vybraných oblastí chemické výroby i současného aplikovaného výzkumu podle zájmu žáků a možností školy, které rozšiřují témata ze společné epochy, chemické vzdělávání na waldorfském

lyceu končí.

V rámci výuky chemické technologie jsou v případě možnosti a podle zájmů žáků zařazeny exkurze do chemických a příbuzných provozů (laboratoře, potravinářské podniky atp.).

Chemie v zaměření je ve 4. ročníku vyučováno typicky jako blok.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	U žáků rozvíjíme schopnost pečlivého pozorování a popisu přírodních jevů. Na základě pozorování a popisu pak vedeme žáky k vyvozování potřebné zákonitosti, což vede k rozvoji analytického i syntetického myšlení.

Komunikativní kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Při zaznamenávání protokolů do epochových sešitů klademe důraz na schopnost přesného a strukturovaného zápisu. Zápisy vedeme v celých větách, čímž si žáci osvojují zásady písemného projevu.

Personální a sociální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Při referátech a diskusích se rozvíjíme kulturu mluveného projevu a schopnost obhájit svůj názor, ale také naslouchat názorům druhého.

Ekonomický a strategický soulad trvale udržitelného rozvoje

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence	Na vybraných tématech z oblasti chemických objevů a historie chemického průmyslu diskutujeme s žáky o zodpovědnost člověka za jeho konání. Výchozím rámcem pro diskusi je koncept planetárních mezí, který umožňuje mezioborové a mezipředmětové přesahy.

Chemie (Ch) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Epocha solí, kyselin a zásad</p> <ul style="list-style-type: none"> fyzikální vlastnosti roztoků solí: rozpustnost, rozpouštěcí teplo, nasycenost roztoku, koncentrace, fáze difúze a osmóza rozklad solí tepelně a chemicky kyseliny a zásady oxidy a hydroxidy 	<ul style="list-style-type: none"> definuje pojmy roztok, nasycený roztok a přesycený roztok srovná charakteristické vlastnosti roztoků a čistých rozpouštědel rozdělí různé typy krystalizace a navrhne optimální metodu pro přečištění vybrané krystalické soli vysvětlí pojem rozpustnost a orientuje se ve způsobech jejího vyjadřování z grafu či tabulky odečte rozpustnost soli při dané teplotě vyjádří koncentraci roztoku s použitím hmotnostního zlomku, připraví roztok o dané koncentraci na příkladech charakterizuje procesy difúze a osmózy objasní pojem krystalohydrát a uvede příklad praktického využití dehydratace a rehydratace popíše proces termického rozkladu vybrané soli na kyselou a zásaditou složku, zachytí jej pomocí jednoduchého reakčního schématu charakterizuje vybrané anorganické kyseliny a zásady, zhodnotí jejich význam a využití vysvětlí pojmy acidobazický indikátor a pH na základě pochopení reakčních vztahů mezi kyselinami, zásadami a solemi určí produkty vzájemných reakcí vybraných látkových dvojic

Chemie (Ch) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Epocha chemie prvků</p> <ul style="list-style-type: none"> kvantitativní pohled na chemické děje vybrané prvky a jejich sloučeniny v běžném životě a odborné praxi kovy a nekovy, Beketovova řada periodická soustava prvků (úvod) valence chemické vazby oxidace a redukce koloběh látek v přírodě roztoky a jejich koncentrace (rozšíření) látkové množství (základ) 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí Daltonovu atomovou hypotézu vytvoří chemické názvy a vzorce halogenidů, oxidů, kyslíkatých kyselin a jejich solí popíše podstatu chemické reakce a jednoduché anorganické reakce zapíše pomocí rovnic s využitím molárních hmotností vypočítá jednoduchý výpočet z rovnice vysvětlí vlastnosti anorganických látek charakterizuje vybrané prvky a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich využití, posoudí vliv na zdraví a životní prostředí uvede příklady chemické a elektrochemické oxidace a redukce na příkladech demonstruje rozdíly mezi kovem a nekovem na základě reakce s kyselinami rozliší obecné kovy od ušlechtilých poukáže na významné trendy v periodické tabulce a objasní její kompozici s využitím nákresu demonstruje významné kroky vybraných biogeochemických cyklů a diskutuje vliv člověka na tyto procesy popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi

Chemie (Ch) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Epocha atomu</p> <ul style="list-style-type: none"> vznik a vývoj modelu atomu od Daltona k současnosti teorie chemické vazby, oxidační číslo periodická soustava prvků (historie, rozšíření) látkové množství (rozšíření) uhlík jako základ organické chemie syntéza organických molekul, stereometrie přehled metod chemické analýzy radioaktivita a štěpení problematika zneužití vynálezů ženy ve vědě, historie rovnosti pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> na příkladu atomu uhlíku popíše různé pohledy na strukturu atomu a elektronového obalu pro modelování vybraného jevu zvolí adekvátní model atomu popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony na základě představ o vzniku chemické vazby určí její polaritu vytvoří název a vzorec jednoduché organické sloučeniny ze zadaného strukturního vzorce určí oxidační čísla jednotlivých prvků charakterizuje nejdůležitější přírodní látky popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením
<p>Přírodovědné zaměření</p> <p>Molární výpočty</p> <ul style="list-style-type: none"> chemické názvosloví (prohloubení) molární veličiny stechiometrické výpočty základy laboratorní techniky a bezpečnost laboratorní práce <p>Atomistika a teorie chemické vazby (rozšíření témat ze společné epochy)</p> <ul style="list-style-type: none"> pojem atomu a jeho historický vývoj chemická vazba struktura a vlastnosti látek struktura atomu, orbitalový model atomu 	<ul style="list-style-type: none"> dokáže sestavit vzorce a názvy anorganických i organických sloučenin definuje základní veličiny (látkové množství, molární hmotnost, atomová a molekulová relativní hmotnost, molární koncentrace) v praxi uplatní základní pravidla pro provádění stechiometrických výpočtů s pomocí návodu prakticky vyřeší jednoduchý laboratorní úkol objasní historickou podmíněnost pojmu atom s využitím periodické tabulky napíše elektronovou konfiguraci vybraného prvku použije adekvátní modelovou představu (atomu, vazby aj.) pro řešení zadaného úkolu popíše vznik chemické vazby s využitím atomového modelu na příkladech vysvětlí vztah struktury a vlastností látek (anorganických i organických)

Chemie (Ch) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Chemie surovin a materiálů a průmyslových procesů</p> <ul style="list-style-type: none"> • chemické suroviny (uhlí, ropa, biomasa) • základní průmyslové chemické procesy • syntéza a výroba klíčových chemických látek • organická syntéza a její produkty • materiály moderní civilizace (kovy, slitiny, polymery, elastomery) <p>Chemie živých systémů</p> <ul style="list-style-type: none"> • složení živé hmoty • biomakromolekuly a jejich funkce • fotosyntéza a buněčné dýchání • chemie výživy a potravin <p>Chemie v energetice a elektrotechnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy elektrochemických procesů • chemické principy ukládání a přeměny energie • materiály využívané v energetice a elektrotechnice <p>Chemie a současný výzkum</p> <ul style="list-style-type: none"> • moderní biotechnologie a farmaceutický výzkum • principy udržitelné chemie • environmentální aspekty chemických technologií 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše fyzikálně-chemické principy klíčových technologických procesů a zhodnotí jejich přínos pro industrializaci společnosti • analyzuje vliv chemické výroby na životní prostředí a navrhuje možnosti optimalizace procesů v souladu s principy udržitelného rozvoje • vysvětlí vztah mezi strukturou látek a jejich technickým či biologickým využitím v moderní praxi • hodnotí socioekonomické a etické důsledky rozvoje chemického výzkumu a biotechnologií v historickém i současném kontextu • interpretuje data o chemických procesech a posuzuje jejich bezpečnostní a zdravotní rizika s využitím odborných informačních zdrojů • charakterizuje základní typy reakcí organických sloučenin • vysvětlí podstatu biochemických dějů • popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy

Chemie (Ch) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Přírodovědné zaměření Základy fyzikální chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> • chemická termodynamika • reakční kinetika • chemické rovnováhy • chromatografie • elektrochemie <p>Organická chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> • názvosloví základních skupin • bílkoviny • nukleové kyseliny • základy metabolismu <p>Chemická technologie a aplikované chemické obory (rozšíření témat ze společné epochy)</p> <ul style="list-style-type: none"> • technologie výroby základních chemických látek • klíčová témata chemického výzkumu a jejich praktické aplikace 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje exotermní a endotermní děje na základě energií chemických vazeb výchozích látek a produktů reakce • provádí základní výpočty vyplývající z termodynamických zákonů • vysvětlí princip chemické rovnováhy a uvede příklady praktického využití jejího ovlivnění na základě představ o acidobazické rovnováze definuje disociační konstantu a pojem pH • vysvětlí podstatu chromatografie a uvede příklad jejího využití na základě porozumění podstatě elektrochemických dějů vysvětlí princip fungování elektrolyzy a elektrochemického článku • charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich derivátů • uvede významné zástupce jednotlivých skupin organických sloučenin a zhodnotí jejich význam a využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí • charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny • vysvětlí vztah bílkovin a aminokyselin s pomocí přehledu aminokyselin sestaví sekvenci jednoduchého polypeptidu • rozlišuje různé úrovně struktury bílkovin • porovná složení, strukturu a vlastnosti bílkovin a nukleových kyselin • popíše a analyzuje experimenty, které prokázaly nukleové kyseliny jako nositele dědičnosti • vysvětlí základní principy metabolismu sacharidů, lipidů a proteinů • charakterizuje rozdíl mezi metabolismem rostlin a živočichů • popíše rozdíly v chemickém složení prokaryotních a eukaryotních organismů a objasní vztah tohoto složení k základním biochemickým reakcím v těchto organismech • vysvětlí principy chemické výroby základních látek • věcně posoudí vhodnost určité reakce pro průmyslovou výrobu <p>na příkladech praktických a technologických aplikací dokáže vliv chemie na společnost a svět</p>

7.1.16. Fyzika (F)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	1	1	1	2	5
Přírodovědné zaměření	1	1	1	2	5
Humanitní zaměření	1	1	1	1	4

Charakteristika předmětu

Vyučování předmětu fyzika navazuje na témata Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a prohlubuje je.

U dílčích fyzikálních témat je usilováno o fenomenologický postup od pokusu k fyzikálnímu pojmu. Zvláštní postavení fyziky a chemie mezi ostatními předměty spočívá v tom, že může být vycházeno z pokusů skutečně vykonaných v učebně před žáky nebo přímo žáky. Žáka je možné nechat odkázaného na vlastní pozorování a kreativní schopnost myšlení, díky kterým dojde k poznání fyzikální zákonitosti, aniž by mu musela být dopředu sdělena nebo popsána. Tím jsou kladeny obzvláštní nároky na schopnost pozorování, schopnost vlastního úsudku a také na schopnost oddělit pozorovanou skutečnost od myšlené souvislosti. Takové schopnosti může žák uplatnit v ostatních přírodovědných ale i společenských předmětech. V předmětu fyzika je na ně kladen důraz především prostřednictvím popisů pozorování jednotlivých pokusů.

Zadání v hodinách i v písemných testech je při společné epoše minimálně dvouúrovňové, od třetího ročníku studenti humanitního zaměření mohou volit jednodušší verzi. Některé úkoly a výstupy, zejména výpočty, mohou studenti humanitního zaměření nahradit referáty nebo projekty. Pro humanitní zaměření je klíčové získat fyzikální přehled a porozumět principům, u technického a přírodovědného navíc dokázat aplikovat učivo pomocí výpočtů a slovních úloh. Klíčové pro všechny žáky je osvojení si modelových představ a chápání kontextu, v jakém byly tyto modelové představy vytvořeny. Žáci by měli chápat meze platnosti fyzikálních modelů, neměli by modely zaměňovat s vlastní fyzikální realitou.

Ve čtvrtém ročníku je společně vyučována jen část předmětu. V této části se zabýváme fyzikou 20. století, často formou vyprávění nebo projektů.

Druhá polovina fyziky čtvrtého ročníku zaměřená více prakticky je vyučována jen pro technické a přírodovědné zaměření. V ní se znovu projdou zásadní části učiva od prvního do třetího ročníku se zaměřením na výpočty a složitější aplikace, často s využitím pokročilejší matematiky.

Základní metodou ověřování naplňování vzdělávacích cílů je aktivní práce žáka v hodinách, jak ve skupinách, tak samostatně. Podle potřeby jsou zadávány testy, písemné práce či samostatné i skupinové referáty či projekty. Hodnotíme také kvalitu sešitu.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k řešení problémů

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy	Vyučujeme fenomenologickým způsobem, pokus by měl předcházet teorii. Na základě popisů provedených pozorování by se měli žáci naučit odlišit vyhodnocení pokusu od vlastního pozorování a tím si osvojit schopnost odlišit vymyšlenou souvislost od souvislosti získané myšlenkovým úsilím na podkladě svědomitého pozorování. Důraz na experimenty podpoří žáky ve snaze rozlišit, co je modelová představa a co je vjem.

Komunikativní kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Nad fyzikálními jevy a zjištěním vedeme diskuzi. Diskusní části epochové výuky vyžadují schopnost naslouchat ostatním a umět správně a exaktně formulovat vlastní myšlenky. Žáci by si z vyučování měli odnést pozitivní zkušenost týkající se významu společné diskuse. Zároveň si vyzkouší význam přesného vyjadřování a užívání správných fyzikálních termínů, veličin.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Zařazujeme do výuky práci s odborným textem (např. články, učebnicové texty nebo popularizační materiály z fyziky) a vedeme žáky k tomu, aby z něj vyhledávali podstatné informace, zaznamenávali si hlavní myšlenky a vytvářeli vlastní stručné poznámky.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Pracujeme s odbornými články nebo výukovými videi v českém i anglickém jazyce

Personální a sociální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Zařazujeme do výuky práci s informacemi z různých zdrojů (texty, média, internet) a vedeme žáky k ověřování uváděných tvrzení pomocí fyzikálních zákonů, k porovnávání zdrojů a ke kritickému posuzování jejich věrohodnosti.

Matematické kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi	Dbáme na pravidla zapisování řešení a správné zacházení s fyzikálními veličinami a jednotkami .
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi	Dbáme na pravidla zapisování řešení a odhadování výsledků.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi	Pro využití aplikované matematiky do hodin zařazujeme jednoduché chemické výpočty.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi	Žáky vedeme k vytváření a interpretaci grafů a dalších forem grafického znázornění dat při zpracování výsledků pozorování a experimentů i při běžné výuce fyzikálních vztahů.

Digitální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života	Využíváme při projektech digitální technologie k vyhledávání zdrojů nebo upřesňování dat.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života	Využíváme digitální technologie k vyhodnocení některých fyzikálních jevů. Pro zpracování složitějších grafů využíváme tabulkové kalkulátory nebo grafické kalkulátory.

Bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence	Při využívání digitální techniky a multimediálních pomůcek ve výuce dbáme na dodržování zásad bezpečné a zdravé neohrožující práce (např. správné sezení, práce s monitorem, bezpečná manipulace s technikou) a vedeme žáky k rozpoznávání situací, které mohou vést k ohrožení zdraví nebo úrazu.

Kompetence odborného zaměření - přírodovědné

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence -vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky v oblasti přírodovědného vzdělání využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Dáváme důraz na porozumění principům.
Odborná kompetence -vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky v oblasti přírodovědného vzdělání využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Věnujeme se historii a vynálezům, proniknutí do fyzikálních zákonitostí má žákům přinést větší porozumění.
Odborná kompetence -vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky v oblasti přírodovědného vzdělání využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Do výuky zařazujeme znalosti první pomoci, zejména při práci s elektřinou nebo nebezpečnými látkami.
Odborná kompetence -vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky v oblasti přírodovědného vzdělání využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	S proniknutím do fyzikálních zákonitostí a jejich zasažením do celkového kontextu mohou žáci získat šetrnější vztah ke spotřebování energie a tím i opatrnější přístup k životnímu prostředí.
Odborná kompetence -vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky v oblasti přírodovědného vzdělání využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Znalosti vedou žáky k opatrnosti v posuzování informací předávaných sdělovacími prostředky, vedeme k důslednému rozpoznání důvěryhodnosti jednotlivých zdrojů.
Odborná kompetence -vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky v oblasti přírodovědného vzdělání využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Vedeme žáky prostřednictvím epochových sešitů ke schopnostem tvořit protokoly k pokusům a pozorováním.

Kompetence odborného zaměření - technické

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi získali základní znalosti a dovednosti z vybraných technických oborů, včetně základních principů technického myšlení, využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Dáváme důraz na porozumění principům.
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi získali základní znalosti a dovednosti z vybraných technických oborů, včetně základních principů technického myšlení, využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Do výuky zařazujeme znalosti první pomoci, zejména při práci s elektřinou nebo nebezpečnými látkami.

Fyzika (F) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Mechanika pevných těles a mechanika tekutin</p> <ul style="list-style-type: none"> • přímočarý pohyb konstantní rychlosti, rovnoměrně zrychlený pohyb, pojem střední rychlosti, okamžitá rychlost, zrychlení, princip nezávislosti pohybu • posuvný a otáčivý pohyb, • rozklad sil na komponenty, skládání sil, výslednice sil, • znázornění sil pomocí vektorů, • Newtonovy pohybové zákony, • mechanická práce, • pojem energie, • zákon zachování mechanické energie, • gravitační síla, • tlakové síly a tlak v tekutinách 	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší druhy pohybů, rozliší pohyb konstantní rychlosti a zrychlený pohyb, vypočítá střední rychlost a zrychlení • určí výslednici sil působících na těleso • řeší početní úlohy na působení síly na těleso a na pohyb tělesa, aplikuje Newtonovy pohybové zákony • používá pojem mechanická práce, popíše mechanickou práci síly působící na těleso • vysvětlí zákon zachování mechanické energie na příkladu • určí vztah mezi hmotností a gravitační silou • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon
<p>Termika</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem teploty a její měření, účinky tepla, teplotní roztažnost látek • teplota a energie, vnitřní energie tělesa, • motory • teplota a změna skupenství, struktura a vlastnosti pevných látek a kapalin 	<ul style="list-style-type: none"> • určí teplotu tělesa • vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek • popíše změnu vnitřní energie při konání práce a při tepelné výměně • popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů • popíše přeměny skupenství látek, jejich význam v přírodě a v technické praxi • popíše strukturu kapalin a pevných látek
—	—

Fyzika (F) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>elektřina</p> <ul style="list-style-type: none"> • historie elektřiny, elektrostatika, pojem elektrostatického pole • kondenzátor, kapacita vodiče • souvislost napětí, proudu, odporu a výkonu, Ohmův zákon, Kirchhoffovy zákony • pojem elektrického náboje, • polovodiče • magnetické pole elektrického proudu, • elektromagnetická indukce • Lenzův zákon • výroba elektrické energie • střídavý proud, generátor elektrického proudu, transformátor • elektrický proud v domácnosti (jistice, bezpečnost, první pomoc) 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše různé formy elektrostatického pole pomocí siločar a jejich účinek na elektrický náboj • popíše kondenzátor, vysvětlí pojem kapacity • řeší úlohy s použitím Ohmova zákona, vysvětlí souvislost mezi napětím, proudem, odporem a výkonem • popíše funkci polovodičů a jejich využití, PN přechod • popíše magnetické pole vodiče s proudem a jeho působení na magnet, určí magnetickou sílu magnetického pole vodiče • popíše princip elektromagnetické indukce a vznik indukovaného napětí • použije Lenzovo pravidlo • popíše stavbu a princip generátoru střídavého proudu, vysvětlí princip využití střídavého proudu v energetice a jeho vznik • vysvětlí fungování transformátoru • popíše fungování elektrické energie v domácnosti a ochranu před negativními účinky el. proudu
<p>kmitání a vlnění</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy kmitů • pohyb rovnoměrný po kružnici • šíření zvuku • kmitání struny, intenzita a frekvence 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a znázorní harmonické kmitání • rozliší druhy mechanického vlnění • vysvětlí vztah mezi úhlovou a obvodovou rychlostí pohybu po kružnici, zná pojem periody a frekvence pohybu po kružnici • vysvětlí princip šíření zvuku, zná způsob ochrany sluchu a vliv hluku na organismus

Fyzika (F) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>optika</p> <ul style="list-style-type: none"> • šíření světla, vlnové vlastnosti světla • odraz a lom světla • zobrazování optickými soustavami, oko a jeho vady • elektromagnetické záření • rentgenové záření 	<ul style="list-style-type: none"> • popíše šíření světla v optickém prostředí • charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a frekvencí • řeší úlohy na odraz a lom světla na rozhraní prostředí • řeší úlohy na zobrazení rovinným a kulovým zrcadlem a na zobrazení čočkami, vysvětlí optickou funkci oka, vyjmenuje různé druhy očních vad a jejich náprav • má přehled o druzích elektromagnetického záření a popíše jejich význam
<p>Astronomie (možno částečně plnit v prvním ročníku v rámci zeměpisu a nebo ve čtvrtém ročníku v rámci fyziky)</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohyby nebeských objektů pozorovatelné na obloze • nebeské póly a rovník, ekliptika • měsíční uzly a sluneční a měsíční zatmění • přílivy a odlivy • pohyby planet v geocentrickém a heliocentrickém pohledu • Keplerovy zákony pohybu planet 	<ul style="list-style-type: none"> • určí výšku a azimut daného objektu a najde ho na mapě noční oblohy • umí vysvětlit zdánlivý denní a roční pohyb slunce a jeho souvislost s kalendářem • chápe synodickou a siderickou měsíční periodu, umí vysvětlit vznik přílivů a odlivů • zná oběžné doby planet a umí vysvětlit jejich pohyb vůči Zemi i Slunci • chápe a aplikuje Keplerovy zákony

Fyzika (F) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Vývoj fyzikálního obrazu světa (přehledově v rámci vyprávění)</p> <ul style="list-style-type: none"> • fyzikální obraz světa v antice • ptolemaiovský a kopernikovský obraz světa • aristotelovská a galileovská mechanika • vývoj názorů na elektřinu a magnetismus • princip relativity a jeho vývoj od Galilea k Einsteinovi • klasicky deterministický a kvantově -mechanický obraz světa • pohled na fyziku současnosti, vědecké revoluce a změna paradigmat • laser • radioaktivita, izotopy prvků, nuklidy, řetězová reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna • jaderná energie • základní poznatky o struktuře vesmíru • vesmírná tělesa 	—
<p>Pro technické a přírodovědné zaměření</p> <ul style="list-style-type: none"> • přehled fyziky od 1. -3. ročníku se zaměřením na praktické výpočty • využití pokročilejší matematiky při řešení slovních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže aplikovat fyziku do při řešení slovních úloh a vyhodnocení pokusů

7.1.17. Informatika (INF)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	2	1,5	1	2	6,5
Přírodovědné zaměření	2	1,5	1	2	6,5
Humanitní zaměření	2	1,5	1	1	5,5

Charakteristika předmětu

Předmět informatika vede žáky k porozumění digitálním technologiím a principům, na nichž jsou založeny, a k jejich smysluplnému, bezpečnému a odpovědnému využívání při studiu i v každodenním životě. Výuka směřuje nejen k osvojení uživatelských dovedností, ale především k pochopení základních principů práce s informacemi, fungování digitálních systémů a komunikace v digitálním prostředí. Žáci se seznamují s principy reprezentace a zpracování dat, fungováním počítačů a počítačových sítí, vyhledáváním a kritickým hodnocením informací, prací s textem, daty a digitálním obsahem i se základy algoritmického myšlení.

Výuka postupuje od orientace v digitálním prostředí a bezpečného používání digitálních nástrojů přes práci s daty a tvorbu digitálního obsahu až k hlubšímu pochopení principů informatiky a samostatné tvorbě digitálních řešení. Žáci se učí informace získávat, strukturovat, analyzovat a prezentovat a využívat různé digitální nástroje při řešení studijních i praktických úloh. Součástí výuky je také práce s odbornými zdroji a tvorba strukturovaných odborných textů.

Výuka zároveň podporuje rozvoj přesného a systematického myšlení, které je pro práci s informacemi a technologiemi nezbytné. V duchu waldorfské pedagogiky je důležitá vlastní zkušenost žáků při objevování zákonitostí digitálního světa – žáci postupy řešení aktivně hledají, zkoušejí a ověřují.

Informatika je zároveň zasazena do širšího lidského a společenského kontextu. Žáci se zabývají vlivem digitálních technologií na komunikaci, společnost a každodenní život, otázkami bezpečnosti, ochrany dat, autorských práv a rolí umělé inteligence. Prostřednictvím praktických úloh a projektů si uvědomují, že digitální technologie jsou nástrojem lidské tvořivosti a odpovědnosti a že jejich smysluplné využívání vyžaduje nejen technické znalosti, ale také kritické myšlení a etický přístup.

Informatika v 1. ročníku je zaměřena na pochopení **základních principů fungování počítačů a počítačových sítí**. Na historii vývoje komunikace a výpočetní techniky od pravěku do současnosti žáci prakticky chápou, jak vznikly digitální technologie současnosti. Při práci s relátkami a klopnými obvody se naučí pracovat s binárními reprezentacemi jako základem digitálního světa. Žáci se také učí **používat digitální nástroje potřebné pro studium** a každodenní práci ve škole a jejich prostřednictvím obecně orientaci v digitálním prostředí a bezpečnému a odpovědnému používání digitálních technologií. Důraz je kladen na digitální bezpečnost, kritickou práci s informacemi, digitální komunikaci a spolupráci. Žáci se učí efektivně používat nástroje pro vytváření a sdílení dokumentů, spolupráci a komunikaci. Současně se učí strukturovat text a vytvářet přehledné dokumenty pomocí stylů a šablon. Na konci ročníku by měl být každý žák schopen bezpečně a samostatně pracovat v digitálním

prostředí a využívat digitální nástroje při řešení studijních úkolů ve všech předmětech.

Ve 2. ročníku se pozornost přesouvá od základní práce s digitálními nástroji k práci s daty a s grafikou. **V prvním bloku práce s daty** se žáci seznamují s tím, jak lze informace o světě převádět do datových struktur a jak lze tato data organizovat, analyzovat a interpretovat. Významnou součástí výuky je práce s tabulkami a databázemi. Žáci se učí vytvářet strukturované datové modely, pracovat s tabulkovými nástroji a využívat je k analýze a prezentaci informací. Tématem **druhého bloku je počítačová grafika**, která ukazuje různé způsoby reprezentace vizuálních informací. Žáci se seznamují s principy rastrové a vektorové grafiky a vytvářejí vlastní grafické výstupy.

Ve 3. ročníku se výuka zaměřuje na **tvorbu a publikování digitálního obsahu** a na práci s informacemi v širších souvislostech. Žáci navazují na znalosti datových struktur a grafiky a využívají je při tvorbě webových stránek a dalších digitálních projektů. Součástí výuky je také **příprava na zpracování ročníkové práce**. Žáci se učí pracovat s odbornými zdroji, správně citovat a vytvářet strukturované odborné texty. Výuka zdůrazňuje také týmovou spolupráci při tvorbě digitálních projektů. Ve zbylém čase si mohou žáci ve skupině **zvolit digitální projekt**, který realizují.

Ve 4. ročníku se výuka zaměřuje na hlubší pochopení principů informatiky a na samostatnou tvorbu digitálních řešení. Žáci se seznamují se **základy programování a algoritmického myšlení**. Současně se věnují pokročilejším tématům souvisejícím s digitálními technologiemi, zejména kompresi dat, kryptografií a širším společenským dopadům digitálních technologií a umělé inteligence. Výuka podporuje samostatné řešení problémů, projektovou práci a reflexi vlastních digitálních nástrojů a postupů. Žáci **přírodovědného a technického zaměření** prohlubují ve 4. ročníku nabyté znalosti a dovednosti dále ve směru svých zaměření **v hodinách rozšiřující informatiky**. Poznávají soudobé informační systémy a nástroje pro své zaměření a učí se je používat. Hlouběji pronikají do oblastí svého zájmu v rámci zvolených zaměření, kdy jednotlivým prvkem jsou digitální technologie. Výuka je v těchto hodinách pojata silně **individualizovaně**, kdy se očekává, že žáci si volí samostatné nebo skupinové studijní projekty a učitel je na této cestě doprovází. Výuka může být v odůvodněných případech částečně propojena s výukou humanitního zaměření tam, kde to dává smysl a je zájem žáků o téma (např. propojení rozšiřující informatiky se základy ekonomického vzdělávání nad tématem kryptoměn).

Informatika (INF) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Historie výpočetní techniky a komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • historie výpočetní techniky • logické stavy 0, 1 jako základ digitálních technologií - relé, tranzistor, integrovaný obvod, procesor, logická hradla • vývoj počítačů cca od 2. světové války do současnosti • základní schéma počítače, úvod do jeho fungování • nutné podmínky komunikace • základní principy počítačových sítí, ISO-OSI model • vznik a rozvoj internetu • základy AI a robotiky • historie užívání počítačů - uživatelé a tvůrci, web 2.0, sociální sítě, chytré telefony • co používáním počítačů získáváme a co ztrácíme, nadužívání, ergonomie, digitální wellbeing 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano • rozumí fungování hardwaru a periférií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové • popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly • vysvětlí základní princip fungování počítače a počítačové sítě • vysvětlí, proč digitální technologie využívají dvojkovou soustavu, význam šestnáctkové soustavy a je schopen převádět dekadická čísla do těchto soustav a obráceně
<p>Digitální systém školy, bezpečná a efektivní práce v digitálním prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • digitální prostředí školy a práce v informačních systémech • správa digitální identity a bezpečnost hesel • rizika internetu a digitální bezpečnost • ochrana osobních údajů a digitální stopa • netiketa a pravidla digitální komunikace • digitální wellbeing a zdravé používání technologií • práce s informacemi a kritické hodnocení zdrojů • základy práce s umělou inteligencí při studiu • digitální spolupráce a sdílení dokumentů • výběr vhodných digitálních nástrojů pro práci a spolupráci • struktura dokumentu, formátování textu, práce s textem dle normy • používání stylů, šablon a jednotné úpravy dokumentů • základy práce s cloudovými službami • základy vyhledávání • základy práce s emailem • zpracovat práci jiného předmětu nebo wikiverzita, wikipedie 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpečně používá digitální zařízení, služby a školní informační systémy • spravuje svou digitální identitu a chrání osobní data • rozpozná základní bezpečnostní rizika v digitálním prostředí • dodržuje pravidla bezpečné a etické komunikace na internetu • uvědomuje si existenci digitální stopy a její dopady • využívá digitální nástroje pro komunikaci a spolupráci • vyhledává informace z různých zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost • využívá nástroje umělé inteligence jako pomoc při studiu • vytváří přehledné a strukturované dokumenty • používá styly a šablony při úpravě textu • sdílí a odevzdává digitální dokumenty vhodným způsobem

Informatika (INF) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Zpracování dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecné principy ukládání a zpracování dat • strukturování informací do datových modelů • základy databází a entitně-relační model • práce s tabulkovým procesorem a databázovými nástroji • třídění a filtrování dat • základní výpočty a funkce v tabulkách • spolupráce částí kancelářského balíku i dalších programů; výměna dat, sdílení dat, import a export dat, přenositelné formáty • vizualizace dat, grafy - čtení v grafu, různé typy grafů, přesah do hospodářství • práce s většími datovými soubory 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi daty, informací a jejich reprezentací • navrhne jednoduchý datový model pro popis vybraného problému • pracuje s tabulkami při organizaci a analýze dat • používá základní výpočty a funkce v tabulkovém procesoru • interpretuje data pomocí grafů a vizualizací • chápe princip databázového uspořádání informací
<p>Počítačová grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> • principy digitálního obrazu • rastrová a vektorová grafika, formáty grafických souborů, ztrátová a bezztrátová komprese • rastrový a vektorový grafický editor • příklady dalších programových aplikací • komprese obrazových dat • základní principy grafických formátů • vytváření grafických dokumentů • estetické vnímání grafického designu a jeho základní pravidla • historický kontext a původ grafického vyjádření 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi rastrovou a vektorovou grafikou • vytváří jednoduché grafické výstupy pro informační nebo prezentační účely • vybírá vhodný grafický formát podle účelu použití

Informatika (INF) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Struktura internetové prezentace</p> <ul style="list-style-type: none"> • struktura a publikování informací na internetu • princip fungování webu • principy značkovacích jazyků (markup, markdown, wiki) • základy HTML, strukturování dokumentu • práce s multimediálním obsahem na webu • návrh webové prezentace • práce pro cílovou skupinu, projektová spolupráce <p>Zpracování ročníkové práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborná práce a její struktura • práce s odbornými zdroji • citace a bibliografické odkazy • citační normy • jednotné formátování odborného textu • nástroje pro tvorbu odborné práce <p>Volitelné komplexní téma dle zájmu a schopností skupiny, např.</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekt videa na vybrané téma, práce v týmu s rozdělením rolí a se vzájemnou spoluprací • digitální koláž - poskládat informace z různých zdrojů a prezentovat souvislosti, přidat novou kvalitu • různé typy zpracovávání informací - rešerše, agregace, citace, kombinace různých zdrojů s přidáním vlastní myšlenky • grafická prezentace složitějších dat s průnikem do matematiky a statistiky 	<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní princip fungování webu • vytvoří jednoduchou webovou stránku se strukturovaným obsahem • používá značkovací jazyk k popisu struktury dokumentu • navrhne digitální prezentaci informací pro konkrétní cílovou skupinu • spolupracuje na digitálním projektu v týmu • vyhledává a používá odborné zdroje • správně cituje použité zdroje • vytváří strukturovaný odborný text • používá jednotnou formální úpravu odborného dokumentu • ve skupině realizuje komplexní digitální projekt

Informatika (INF) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Základy programování, přesahová témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • algoritmizace a řešení problémů • základy programování • struktura programu • práce s daty v programu • dokumentace programu • spolupráce při vývoji digitálního řešení • komprese dat • základy kryptografie • bezpečnost dat • pokročilé využití umělé inteligence • etika používání AI • autorská práva a ochrana dat • energetická náročnost digitálních technologií • dopady digitálních technologií na společnost a pracovní trh 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje problém a navrhne postup jeho řešení pomocí algoritmu • vytvoří jednoduchý program řešící zadaný problém • dokumentuje postup řešení a strukturu programu • spolupracuje na vývoji digitálního řešení • vysvětlí princip komprese a šifrování dat • vysvětlí základní principy fungování umělé inteligence • posuzuje přínosy a rizika umělé inteligence • diskutuje etické, právní a společenské dopady digitálních technologií
<p>Rozšiřující informatika pro technické a přírodovědné zaměření</p> <ul style="list-style-type: none"> • hlubší pronikání do současných témat v rámci zvolených zaměření • samostatné nebo skupinové studijní projekty dle volby studentů • výroková logika a algoritmizace 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • má přehled o vybraných digitálních systémech a nástrojích v rámci svého zaměření • je schopen pracovat samostatně nebo ve skupině na zadaném digitálním projektu • dokáže algoritmovat jednoduché úlohy a zapsat je

7.1.18. Základy ekonomického vzdělávání (ZEV)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	—	—	—	—
Přírodovědné zaměření	—	—	—	—	—
Humanitní zaměření	—	—	2	2	4

Charakteristika předmětu

Základy ekonomického vzdělávání seznamují žáky s podstatou ekonomických souvislostí v podnikatelské i nepodnikatelské praxi. Žáci se seznámí s jednotlivými druhy vedení účetní evidence, s povinnostmi pro OSVČ, podnikatelskou i nepodnikatelskou praxi pro fyzické i právnické osoby. Cílem není vyškolit odborně zaměřené účetní, ale dát všeobecný základ k případnému následnému studiu. Zařazená témata slouží primárně k probrání témat z reálného života.

Žáci získávají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v ekonomickém oboru, učí se cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze. Pracují s informacemi o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a učí se je srovnávat se svými představami a předpoklady, získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech. Seznamují se s možnostmi poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání. Během výuky si vyzkouší vhodnou komunikaci s potenciálními zaměstnavateli a prezentaci sebe sama. Budou poučeni o právech a povinnostech zaměstnavatelů a zaměstnanců. Postupně se budou seznávat s podstatou a principy podnikání, s právními, ekonomickými, etickými a dalšími aspekty soukromého podnikání. Učí se vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Základy ekonomického vzdělávání (ZEV) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> základní pojmy oboru (živnostenský zákon, zákon o obchodních korporacích, občanský zákoník, zákon o daních z příjmu) běžně užívané pojmy – podnikatel, fyzická a právnická osoba, živnostenské oprávnění, živnost vázaná a volná <p>Daňová evidence, vedení účetnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> základní znaky evidence účetních operací náležitosti účetních dokladů rozdíl mezi daňovou evidencí a účetnictvím základní daňové povinnosti (daň z příjmů, silniční, z nemovitosti, DPH) 	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na praktických příkladech základní pojmy umí vyhledávat relevantní informace v zákonech používá vhodnou terminologii rozumí základním pojmům oboru a je schopen je vysvětlit na praktických příkladech žák rozezná druh životní situace a uvede její zpracování v účetnictví

Základy ekonomického vzdělávání (ZEV) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Základy účetnictví <ul style="list-style-type: none">• zpracování a oběh účetních dokladů• účtová osnova, druhy účtů• účetní zápisy, účetní knihy• platební styk hotovostní, bezhotovostní• zúčtovací vztahy, dodavatel, odběratel• účtování zásob a majetku• mzdy• závěrkové operace Elektronické zpracování účetnictví	<ul style="list-style-type: none">• vysvětlí základní pojmy, vysvětlí je na praktických příkladech• zaúčtuje jednoduché účetní operace na rozvahové a výsledkové účty• vyjmenuje základní typy účetních operací, rozumí jejich významu• dokáže zpracovat základní typy účetních dokladů a zaúčtovat je v účetním programu• využije nabyté znalosti k vytvoření jednoduché rozvahy fiktivního podnikatelského záměru

7.1.19. Hospodářství (HOS)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	1	1	1	3
Přírodovědné zaměření	—	1	1	1	3
Humanitní zaměření	—	1	1	1	3

Charakteristika předmětu

Výuka hospodářství v žácích vzbuzuje zájem o svět, o jeho zákonitosti a postavení člověka ve světě z hlediska ekonomických zájmů. Hlavním cílem je vybudovat v žácích vědomí o zodpovědném ekonomickém chování, hospodaření s vlastními finančními prostředky a základech finanční gramotnosti tak, aby se ve svém životě dokázali vyhnout dluhové pasti. Žáci se seznamují se základy problematiky podnikání, vyplácení mezd, povinných plateb, daňových a jiných povinností. Obsahem učiva jsou také základy marketingu a managementu v podnikání, průzkum trhu, řízení projektu i vedení lidí.

Hospodářství je vyučováno v blocích v průběhu celého studia. Učivo je budováno nejprve na základech nakládání s osobním rozpočtem. Žáci se učí třídit příjmy a výdaje, hodnotit jejich nezbytnost, zacházet s různými životními situacemi.

K podpoře této dovednosti je možné využít hru Finanční svoboda.

Na témata hospodářství navazují jednotlivá praktika v průběhu výuky – sociální a profesní praktikum.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Vedeme žáky k zodpovědnosti za svůj další život, k poznání možností svého dalšího vzdělávání a povolání. Učíme je rozeznat jednotlivé životní situace a možnosti jejich řešení.

Komunikativní kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Učíme žáky zpracovávat administrativní písemnosti a různé úřední dokumenty, učí se vyplňovat formuláře, žádosti, složenky apod. Vedeme je k pochopení jinakosti úředních dokumentů a úředního jazyka.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení	Žáci se učí vyhledávat relevantní informace k tématu, posuzují jejich věrohodnost, výhodnost nabídek, důvěryhodnost zdrojů. Technologie využívají k prezentaci svých prací.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení	Žáci poznávají pracovní prostředí jak obsahem výuky, tak během zařazených praktik. Učí se poznávat vlastní schopnosti a dovednosti, možnosti na pracovním trhu, učí se znát svoje práva a povinnosti v pracovně právním vztahu.

Ekonomický a strategický soulad trvale udržitelného rozvoje

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence	Ve výuce diskutujeme ekonomická i ekologická témata, vliv člověka na přírodu a vývoj společnosti, sílu jednotlivce v rámci společenství a jeho vlastní zodpovědnost k sobě i ke světu. Zabýváme se otázkou trvalé udržitelnosti.
Odborná kompetence	V předmětu hospodářství vedeme žáky k odpovědnému a efektivnímu hospodaření s finančními prostředky. Žáci se učí plánovat osobní rozpočet, orientovat se v nabídce bankovních produktů a posuzovat výhody a rizika jednotlivých finančních rozhodnutí. Při řešení praktických úloh si osvojují schopnost hospodařit s financemi a zodpovědně rozhodovat o jejich využití.

Hospodářství (HOS) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Finanční vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> • peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk; • úroková míra, RPSN; • pojištění, pojistné produkty; • inflace • úvěrové produkty 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák se orientuje v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku. • Žák vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory. • Žák vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu. • Žák se orientuje v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby. • Žák vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům. • Žák charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění.
<p>Podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> • náklady, výnosy, zisk/ztráta • mzda časová a úkolová a jejich výpočet 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák vypočítá čistou mzdu • Žák rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů
<p>Daně</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdravotní pojištění • sociální pojištění • daňové a účetní doklady 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění • Žák vyhotoví a zkontroluje daňový doklad • Žák vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob
<p>Člověk v lidském společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> • majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření • řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti. • Žák navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří. • Žák navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování. • Žák vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci. • Žák dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika.

Hospodářství (HOS) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Marketing <ul style="list-style-type: none"> • podstata marketingu • průzkum trhu • produkt, cena, distribuce, propagace 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák vysvětlí, co je marketingová strategie. • Žák zpracuje jednoduchý průzkum trhu. • Žák na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru.
Management <ul style="list-style-type: none"> • dělení managementu • funkce managementu - plánování, organizování, vedení, kontrolování 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák vysvětlí tři úrovně managementu. • Žák popíše základní zásady řízení. • Žák zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru.
Člověk a právo <ul style="list-style-type: none"> • právo a spravedlnost, právní stát • právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy • soustava soudů v České republice • vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu • rodinné právo • pracovní právo • správní řízení • trestní právo - trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení • kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými • notáři, advokáti a soudci 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání apod. • Žák popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance. • Žák popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů. • Žák dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace. • Žák popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek. • Žák vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost. • Žák popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství. • Žák vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů.

Hospodářství (HOS) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> • podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích • podnikatelský záměr • zakladatelský rozpočet • povinnosti podnikatele • trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena • zásady daňové evidence 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky. • Žák vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet. • Žák na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu. • Žák stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období. • Žák vypočítá výsledek hospodaření. • Žák vysvětlí zásady daňové evidence.
<p>Daně</p> <ul style="list-style-type: none"> • státní rozpočet • daně a daňová soustava • výpočet daní • přiznání k dani 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství. • Žák charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát. • Žák provede jednoduchý výpočet daní. • Žák vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob. • Žák provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění. • Žák vyhotoví a zkontroluje daňový doklad.

7.1.20. Profesní praktikum (PP)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	—	—	1	1
Přírodovědné zaměření	—	—	—	1	1
Humanitní zaměření	—	—	—	1	1

Charakteristika předmětu

Profesní praktikum navazuje na předmět **hospodářství** a **odborné zaměření**. V rámci svého zájmu si žáci vybírají praxi ve svém vysněném povolání. Praktikum probíhá 2 týdny, pro každého žáka to znamená seznámení s problematikou, minimálně 5 pracovních dní vlastní praxe ve vybrané firmě nebo organizaci a závěrečná společná reflexe. Po skončení praktika vyplní vedoucí praktika na příslušném pracovišti stručný formulář hodnocení žáka. Žák zpracovává z každého zařízení zprávu v zadaném členění.

Praktikum by mělo proběhnout před podáním přihlášky na vysoké školy. Žáci v rámci reflexe porovnávají získané zkušenosti a probíranou teorií a ujasňují si profesní směřování do budoucna.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení	V průběhu profesního praktika stavíme žáky před otázky vlastní profesní budoucnosti a svých předpokladů pro uplatnění ve světě práce.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení	V rámci profesního praktika žáci získávají reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a ve světě práce vůbec, seznámí se v praxi s obecnými právy a povinnostmi zaměstnavatelů a pracovníků

Bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence	V průběhu odborné praxe a profesního praktika vedeme žáky k tomu, aby se seznámili se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s právy zaměstnanců v oblasti ochrany zdraví. Žáci jsou vedeni k tomu, aby rozuměli systému péče o zdraví pracovníků, znali své povinnosti i práva při pracovním úrazu nebo poškození zdraví a dokázali tyto znalosti uplatnit v reálném pracovním prostředí.

Profesní praktikum (PP) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
Příprava na 14 denní praxi Reflexe praxe	Dvoutýdenní praxe ve firmách

7.1.21. Třídnická hodina (TH)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	1	1	1	1	4
Přírodovědné zaměření	1	1	1	1	4
Humanitní zaměření	1	1	1	1	4

Charakteristika předmětu

Třídnická hodina má za cíl budovat příznivé vztahy, a to jak ve směru žáka k žákovi, tak ve směru třídního učitele k žákům a obráceně. Třídní učitel spolu se třídou vytváří takové klima, ve kterém se všichni zúčastnění cítí bezpečně a příjemně. Třídnická hodina také slouží k prevenci vzniku rizikového chování. Je zde aktivně a cíleně vytvořený prostor pro aktivity žáků. Na těchto aktivitách se žáci učí kultuře diskuse, dialogu, toleranci. Zároveň spoluvytváří pravidla a vhodné způsoby chování během zmíněných aktivit, např. při modelových aktivitách si ukazujeme různé situace a reakce na aktuální problémy a potřeby třídy a žáků, společně pak formulujeme praktický závěr použitelný i v životě žáků a třídy. Tyto metody a aktivity slouží také jako prostředek k tomu, aby žáci sami aktivně řešili věci, které se jich týkají a dokázali je navzájem i pro sami sebe reflektovat. Ve vyšších ročnících diskutujeme i nad tématy volby budoucího dalšího studia nebo volby povolání.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Komunikativní kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Poskytujeme žákům aktivity směřující k poznání technik konstruktivního řešení problémů
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Vytváříme situace vedoucí k nácvičku slušné a konstruktivní komunikace a kultivovanému zvládnání konfliktu

Personální a sociální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Vedeme žáky k respektu odlišností a postižení spolužáků a ostatních lidí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury	Ve výuce i v dalších školních aktivitách vedeme žáky k odpovědnému přístupu k vlastnímu zdraví a k respektu k životu a zdraví ostatních. Žáci se seznamují se zásadami zdravého životního stylu, bezpečného chování a prevence rizikových situací. Součástí vzdělávání je také rozvoj schopnosti poskytnout pomoc v krizových situacích a uvědomění si osobní odpovědnosti za ochranu života a zdraví svého i druhých.

Digitální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života	Zařazujeme aktivity, při nichž žáci analyzují své digitální návyky a hodnotí jejich vliv na zdraví, psychickou pohodu a studijní výkon.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života	Podporujeme žáky v plánování a organizaci práce pomocí digitálních nástrojů při plnění studijních úkolů (např. dlouhodobých projektů nebo maturitních prací).

Třídnická hodina (TH) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none"> • hry a diskuzní aktivity zaměřené na objevování, formulování, sdělování a argumentování vlastních názorů a postojů, reflexe a sebereflexe • hledání variant aktivity na řešení problémů, hledání variant řešení aktuálních problémů ve třídě – návrhy řešení, aktivity na řešení problémů • pracovní činnosti a projekty s prosociálním obsahem. třídní a školní projekty • zpětná vazba, aktivní naslouchání • prevence řešení konfliktů slušné vyjadřování a chování cvičení rozpoznávání agresivního chování manipulace a asertivity • pravidla komunikace, tvorba pravidel, vzájemného vycházení hodnocení dodržování pravidel 	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže se orientovat v oblasti sebepoznávání, ovládá některé z oblastí psychohygieny • dokáže aktivně naslouchat a vnímat okolí, popsat odlišnosti spolužáků ve třídě a formuluje výhody (přínosy) těchto odlišností • projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků • podporuje týmovou atmosféru • osvojí si pojem i reálné použití slušné a konstruktivní komunikace, dodržuje pravidla konstruktivního rozhovoru, kultivovaně zvládá konflikty • dokáže tvořivě řešit mezilidské situace, používá techniky konstruktivního řešení problémů, přijímá problém jako výzvu • rozpozná projevy a užitečnost etických jevů ve vlastním životě (odpovědnost, spravedlnost, odvaha), dokáže se zodpovědně rozhodovat a jedná eticky v náročných situacích
<p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) • poranění při hromadném zasažení obyvatel • úrazy a náhlé zdravotní příhody • stavy bezprostředně ohrožující život • mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) 	<p>Péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel. • Žák dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat.

Třídnická hodina (TH) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none"> • hry a diskuzní aktivity zaměřené na objevování, formulování, sdělování a argumentování vlastních názorů a postojů, reflexe a sebereflexe • hledání variant aktivity na řešení problémů, hledání variant řešení aktuálních problémů ve třídě – návrhy řešení, aktivity na řešení problémů • pracovní činnosti a projekty s prosociálním obsahem. třídní a školní projekty • zpětná vazba, aktivní naslouchání • prevence řešení konfliktů slušné vyjadřování a chování cvičení rozpoznávání agresivního chování manipulace a asertivity • pravidla komunikace, tvorba pravidel, vzájemného vycházení hodnocení dodržování pravidel 	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže se orientovat v oblasti sebepoznávání, ovládá některé z oblastí psychohygieny • dokáže aktivně naslouchat a vnímat okolí, popsat odlišnosti spolužáků ve třídě a formuluje výhody (přínosy) těchto odlišností • projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků • podporuje týmovou atmosféru • osvojí si pojem i reálné použití slušné a konstruktivní komunikace, dodržuje pravidla konstruktivního rozhovoru, kultivovaně zvládá konflikty • dokáže tvořivě řešit mezilidské situace, používá techniky konstruktivního řešení problémů, přijímá problém jako výzvu • rozpozná projevy a užitečnost etických jevů ve vlastním životě (odpovědnost, spravedlnost, odvaha), dokáže se zodpovědně rozhodovat a jedná eticky v náročných situacích

Třídnická hodina (TH) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none"> • hry a diskuzní aktivity zaměřené na objevování, formulování, sdělování a argumentování vlastních názorů a postojů, reflexe a sebereflexe • hledání variant aktivity na řešení problémů, hledání variant řešení aktuálních problémů ve třídě – návrhy řešení, aktivity na řešení problémů • pracovní činnosti a projekty s prosociálním obsahem. třídní a školní projekty • zpětná vazba, aktivní naslouchání • prevence řešení konfliktů slušné vyjadřování a chování cvičení rozpoznávání agresivního chování manipulace a asertivity • pravidla komunikace, tvorba pravidel, vzájemného vycházení hodnocení dodržování pravidel 	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže se orientovat v oblasti sebepoznávání, ovládá některé z oblastí psychohygieny • dokáže aktivně naslouchat a vnímat okolí, popsat odlišnosti spolužáků ve třídě a formuluje výhody (přínosy) těchto odlišností • projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků • podporuje týmovou atmosféru • osvojí si pojem i reálné použití slušné a konstruktivní komunikace, dodržuje pravidla konstruktivního rozhovoru, kultivovaně zvládá konflikty • dokáže tvořivě řešit mezilidské situace, používá techniky konstruktivního řešení problémů, přijímá problém jako výzvu • rozpozná projevy a užitečnost etických jevů ve vlastním životě (odpovědnost, spravedlnost, odvaha), dokáže se zodpovědně rozhodovat a jedná eticky v náročných situacích

Třídnická hodina (TH) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none"> • hry a diskuzní aktivity zaměřené na objevování, formulování, sdělování a argumentování vlastních názorů a postojů, reflexe a sebereflexe • hledání variant aktivity na řešení problémů, hledání variant řešení aktuálních problémů ve třídě – návrhy řešení, aktivity na řešení problémů • pracovní činnosti a projekty s prosociálním obsahem. třídní a školní projekty • zpětná vazba, aktivní naslouchání • prevence řešení konfliktů slušné vyjadřování a chování cvičení rozpoznávání agresivního chování manipulace a asertivity • pravidla komunikace, tvorba pravidel, vzájemného vycházení hodnocení dodržování pravidel 	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže se orientovat v oblasti sebepoznávání, ovládá některé z oblastí psychohygieny • dokáže aktivně naslouchat a vnímat okolí, popsat odlišnosti spolužáků ve třídě a formuluje výhody (přínosy) těchto odlišností • projevuje respekt k základním lidským právům svých spolužáků • podporuje týmovou atmosféru • osvojí si pojem i reálné použití slušné a konstruktivní komunikace, dodržuje pravidla konstruktivního rozhovoru, kultivovaně zvládá konflikty • dokáže tvořivě řešit mezilidské situace, používá techniky konstruktivního řešení problémů, přijímá problém jako výzvu • rozpozná projevy a užitečnost etických jevů ve vlastním životě (odpovědnost, spravedlnost, odvaha), dokáže se zodpovědně rozhodovat a jedná eticky v náročných situacích

7.1.22. Zdraví a pohyb (ZP)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	3,5	3,5	2,5	3,5	13
Přírodovědné zaměření	3,5	3,5	2,5	3,5	13
Humanitní zaměření	3,5	3,5	2,5	3,5	13

Charakteristika předmětu

Kvalita zdravého pohybu a vědomé vnímání svého těla utváří hlubší poznání sebe sama a přispívá k podpoře zdravého sebevědomí. Uvádí do zodpovědného přístupu ke zdraví a nabízí rozvoj znalostí o zdravém způsobu života.

Předmět zdraví a pohyb přispívá ke kultivaci jazykového, pohybového a hudebního vnímání a tím se intenzivně podílí na rozvoji tělesného, duševního a duchovního života žáků. Pomocí jednotlivých úkolů a pohybových cvičení jsou žáci vedeni k poznávání sebe sama, k překonávání negativních emocí a k harmonické spolupráci se svým okolím.

K výuce jsou k dispozici kmenové třídy, odborné učebny, víceúčelový sál, tělocvična ve škole, gymnastický sál a pronajatá tělocvična v blízkém okolí. V případě potřeby je možné využívat veřejné prostory a sportoviště (plovárny, zimní kluziště, lezecká stěna atp.). Tělocvičny jsou vybaveny náradím a náčiním jak pro gymnastiku, tak pro míčové a pohybové hry. Podle rozhodnutí učitele, který zohledňuje přírodní podmínky a cíle, které sleduje ve vyučovací jednotce, lze předmět Zdraví a pohyb vyučovat také mimo areál školy. Část výuky (např. turistika) může být realizována v rámci projektových dnů, projektů či výjezdů.

V jednotlivých ročnících se výuka zaměřuje na individuální projev žáka a posiluje oblast, která žáka rozvíjí. Výuka je zaměřena na rozvoj sebepoznání, sebereflexe a osobní zralosti žáků. V rámci hodin se žáci věnují poznávání vlastní osobnosti, svých silných a rozvojových stránek, dovedností, schopností a vnitřních motivací. Učí se rozlišovat emoce, pojmenovávat své prožívání, porozumět sobě a osobnostním rysům. Důraz je kladen na hledání sebe sama, vlastního místa ve skupině i ve světě, práci s osobními cíli a vizemi.

Výuka probíhá formou pohybu, interaktivních aktivit, skupinových diskusí, sebereflexivních cvičení, práce s technikami koučinku, částečně arteterapie, zážitkové pedagogiky či mindfulness. Žáci mohou pracovat s mapami svého života, tvořit si osobní profily a hodnotové žebříčky, reflektovat svá rozhodnutí a učit se vnímat svou jedinečnost v kontextu skupiny.

Cílem předmětu je také posílení zdravého sebevědomí, schopnosti seberegulace a empatie. Žáci si postupně budují vztah k vlastnímu rozvoji, učí se nastavovat hranice, vyjadřovat potřeby a budovat zdravé vztahy k druhým. Výuka přispívá k duševní pohodě a celkové psychické odolnosti žáků.

V prvním ročníku střední školy uvádí výuka předmětu zdraví a pohyb do zákonitosti základních rytmů (čímž se úzce propojuje s výukou českého jazyka v epoše poetiky), hledání sama sebe a své místo ve světě (propojení s výukou zeměměřičství). Při výuce vyučující postupuje z principu od centra k periférii, hledání svých vlastních limitů, balanc

mezi fyzickým a duševním prožitkem, včetně hloubky niterného prožívání. Rozvíjí se výdrž, síla a týmová spolupráce. Tento ročník se zaměřuje také na komplexní sportovní aktivity, které rozvíjejí fyzickou kondici i spolupráci. Žáci se učí stanovovat si individuální cíle v oblasti sportu a zdraví. Učitelé podporují žáky v odpovědnosti vůči svému tělu. Žáci pracují na zvládnutí stresu, napětí a vytrvalosti, což má vliv nejen na jejich fyzickou, ale i emocionální pohodu.

Do druhého ročníku někteří žáci vstupují svým prožíváním do světa dospělých a chtějí být partnery v rozhodování. Zodpovědnost a ochota vstoupit plně do takových úkolů není však ještě plně u všech přítomna. Pokračuje tedy probouzení samostatných sil a zároveň zkouška prvních impulsů vůle. Žáci prožívají výzvy k uchopení ideálů a porovnávají je se skutečností kolem nás, hledají svůj cíl v životě a uvědomují si, že jsou „šípem“ (neboli příčinou hybných sil). Uvědomují si potřebu vědět, o čem je život a hledají, čím jsou. Potřebují výuku prožívat tělem (hlavně rukama). Tento ročník klade důraz na rozvoj estetického vyjádření a pohybu. Tento přístup pomáhá studentům rozvíjet osobní vyjádření a tělesné vnímání. Nadále se pokračuje v aktivitách s cílem rozvíjet jak individualitu, tak i spolupráci a komunikaci ve skupině. Předpokládáme, že žáci jsou již „narovnaní“ z předchozího ročníku a nyní hledají cíl, kam se vydat. Tento cíl zprvu zadává vyučující.

Ve třetím ročníku překročila většina žáků hranici 18 let a stávají se tím plnoletými. Mnozí již neřeší jen sami sebe, ale zabývají se „otázkami celého lidstva“, otevírají se tak světu a jeho potřebám. Ve svých otázkách hledají svůj úkol v celku, řeší svůj vliv na okolí. To, co dříve chtěli zvládnout kvantitou, se stává více otázkou kvality. Žákům je jasné, že kvalita může vzniknout jen tam, kde se hledá souvislost. Žáci již nepotřebují poznávat své limity, neboť je již z předchozích ročníků znají a více se s nimi propojují. Lépe si uvědomují důležitost získávání zkušeností, které se jim hodí v životě. Při výuce se využívá žákovy otevřenosti se ke světu a zájem učít se novým dovednostem, které mohou následně v praxi využít.

Ve čtvrtém ročníku dochází k zocelení a sjednocení všech sil působících na žáka. V předmětu Zdraví a pohyb dochází především ke zdokonalování získaných dovedností z předchozích ročníků. Aktivity se opakují, nabírají kvalit, možno se doplňují o těžší prvky. Důraz je kladen na to, jak si studenti mohou stanovit osobní cíle a jak je dosahovat.

Náplň a cíle zdraví a pohybu: rozvoj pohybových dovedností a schopností, estetiky, vnímání sebe ať už ve vztahu k sobě samému či ke světu, seznamování s různými druhy pohybu; zvládnutí základních pravidel a dovedností ve vybraných odvětvích; získání aktivního a kladného vztahu k tělesné kultuře; vzájemně respektovat a tolerovat individuální potřeby a výkony spolužáků; výchova k fair play.

Zdraví a pohyb bude realizována ve vyučovacím předmětu, kurzech, dnech (např. plavání, bruslení, hry, turistika) a jiných organizačních formách podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek, zdravotně oslabení žáci apod.).

Do výuky zařazujeme i aktivity jako Bothmerova gymnastika nebo eurytmie.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Vedeme žáky k poznávání smyslu a cíle svých aktivit: žáci plánují, organizují a řídí vlastní činnost; užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu a různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole.

Kompetence k řešení problémů

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy	Necháváme žáky vnímat nejrůznější problémové situace a plánovat způsob řešení problémů: žáci jsou vedeni k vyhledávání informace vhodné k řešení problémů, kritickému myšlení, činění uvážlivých rozhodnutí.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy	U žáků podporujeme samostatné navrhování a zdůvodnění způsobu řešení, popř. varianty řešení; vedeme žáky k tomu, aby dokázali vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků a aby posuzovali reálně své fyzické a duševní možnosti a odhadovali důsledky svého jednání a chování v různých situacích

Komunikativní kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Vedeme žáky k uvědomění zodpovědnosti svých rozhodnutí, jejich obhájení, spolupráce ve skupině, podílení se na vytváření pravidel práce v týmu.

Personální a sociální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Vedeme žáky k respektu k názorům ostatních, zodpovědně se rozhodovat podle dané situace, aktivně se zapojovat do různých aktivit, uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z různých rolí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury	V sociální oblasti vedeme žáky k tomu, aby byli schopni sebeovládání, zvládali stresové situace a zklamání a dokázali je nahlížet a řešit konstruktivním způsobem; aby si vážili různosti, respektovali ostatní a byli připraveni překonat předsudky a hledat kompromisy.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury	Ve výuce i v dalších školních aktivitách vedeme žáky k odpovědnému přístupu k vlastnímu zdraví a k respektu k životu a zdraví ostatních. Žáci se seznamují se zásadami zdravého životního stylu, bezpečného chování a prevence rizikových situací. Součástí vzdělávání je také rozvoj schopnosti poskytnout pomoc v krizových situacích a uvědomění si osobní odpovědnosti za ochranu života a zdraví svého i druhých.

Bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence	Rozvíjíme u žáků odpovědný vztah k vlastnímu zdraví; aby chtěli pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj.
Odborná kompetence	Učíme žáky v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Zdraví a pohyb (ZP) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Mezi základní doporučené pohybové aktivity pro tento ročník patří: sebeobrana, zdravotní tělesná výchova, všeobecné pohybové a sportovní hry, frisbee, turistika, lezení, silový trénink, atletické disciplíny, choreografie, rytmus s míči a sáčky, balanční cvičení a koordinace těla.</p> <ul style="list-style-type: none"> · sociální aktivity · práce se živly · poznání osobního prostoru a hranic · výstroj, výzbroj, údržba · hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení a obutí; záchrana a pomoc; · zásady chování a jednání v různém prostředí; · regenerace a kompenzace; relaxace · činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. · duševní zdraví a rozvoj osobnosti; · rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých · prevence úrazů a nemocí · organizace meziškolních/mezitřídních sportovních soutěží · sexuální výchova <p>Výběr bude upřesněn v tematickém plánu na každý školní rok podle potřeb třídy nebo možností školy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízením, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti a ukazatele své tělesné zdatnosti • pozná chybně a správně prováděné činnosti • dovede uplatňovat základní techniku a taktiku ve vybraných sportovních odvětvích • dovede o pohybových činnostech diskutovat • dovede rozvíjet svou svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • participuje na týmových herních činnostech družstva • uplatňuje zásady fair play • rozlišuje základní rytmy a dokáže je pojmenovat • charakterizuje jednotlivé přírodní procesy a pohybově je dokáže ztvárnit • prochází tvůrčím procesem, dokáže překonat všechny fáze až ke zdárnému zpracování • vnitřně vnímá dynamické rozdíly a dokáže je pohybově zachytit • v celku rozlišuje jednotlivosti • uchopené zákonitosti uplatňuje v práci na větším celku • orientuje se v prostoru a dokáže pohybově ztvárnit jednotlivé formy ve vztahu k sobě i k ostatním • bděle reaguje na jednotlivé proměny v prostoru • ovládá pohyb na formě dopředu i pozpátku • dovede převádět načrtnuté formy pohybu na papíře do prostorového pohybu • prokazuje bdělost, šikovnost, přesnost a ohleduplnost při provádění jednotlivých cvičení

Zdraví a pohyb (ZP) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Mezi základní doporučené pohybové aktivity pro tento ročník patří: olympijské disciplíny, zdravotní tělesná výchova, všeobecné pohybové a sportovní hry, turistika, lezení, silový trénink, střelba z luku, šerm, choreografie (s důrazem na estetické pohyby), práce s rytmem (např. švihadla, obruče, koordinační žebřík, tyče), balanční cvičení a koordinace těla, běhy na dlouhé vzdálenosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> · sociální aktivity (především rozvoj spolupráce) · práce se smysly · výstroj, výzbroj, údržba · hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení a obutí; <p>záchrana a pomoc;</p> <ul style="list-style-type: none"> · zásady chování a jednání v různém prostředí; · regenerace a kompenzace; relaxace · činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. · duševní zdraví a rozvoj osobnosti; · rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých · prevence úrazů a nemocí · organizace meziškolních/mezitřídních sportovních soutěží · sexuální výchova <p>Výběr bude upřesněn v tematickém plánu na každý školní rok podle potřeb třídy nebo možností školy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže korigovat svůj pohybový režim na základě analýzy své úrovně pohyblivosti • umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • uplatňuje kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil • dovede analyzovat pohybové činnosti • rozlišuje duševní prožitek od dění kolem sebe a dokáže ho pohybově ztvárnit • rozeznává polaritu • orientuje se v nabídce různých stylů a chápe jejich význam • propojuje poznatky z jiných předmětů a hledá souvztažnosti • procesy v hudbě dokáže přiřadit k procesům v životě • sluchově rozlišuje jednotlivé zbarvení tónů • sladí pohyb s hudbou; umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) • v celku rozlišuje jednotlivosti • v koordinačních cvičeních ovládá činnosti samostatně a též je dokáže svobodně kombinovat, vnímá jejich vliv a dokáže o nich hovořit

Zdraví a pohyb (ZP) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Mezi základní doporučené pohybové aktivity pro tento ročník patří: artistika, zdravotní tělesná výchova, všeobecné pohybové a sportovní hry, turistika, lezení, silový trénink, choreografie (s důrazem na estetické pohyby), práce s rytmem (např. lana), balanční cvičení a koordinace těla, běhy na dlouhé vzdálenosti, překážkové dráhy, tanec.</p> <ul style="list-style-type: none"> · sociální aktivity (především rozvoj spolupráce) · práce s pozorností (otevření se světu) · výstroj, výzbroj, údržba · hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení a obutí; <p>záchrana a dopomoc;</p> <ul style="list-style-type: none"> · zásady chování a jednání v různém prostředí; · regenerace a kompenzace; relaxace · činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. · duševní zdraví a rozvoj osobnosti (např. rozvoj mentální odolnosti, překonávat osobní limity i stres) · rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých · prevence úrazů a nemocí · organizace meziškolních/mezitřídních sportovních soutěží · sexuální výchova <p>Výběr bude upřesněn v tematickém plánu na každý školní rok podle potřeb třídy nebo možností školy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, uplatňuje osvojené způsoby relaxace • samostatně tvoří skupinové formy (celé umělecké dílo); podílí se na světelné režii a tvorbě kostýmů • ovládá vlastní postavu v pohybovém projevu • s pohybem a gestem zachází diferencovaně • kriticky hodnotí pojem umění a tvořivě vstupuje do samostatné tvorby • ovládá činnosti samostatně a též je dokáže svobodně kombinovat

Zdraví a pohyb (ZP) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Mezi základní doporučené pohybové aktivity pro tento ročního patří: artistika, zdravotní tělesná výchova, všeobecné pohybové a sportovní hry, turistika, lezení, silový trénink, choreografie (s důrazem na estetické pohyby), práce s rytmem (např. lana), balanční cvičení a koordinace těla, běhy na dlouhé vzdálenosti, překážkové dráhy, tanec.</p> <ul style="list-style-type: none"> · sociální aktivity (především rozvoj spolupráce) · práce s pozorností (otevření se světu) · výstroj, výzbroj, údržba · hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení a obutí; záchrana a pomoc; · zásady chování a jednání v různém prostředí; · regenerace a kompenzace; relaxace (např. eutony) · práce s rovnováhou, tíží a lehkostí · flow šerm · činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. · duševní zdraví a rozvoj osobnosti (např. rozvoj mentální odolnosti, překonávat osobní limity i stres) · rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých · prevence úrazů a nemocí · organizace meziškolních/mezitřídních sportovních soutěží · sexuální výchova · volba aktivit a cviků z předchozích let, které nejvíce ladily skupinu <p>Výběr bude upřesněn v tematickém plánu na každý školní rok podle potřeb třídy nebo možností školy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dovede uplatňovat pokročilou techniku a taktiku ve vybraných sportovních odvětvích • dokáže určit úroveň pohyblivosti a navrhnout pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • podílí se na organizaci pohybových her • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání • zdokonaluje si pohybové dovednosti • tvoří si vztah k tvorbě autorů 20. a 21. století • hledá vhodné výrazové prostředky k ztvárnění hudby i textů • samostatně uplatňuje schopnosti a dovednosti získané v hodinách Zdraví a pohybu • pracuje ve skupině, prochází všemi úskalími tvořivého procesu • prohlubuje hudební vnímání a schopnost umělecké i pohybové exprese

7.1.23. Umělecká práce (UP)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	3	2	2	—	7
Přírodovědné zaměření	3	2	2	—	7
Humanitní zaměření	3	2	2	—	7

Charakteristika předmětu

Umělecká činnost má v mladém člověku vyvolávat obrazotvorné síly, pěstovat je a cvičit. Umělecké práce považujeme za rovnocennou součást celostního vzdělávání, proto je zařazujeme do všech čtyř ročníků. Umění tvoříme pomocí výtvarných technik (malba, kresba, grafika, tuš, pastel a pod.), práce s hlinou, práce se dřevem, kovotepectví, měditepectví, kamenosochařství, případně řemeslné práce jako knihvazba nebo tkalcovství. Formy umění vybíráme s ohledem na potřeby třídy.

Při výuce kreslení i malování nejde v první řadě o výsledek, nýbrž především o proces a dovednost, zručnost a o pocit vznikající touto činností. Jde především o smyslově-morální působení forem, tvarů a barev na žáky. Žáci mají při kresbě prožít kvalitu pohybu. V malbě mohou objevit otázku po smyslu a úkolu umění. Výtvarná činnost má rozšiřovat jejich prožitky v barvě a formě a uchopit její vyjadřovací hodnotu. Propojujeme s epochovým vyučováním, například kresby lidských orgánů doprovázejí hodiny biologie.

Tématem modelování v prvním ročníku jsou reliéfy, zkoumání plasticity, konvexních a konkávních ploch, ale i perspektiva geometrických těles. Propojujeme s epochovým vyučováním (dějepis – starověk – typicky Venuše, užitá keramika, reliéfy a plastiky Mezopotámie a Řecka). Ve druhém ročníku je modelování zaměřeno na jednotlivé temperamenty a živly. Vedenou plastikou zkoumáme orientaci v prostoru. Zabýváme se také ekologií a zpracování hlíny s ohledem na životní prostředí – propojení s ekologickým praktikem tohoto ročníku. Třetí ročník zaměřujeme na přenesení abstrakce do hmoty, formujeme nálady, city. Zabýváme se také studiem jednotlivých cyklů života a formám (vznik, vývoj, zánik, rytmus, řád). Opět propojujeme s epochovým vyučováním, můžeme také propojit s epochou architektury. Ve čtvrtém ročníku je tematickým celkem komunikace, hlína jako médium pro verbální i neverbální vyjádření. Výsledkem může být i koncepční výstava výtvarných prací žáků.

Práce se dřevem (podobně kovem, kamenem) vychází z předpokladu, že řada žáků nemá s manuálními činnostmi téměř žádné zkušenosti. Jsou zvyklí reagovat jen slovně a pociťově, často neví jaké to je věci prakticky realizovat (ne o nich jen teoreticky mluvit) a dotahovat do konce. Zážitek výroby něčeho reálného s praktickým užitím je pro ně zcela novou životní zkušeností. Představu převedou do reality, něco uskuteční, vyrobí. Přitom si zažijí, jak je to náročné i jednotvárné na něčem dlouhodobě pracovat, ale že je to nutné k dosažení konečného výsledku. Prací žáci posilují vůli. A že přes všechny potíže mohou ve světě udělat, něco reálného vytvořit. Činnost může mít umělecký i praktický charakter.

Podobným způsobem, jako práci s materiály, působí na žáky i knihvazačství, tkalcovství nebo košíkářství. Zážitek výroby něčeho reálného s praktickým užitím je pro ně zcela novou životní zkušeností. Představu převedou do reality, něco uskuteční, vyrobí. Přitom

si zažijí, jak je to náročné, ale zároveň krásné a uspokojující, než vznikne opravdu kvalitní knižní vazba nebo utkaná látka.

V rámci umění se třída zúčastní exkurzí či výletů v ČR i do jiných zemí.

Volbu uměleckých činností určuje škola vždy podle zaměření třídy a případně i jiných praktických důvodů (externě vedení kurzy a podobně).

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Necháváme žáky využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Personální a sociální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Zařazováním uměleckých technik podporujeme ve studentech schopnost vidění a pozorování, umělecká činnost prohlubuje estetické vnímání žáků, jejich cit pro barvu i tvar.

Bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence	Vedeme žáky k pracovním postupům s ohledem na zásady bezpečnosti práce, hygieny a ochrany zdraví při práci.

Umělecká práce (UP) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Opracování materiálu a řemeslné činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti práce a chování v dílnách a při práci s nástroji • estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě • rozvržení pracovního postupu • způsoby měření • zásady práce s nástroji, praktické vyzkoušení, výroba reálného výrobku <p>Výtvarné techniky a práce s hlinou</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozorování a interpretace uměleckého díla • hledání společných základů s příbuznými i nevýtvarnými obory (teorie umění, psychologie) pro hlubší pochopení díla • vlastní tvořivá práce • možnosti vizuálního ztvárnění skutečnosti - jednotlivé techniky a materiály typické pro dané vizuální zobrazování • exkurze v galeriích a ateliérech umělců 	<p>Opracování materiálu a řemeslné činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná a dodržuje zásady bezpečnosti práce • chápe postupné fáze při vytváření konečného výrobku • používá měření pro dosažení potřebných rozměrů při tvorbě knižní vazby, tkaného výrobku, výrobku ze dřeva (kovu, kamene) • posiluje schopnost samostatné, plánovité a vytrvalé pracovní činnosti • prakticky aplikuje přesnost práce a kvalitu provedení <p>Výtvarné techniky a práce s hlinou</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná a vysvětlí rozdíl mezi plastikou, sochou a reliéfem, kresbou a grafikou, malbou • dokáže ztvárnit a interpretovat své pocity a myšlenky rozdílnými technikami a v rozličných materiálech • vytvoří dílo dle zadání učitele • spolurozhoduje o nejvhodnějším výběru obsahu i výtvarné techniky pro ztvárnění osobně závažného tématu

Umělecká práce (UP) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Opracování materiálu a řemeslné činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti práce a chování v dílnách a při práci s nástroji • estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě • rozvržení pracovního postupu • způsoby měření • zásady práce s nástroji, praktické vyzkoušení, výroba reálného výrobku <p>Výtvarné techniky a práce s hlinou</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozorování a interpretace uměleckého díla • hledání společných základů s příbuznými i nevýtvarnými obory (teorie umění, psychologie) pro hlubší pochopení díla • vlastní tvořivá práce • možnosti vizuálního ztvárnění skutečnosti - jednotlivé techniky a materiály typické pro dané vizuální zobrazování • exkurze v galeriích a ateliérech umělců 	<p>Opracování materiálu a řemeslné činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná a dodržuje zásady bezpečnosti práce • chápe postupné fáze při vytváření konečného výrobku • používá měření pro dosažení potřebných rozměrů při tvorbě knižní vazby, tkaného výrobku, výrobku ze dřeva (kovu, kamene) • posiluje schopnost samostatné, plánovité a vytrvalé pracovní činnosti • prakticky aplikuje přesnost práce a kvalitu provedení <p>Výtvarné techniky a práce s hlinou</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná a vysvětlí rozdíl mezi plastikou, sochou a reliéfem, kresbou a grafikou, malbou • dokáže ztvárnit a interpretovat své pocity a myšlenky rozdílnými technikami a v rozličných materiálech • vytvoří dílo dle zadání učitele • spolurozhoduje o nejvhodnějším výběru obsahu i výtvarné techniky pro ztvárnění osobně závažného tématu

Umělecká práce (UP) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Opracování materiálu a řemeslné činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti práce a chování v dílnách a při práci s nástroji • estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě • rozvržení pracovního postupu • způsoby měření • zásady práce s nástroji, praktické vyzkoušení, výroba reálného výrobku <p>Výtvarné techniky a práce s hlinou</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozorování a interpretace uměleckého díla • hledání společných základů s příbuznými i nevýtvarnými obory (teorie umění, psychologie) pro hlubší pochopení díla • vlastní tvořivá práce • možnosti vizuálního ztvárnění skutečnosti - jednotlivé techniky a materiály typické pro dané vizuální zobrazování • exkurze v galeriích a ateliérech umělců 	<p>Opracování materiálu a řemeslné činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná a dodržuje zásady bezpečnosti práce • chápe postupné fáze při vytváření konečného výrobku • používá měření pro dosažení potřebných rozměrů při tvorbě knižní vazby, tkaného výrobku, výrobku ze dřeva (kovu, kamene) • posiluje schopnost samostatné, plánovité a vytrvalé pracovní činnosti • prakticky aplikuje přesnost práce a kvalitu provedení <p>Výtvarné techniky a práce s hlinou</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná a vysvětlí rozdíl mezi plastikou, sochou a reliéfem, kresbou a grafikou, malbou • dokáže ztvárnit a interpretovat své pocity a myšlenky rozdílnými technikami a v rozličných materiálech • vytvoří dílo dle zadání učitele • spolurozhoduje o nejvhodnějším výběru obsahu i výtvarné techniky pro ztvárnění osobně závažného tématu

7.1.24. Hudební výchova a sbor (HV)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	3	3	1,5	—	7,5
Přírodovědné zaměření	3	3	1,5	—	7,5
Humanitní zaměření	3	3	1,5	—	7,5

Charakteristika předmětu

V hudební výchově mají být podporovány a rozvíjeny dovednosti, které jsou použitelné pro jakýkoli druh profesního života. Získávány nemohou být pouze konsekvantním osvojováním si znalostí, ale především pravidelnou uměleckou prací. Obsahově bude navazováno na rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání s ohledem na individuální hudební schopnosti žáků.

Waldorfská škola přikládá velký význam kontinuální výchově v oblasti hudby po celou dobu školní docházky. Cíle takové namáhavé a dlouhé cesty spočívají ve vychovávání zodpovědného člověka schopného tvořivé činnosti; jedná se o vštípení schopnosti a motivaci učit se po celý život a o schopnost praktikovat naučené v životě. Muzikální inteligence, která je pěstována hudebními činnostmi, je schopností, která je nezávisle na tématu "hudba" člověku k dispozici a mění se s ohledem na požadavky kladené životem. Účelem a cílem hudební výchovy na waldorfské škole není pouze získávání určité sumy znalostí, ale především schopnost řešit požadavky života samostatným učením se.

Na základě vývoje hudebních forem v hudebních dějinách, který je prohlubován praktickými muzikálními cvičeními a následně analyzován, mohou žáci vnímat analogie k vlastnímu osobnostnímu vývoji. Jinak řečeno: tím, jak jsou v dějinách hudby s ohledem na věk žáků postupně probírány epochy hudebních stylů, hudební formy a jejich vývoj, mají žáci dostat příležitost řešit vlastní životní otázky, aniž by bylo nutné o nich přímo hovořit. Na středoškolském stupni stojí v popředí vývoj schopnosti samostatného úsudku.

Ve vnitřních vývojových procesech mladého člověka na stupni střední školy je možné vysledovat analogie k historickým epochám od baroka přes klasicismus, romantismus až po dvacáté století. Je vhodné, aby se žák zabýval těmito epochami v době od deváté třídy základní školy, až do třetího ročníku střední školy. Není ovšem vyloučeno tuto vnitřní cestu projít prostřednictvím děl z jiných hudebních období.

V prvním ročníku se jedná především o rozvíjení schopnosti úsudku na základě měřitelných jevů, které jsou teoreticky dobře uchopitelné. V jiných obsazích učiva může být tento druh úsudku podporován například epochou zeměměřictví v rámci matematiky, mechanikou v rámci fyziky, nebo metrikou v českém jazyce. V rámci hudby je velmi vhodné sledovat elementy hudebních forem **klasicistní hudby** od Haydna přes Mozarta až k pozdějšímu Beethovenovi, opírající se o pravidelnost kvintakordů v tónice, dominantě a subdominantě a o rytmický řád. Náročnost procvičovaných skladeb je záměrně vyšší, protože až vícehlasé klasicistní skladby umožní jednotlivému hlasu opřít se o durové a molové akordy souzvuku ostatních hlasů – tuto oporu běžné dvouhlasé lidové písně nenabízejí.

Sledujeme-li formu klasické sonáty a necháme-li na sebe působit odpovídající hudební dílo, můžeme sledovat, jak první melodická věta oslovuje náš smysl pro formu, druhá věta harmonicky bohatá oslovuje silně naše pocity a třetí věta (často ve formě ronda) oslovuje náš celistvý vjem až po oblast končetin. Podrobnější analýzou takovýchto obsahů se žák učí vědoměji uchopovat myšlenkový, pocitový a volní element svého duševního života.

Odchylky od standardní formy a harmonického proudu činí takovou práci napínavější. Každé umělecké dílo je individuální, stejně jako člověk. Velmi důležitá je pro toto období také Beethovenova biografie. Jeho boj o svobodnou a samostatnou osobnost koresponduje s duševní situací žáka prvního ročníku.

Ve druhém ročníku vystupují do popředí obsahy, které nejsou tolik zřetelné a přímo měřitelné. Zabýváme se s vnitřními cestami (např. Poutník od Schuberta, epocha o Parzifalovi atd.). V této třídě se soustředíme na hudbu z **období romantismu**. Přípravná cvičení k hudebním dílům je možné pojmout jako malé improvizace ve stylu daného díla. Vlastní praktickou činností lze docílit aktivního poslechu a porozumění dílu. Tak jako v ostatních ročnících se i zde zabýváme hudbou i z jiných stylových období. Díváme se současně zpět na baroko, renesanci, antiku a také dopředu na hudbu dvacátého století. Zvláště přínosná jsou porovnávání sledované stylové epochy s hudbou dvacátého století. Není-li to z časových důvodů možné, jsou tato srovnávání se současností činěna jiným způsobem. Kromě romantických písní mohou být doplňkově zpívány a analyzovány také moderní, populární anebo lidové písně. Tento ročník je veden plně ve smyslu rozvíjení hudebního vkusu a znovuprobuzení zájmu o okolní svět. Pokud to časové dispozice dovolí, učiní se krok od romantismu k impresionismu.

Ve třetím ročníku je usilováno o přehled nad dosavadními obsahy hudební výchovy a o hlubší porozumění vnitřnímu vývoji a jeho obsahům. K tomu je velmi vhodná hudba dvacátého století, která vytváří specifickou syntézu historických a současných aspektů. Tak jako v každém ročníku i zde budou konána rytmická cvičení v návaznosti na odpovídající stylová období. Sborový zpěv je opět neoddelitelnou součástí vyučování. Jedním z vrcholů 3. ročníku je **veřejné vystoupení sboru**. K přípravě na vystoupení může být využito až týdenní výjezdní soustředění, kde nácvik sboru může být proložen více průřezovými aktivitami.

Hudební výchova a sbor (HV) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>hudební teorie</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudební intervaly, stupnice dur/moll, notový zápis • tónika, dominanta, subdominanta • rytmika, předznamenání • praktická rytmizace, intonace • přehled hudební historie, poslech hudby <p>klasicistní hudba</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasická sonátová forma a její význam v dějinách hudby • analýza charakteristických rysů klasicistních hudebních děl (harmonické a melodické obraty, metricko-rytmické prvky) 	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vnímat poslechem charakteristické vlastnosti klasicistní hudby • porovná hudební díla různých stylových období (např. renesance, baroka apod.) s díly autorů klasicismu (Haydn, Mozart, Beethoven) • zvládá základy hudební teorie
<p>sborový zpěv</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezpívání, rytmická, dechová a hlasová cvičení, trénink artikulace a intonace, nácvik hudebního sluchu • sborový nácvik a zpěv vícehlasých děl především z období klasicismu • doplňkově kánony, moderní a lidové písně, skladby jiných období 	<ul style="list-style-type: none"> • zpívá jednoduchá jednohlasá a vícehlasá díla • ve sboru zazpívá jednoduchou vícehlasou skladbu z období klasicismu

Hudební výchova a sbor (HV) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none"> • hudební teorie - procvičování a prohlubování učiva z 1. ročníku • formy a druhy romantických hudebních děl a jejich vznik • analýza charakteristických rysů hudebního díla z období romantismu a impresionismu (harmonie, melodické obraty, metricko-rytmické prvky) • hudební historie a jejich doprovázení na rytmické nebo individuální melodické nástroje • přehled dějin hudby od raného křesťanství 	<ul style="list-style-type: none"> • určí charakteristické rysy hudby z období romantismu a impresionismu • porovná hudební díla různých stylových období (např. renesance, baroko, klasicismus) s díly romantiků (např. Schubert, Schumann, Brahms, Wagner apod.) • určí strukturu hudebního díla a na základě jeho charakteristických rysů určí stylové období • zvládá základy hudební nauky
<p>sborový zpěv</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezpívání, rytmická, dechová a hlasová cvičení, pokračující trénink artikulace a intonace, nácvik hudebního sluchu • sborový nácvik a zpěv vícehlasých děl především z období romantismu • doplňkově kánony, moderní a lidové písně, skladby jiných období • příprava skladby na vystoupení sboru ve 3. ročníku 	<ul style="list-style-type: none"> • zpívá jednoduchá jednohlasá a vícehlasá díla • ve sboru zazpívá jednoduchou vícehlasou skladbu z období romantismu

Hudební výchova a sbor (HV) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none">• dějiny hudby dvacátého století• přehled probrané látky• cvičení na uchopení hudebních prvků sborový zpěv <ul style="list-style-type: none">• rozezpívání, rytmická, dechová a hlasová cvičení, pokračující trénink artikulace a intonace, nácvik hudebního sluchu• nácvik mše, příp. jiného díla dle možností sboru na veřejné vystoupení• sborový nácvik a zpěv vícehlasých děl především z období modernismu• doplňkově kánony, moderní a lidové písně, skladby jiných období	<ul style="list-style-type: none">• na základě získaných poznatků chápe význam hudby pro vývoj lidstva a pro vlastní život• zpívá vícehlasá díla• vystoupí se sborem s nacvičeným hudebním dílem

7.1.25. Základy společenských věd (ZSV)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	—	—	—	—
Přírodovědné zaměření	—	—	—	—	—
Humanitní zaměření	—	—	2	2	4

Charakteristika předmětu

Základy společenských věd v zaměření v sobě spojují pedagogiku a psychologii s přesahem do obecného vývoje člověka a společnosti. Cílem předmětu je připravit žáky tak, aby měli základní kompetence ke zvládnutí životních situací ve svých rodinách, při kontaktu s malými dětmi, lidmi s různým znevýhodněním nebo zdravotním hendikepem i se sebou samými. Je vyučován v rámci humanitního zaměření.

Zařazená témata slouží primárně k probrání témat z reálného života. Cílem není vychovat pedagogické odborníky, ale naučit se vnímat druhého člověka v jeho celistvosti bez ohledu na věk, původ či zdravotní stav. Důležité je setkání s druhým člověkem, jeho pohledem na svět, jeho motivacemi, zkušenostmi, ideály.

V diskusích a společné práci se rozvíjí schopnost úsudku, kritického myšlení, utváření vlastního názoru i vnímání druhého člověka a jeho odlišností. Zkoumáním různých výchovných stylů, historického vývoje pedagogiky, způsobů komunikace a dalších témat žáci nacházejí svoje vlastní etické a morální hodnoty.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Digitální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života	Vedeme žáky k reflexi vlastního používání digitálních technologií, zejména ve vztahu ke spánku, odpočinku a soustředění.

Kompetence odborného zaměření - humanitní

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	V hodinách ZSV pracujeme s modelovými situacemi, příklady z běžného života a sebezpoznavacími aktivitami, které žákům pomáhají lépe porozumět lidskému chování. Vedeme žáky k tomu, aby přemýšleli o vlivu rodiny, prostředí, zkušeností a sociálních vztahů na utváření osobnosti. Prostřednictvím diskusí a reflexe vlastních zkušeností podporujeme schopnost žáků porozumět sobě i druhým lidem.
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	V hodinách ZSV zařazujeme diskuse, práci s modelovými situacemi a analýzu příkladů z praxe, které umožňují přiblížit význam výchovy a vzdělávání v různých obdobích života. Vedeme žáky k zamýšlení nad rolí rodiny, školy a společnosti ve výchově a podporujeme jejich schopnost vnímat vzdělávání jako důležitý předpoklad osobního i profesního rozvoje.
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	V předmětu ZSV a během sociálního praktika seznamujeme žáky s různými formami tělesného, smyslového, mentálního a sociálního znevýhodnění. Zařazujeme práci s kazuistikami a modelové situace a vedeme žáky k tomu, aby dokázali rozpoznat potřeby dětí, dospělých i seniorů. Součástí výuky je také společná reflexe zkušeností ze sociální praxe, při níž se vracíme k situacím, s nimiž se žáci setkali v praxi, a společně hledáme možné způsoby pomoci a podpory.
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	Pomocí sebezpoznavacích úkolů, diskusí a sdílení zkušeností vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali vlastní styl učení a dokázali zvolit strategie, které jim při studiu nejlépe vyhovují. Současně podporujeme porozumění tomu, že různí lidé mohou při učení využívat odlišné postupy.
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	Zařazujeme sebezpoznavací aktivity zaměřené na identifikaci osobních předpokladů, zájmů a studijních preferencí. Vedeme žáky k tomu, aby tyto poznatky využívali při rozhodování o dalším vzdělávání a profesním směřování.

Základy společenských věd (ZSV) - 3. ročník

Učivo školy	Výstupy školy
<p>Výchova a vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> základní pojmy oboru (výchova, vzdělávání, učení, vyučování) osobnostní pojetí člověka ve výchově a vzdělávání podstata výchovného působení, vliv prostředí a osobnosti vychovatele a učitele principy pedagogiky, výchovné a vzdělávací působení specifika výchovy a vzdělávání v jednotlivých obdobích života osobnostní pojetí člověka ve výchově a vzdělávání vývoj pedagogiky, vybrané osobnosti české a světové pedagogiky 	<ul style="list-style-type: none"> Žák vysvětlí na praktických příkladech základní pojmy v oblasti výchovy a vzdělávání. Žák umí provádět sebehodnocení a dokáže nezaujatě (objektivně) zhodnotit i práci jiných. Žák popíše potřeby dnešního dítěte, možnosti a formy výchovného působení a utváření podmínek pro jeho rozvoj. Žák charakterizuje specifika výchovy a vzdělávání v různých obdobích života. Žák rozlišuje společenské a osobnostní cíle ve výchově a vzdělávání. Žák popíše základní vývojové proudy a významné osobnosti v pedagogice.
<p>Psychologie osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> základní pojmy oboru sociální skupiny a jejich charakteristika základní pojmy oboru lidská psychika, psychické procesy a stavy biologická a sociální determinace struktura osobnosti ve vzájemně propustných oblastech motivace (potřeby a zájmy), schopností (myšlenkových, emocionálních, morálně-volních, sociálních), charakteru (postojů, hodnotové orientace) a temperamentu identita „já“ a sebepojetí 	<ul style="list-style-type: none"> Žák rozumí základním pojmům oboru a je schopen je vysvětlit na praktických příkladech. Žák charakterizuje základní psychické stavy a principy psychických procesů. Žák popíše procesy a vlivy, které utvářejí osobnost člověka. Žák rozpoznává různé styly učení a uplatňuje jejich znalost při studiu i ve své práci. Žák popíše význam motivace pro lidskou psychiku a souvislosti s uspokojováním potřeb.

Základy společenských věd (ZSV) - 4. ročník

Učivo školy	Výstupy školy
<p>Výchova a vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> současné přístupy k výchově a vzdělávání, reformní pedagogika zneužívané a jinak ohrožené děti, minoritní skupiny pedagogická diagnostika výchova a vzdělávání člověka s tělesným, smyslovým a mentálním postižením 	<ul style="list-style-type: none"> Žák porovná současné přístupy v pojetí dítěte a žáka, výchovy a vzdělávání a zhodnotí jejich přínosy a rizika. Žák charakterizuje základní druhy ohrožení vývoje dětí vlivy sociálního prostředí. Žák provede krátkodobé pedagogické pozorování. Žák vyjmenuje základní typy tělesného, smyslového a mentálního postižení.

Základy společenských věd (ZSV) - 4. ročník

Učivo školy	Výstupy školy
<p>Psychologie osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti a rysy, různé typologie osobnosti • periodizace psychického vývoje člověka (možné pohledy) • charakteristika jednotlivých vývojových etap a jejich psychosociálních aspektů • potřeby zdravého psychického vývoje v jednotlivých etapách a možnosti jejich naplňování • sociální chování, percepce, interakce, komunikace a kooperace (principy, pravidla, modely) • postoje a jejich změna • skupina (struktura skupiny, fáze vývoje, skupinová dynamika, cíle a normy, role, pozice a status) • makrosociální jevy a procesy 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák popíše alespoň jednu typologii potřeb. • Žák využije nabyté znalosti k sebepoznání a reflexi vlastního chování. • Žák vysvětlí význam sebepojetí pro kvalitu života. • Žák rozpozná a konstruktivně řeší konflikty. • Žák rozliší a na příkladech popíše různé druhy temperamentů. • Žák charakterizuje základní specifika jednotlivých etap psychického vývoje a vliv biologických a kulturně společenských podmínek na tento vývoj. • Žák charakterizuje potřeby člověka v jednotlivých etapách života. • Žák vysvětlí význam naplnění potřeb pro zdravý vývoj člověka a uvede praktické příklady možností jejich naplňování. • Žák popíše principy sociální percepce a interakce a snaží se uplatňovat toto poznání v osobním i profesním životě. • Žák aplikuje principy a pravidla sociální komunikace v různých sociálních situacích. • Žák je schopen kriticky zhodnotit jednání druhých i své vlastní. • Žák dokáže vytvářet pozitivní vztahy k druhým lidem na základě empatie a adekvátně vyjadřovat své názory a potřeby. • Žák chápe různost jako pozitivní hodnotu. • Žák rozpoznává příčiny makrosociálních jevů ve společnosti a fáze jejich vývoje.
<p>Péče o různé sociální skupiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina a její funkce, role členů, dysfunkční a neúplná rodina, formy pomoci, zodpovědné rodičovství • postavení starého člověka ve společnosti, jeho potřeby, formy pomoci • péče o zdravotně postižené • péče o sociálně potřebné občany (drogově závislí, uprchlíci, menšiny, lidé v sociální nouzi) • - komunitní sociální práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák vysvětlí funkce rodiny a zákonitosti vztahů v jednotlivých typech rodin a je schopen popsat své postavení v rámci rodiny. • Žák na konkrétních příkladech dysfunkcí v rodině navrhne vhodné formy pomoci a ověří jejich sociálněprávní zakotvení. • Žák vnímá postavení starého člověka ve společnosti a jeho potřeby a popíše možné formy pomoci. • Žák popíše používané formy péče o lidi s různými formami zdravotního postižení. • Žák vysvětlí příčiny sociálně-patologických jevů, se kterými se může setkat ve svém okolí. • Žák popíše potřeby uprchlíků, menšin a lidí v sociální nouzi.

7.1.26. Komunikace (KOM)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	—	1	—	1
Přírodovědné zaměření	—	—	1	—	1
Humanitní zaměření	—	—	1	1	2

Charakteristika předmětu

Komunikace je předmět zaměřený na rozvoj kultivovaného mluveného projevu, schopnosti prezentovat vlastní myšlenky a na porozumění mezilidské komunikaci. Žáci se učí pracovat s hlasem, dechem a řečí prostřednictvím řečových rozcviček, jazykolamů a dechových cvičení, zároveň se věnují zvládnutí stresu při vystupování před ostatními. Pozornost je věnována také roli emocí a temperamentů v komunikaci a schopnosti poskytovat a přijímat zpětnou vazbu. Součástí výuky je nácvik pravidel prezentace a postupné rozvíjení prezentačních dovedností, zejména při přípravě a prezentaci ročníkových prací. Žáci pracují s časem, učí se kultivovat slovní projev, používat spisovný jazyk, uvědomovat si řeč těla a reflektovat vlastní vystoupení prostřednictvím zpětné vazby v malých skupinách.

Ve čtvrtém ročníku se výuka zaměřuje na hlubší porozumění principům komunikace a základům rétoriky. Žáci poznávají komunikační schéma a jednotlivé složky komunikace, učí se zásadám mluvního projevu, práci s intonací i významu verbální a neverbální komunikace. Součástí výuky je také rozvoj asertivního jednání, rozpoznávání bariér komunikace a komunikačních faulů. Prostřednictvím simulací komunikačních situací si žáci osvojují praktické dovednosti při vedení dialogu, argumentaci a řešení konfliktních situací. Pozornost je věnována také struktuře verbálního projevu a specifikům komunikace v digitálním prostředí.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence odborného zaměření - humanitní

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	V hodinách komunikace zařazujeme prezentace, skupinovou práci a společné hodnocení výstupů, které umožňují rozvíjet schopnost poskytovat i přijímat zpětnou vazbu. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali reflektovat vlastní práci, pojmenovat její silné stránky i oblasti ke zlepšení a zároveň hodnotit práci ostatních věcným a respektujícím způsobem. Součástí výuky je také podpora vyhledávání informací, rady a pomoci v situacích, kdy je to pro další práci nebo učení potřebné.
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	V hodinách komunikace zařazujeme modelové situace, diskuse a skupinové aktivity, které umožňují procvičovat komunikaci v různých sociálních situacích. Vedeme žáky k tomu, aby při komunikaci zohledňovali rozdílné osobnostní rysy a temperament lidí, učili se přizpůsobovat způsob vyjadřování konkrétní situaci a respektovali odlišné způsoby reakce druhých. Podporujeme rozvoj schopnosti naslouchat, reagovat přiměřeně a hledat konstruktivní řešení v situacích nedorozumění nebo konfliktu.

Komunikace (KOM) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none"> • Řečové rozcvičky, jazykolamy, práce se stresem, dechová cvičení • Temperamenty a jejich projevy v komunikaci, emoce • Pravidla zpětné vazby, nácvik • Pravidla prezentace • Nácvik prezentací ročníkových prací - práce s časem, slovní projev, spisovná řeč, vmetková slova, řeč těla, zpětná vazba - práce v malých skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák adekvátně strukturuje svá verbální sdělení. • Žák vhodně přizpůsobí svůj projev různým komunikačním situacím. • Žák se vhodně prezentuje, umí argumentovat a obhájit své neutrální, negativní i pozitivní postoje. • Žák ovládá techniku mluveného slova a přednese krátký projev. • Žák využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova.

Komunikace (KOM) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none">• základy rétoriky, zásady mluvního projevu, intonace, verbální a neverbální komunikace• komunikační schéma, složky komunikace• asertivní jednání• bariéry komunikace, komunikační fauly• simulace komunikačních situací• struktura verbálního projevu• digitální komunikace	<ul style="list-style-type: none">• Žák využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova.• Žák ovládá techniku mluveného slova a přednese krátký projev.• Žák uplatňuje výrazové možnosti verbálního i neverbálního projevu.• Žák na konkrétním příkladu popíše základní složky komunikační situace.• Žák umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi.• Žák se vhodně prezentuje, umí argumentovat a obhájit své neutrální, negativní i pozitivní postoje.• Žák vhodně přizpůsobí svůj projev různým komunikačním situacím.• Žák adekvátně strukturuje svá verbální sdělení.• Žák pojmenuje výhody a rizika digitální komunikace.

7.1.27. Sociální praktikum (SP)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	—	1	—	1
Přírodovědné zaměření	—	—	1	—	1
Humanitní zaměření	—	—	1	—	1

Charakteristika předmětu

Smyslem sociálního praktika je prakticky řešit základní otázky vztahující se k životu každého z nás (vývojové potřeby člověka, život lidí sociálně či zdravotně znevýhodněných, problematika závislostí, otázky odchodu ze života a připravenosti na něj), a seznámit se s možnostmi účinné pomoci a podpory v podobách, ve kterých je u nás realizována. Žáci jsou také uvedeni hlouběji do otázek praktické organizace a sociálního uspořádání v konkrétním zařízení. V neposlední řadě jde i o uvádění žáků do praktického života a u některých možná i o nasměrování jejich další profesní dráhy. Sociální praktikum je realizováno formou přímého pozorování a praktické práce ve školských zařízeních, speciálně-pedagogických zařízeních a sociálních službách. Praktikum probíhá 1-2 týdny, pro každého žáka to znamená seznámení s problematikou, minimálně 5 pracovních dní vlastní praxe a závěrečná společná reflexe. Po skončení praktika vyplní vedoucí praktika na příslušném pracovišti stručný formulář hodnocení žáka. Žák ještě zpracovává z každého zařízení zprávu v zadaném členění.

Cílem předmětu je připravit žáky tak, aby měli základní kompetence na zvládnutí situací, do kterých se většina z nich dostane ve styku s lidmi s různými znevýhodněními, v různých životních či vývojových situacích a s odlišným sociálním statutem. Podpořit schopnosti vnímání, vcítění se, porozumění, rozvinout chápání souvislostí, samostatné, kritické a tvořivé myšlení žáků v oblasti výchovy, vzdělávání a sociální pomoci.

Dva celé týdny, z toho minimálně 5 pracovních dní samotné praxe v zařízení. Žáci jsou začleněni do běžného provozu zařízení a jejich pracovní doba činí 6 hod denně, tj. 30 hod týdně (její rozvržení lze přizpůsobit dle věku žáka potřebám poskytovatele).

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence odborného zaměření - humanitní

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	V předmětu ZSV a během sociálního praktika seznamujeme žáky s různými formami tělesného, smyslového, mentálního a sociálního znevýhodnění. Zařazujeme práci s kazuistikami a modelové situace a vedeme žáky k tomu, aby dokázali rozpoznat potřeby dětí, dospělých i seniorů. Součástí výuky je také společná reflexe zkušeností ze sociální praxe, při níž se vracíme k situacím, s nimiž se žáci setkali v praxi, a společně hledáme možné způsoby pomoci a podpory.
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby si absolventi prohloubili a rozšířili poznatky z humanitního vzdělání využitelné pro další vzdělávání a pro budování profesní kariéry.	Během sociálního praktika vedeme žáky k reflexi zkušeností z práce s různými skupinami lidí. Společně se vracíme k situacím, v nichž bylo potřeba překonat počáteční nejistotu nebo stereotypní očekávání, a hledáme způsoby, jak přistupovat k druhým lidem s respektem a otevřeností.

Sociální praktikum (SP) - 3. ročník

Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none"> praxe v zařízeních pečujících o seniory, zdravotně postižené, sociálně znevýhodněné, závislé, uprchlíky 	<ul style="list-style-type: none"> Žák porovná získané teoretické znalosti s reálnou zkušeností na konkrétních pracovištích poskytujících sociální péči.
<ul style="list-style-type: none"> příčiny makrosociálních jevů ve společnosti základní pojmy oboru sociální skupiny a jejich charakteristika formy sociální práce, sociální služby sociální zabezpečení komunikace, osobnost sociálního pracovníka podmínky a zásady poskytování sociálních služeb, standardy kvality organizace sociálních služeb, základy sociálního práva neziskové organizace a dobrovolníci působící v sociální oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> Žák na příkladech charakterizuje příčiny makrosociálních jevů ve společnosti. Žák rozumí základním pojmům oboru. Žák popíše specifika různých sociálních skupin. Žák porozumí souvislostem mezi lidskými potřebami a možnostmi jejich smysluplného naplňování. Žák má přehled o formách sociální pomoci, sociálních službách a jejich cílových skupinách. Žák popíše zásady komunikace a potřebné rysy osobnosti sociálního pracovníka. Žák rozlišuje mezi pomocí a kontrolou. Žák diskutuje o přijatelných řešeních problémových situací a aktivně je hledá. Žák na základě standardů kvality a zásad poskytování sociální péče je schopen obecně zhodnotit kvalitu služeb v různých institucích. Žák popíše systém sociálního zabezpečení v ČR. Žák kriticky posoudí nástroje sociálního práva v rámci sociální politiky ČR. Žák vyjmenuje významné neziskové organizace působící v sociální oblasti v rámci ČR a lokální neziskové organizace ve svém okolí a popíše formy jejich práce. Žák uvede možnosti a podmínky dobrovolnictví v sociální oblasti.

7.1.28. Ekologická energetika (EKOEN)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	—	2	—	2
Přírodovědné zaměření	—	—	—	—	—
Humanitní zaměření	—	—	—	—	—

Charakteristika předmětu

Předmět ekologická energetika se zabývá aktuálními otázkami současnosti. V dnešním globalizovaném světě je potřeba ekologického a udržitelného přístupu k životu. Jednotlivá témata jako ekologie a ekonomie výroby energie, obnovitelné zdroje, ekologie dopravy, ale i ekologické stavby, recyklace nebo udržitelný styl života materiálů dávají žákům celkový přehled a pomáhají mu orientovat se v dnešní době.

Navážeme na učivo fyziky a ujasníme si nejprve základními pojmy energetického hospodářství, jako jsou energie, výroba elektrické energie nebo pohony. Na učivo se díváme vždy z ekologického i ekonomického pohledu.

Žáci s technickým zaměřením mohou své teoretické znalosti uplatnit i v rámci profesního praktika, kde by získané znalosti mohli využít v konkrétní firmě při řešení konkrétním úkolů.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Komunikativní kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Vedeme žáky k porozumění odborné terminologii z oblasti technologií a energetiky v českém i cizím jazyce prostřednictvím práce s odbornými texty, návody a technickou dokumentací.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Zařazujeme práci s autentickými materiály (technické popisy zařízení, pracovní postupy, odborné články a anglická odborná videa), aby žáci viděli praktické využití technologií a terminologie v reálných technických situacích.

Personální a sociální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Pracujeme s aktuálními články a informacemi z médií a internetu týkajícími se energetiky a životního prostředí a vedeme žáky k ověřování uváděných údajů, porovnávání zdrojů a kritickému posuzování názorů a tvrzení vztahujících se k technickým a environmentálním tématům

Digitální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života	Podporujeme žáky ve vytváření, úpravě a propojování digitálního obsahu v různých formátech a vedeme je k tomu, aby se dokázali srozumitelně vyjadřovat a prezentovat své odborné poznatky pomocí digitálních prostředků.

Kompetence odborného zaměření - technické

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi získali základní znalosti a dovednosti z vybraných technických oborů, včetně základních principů technického myšlení, využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Zadávat projektové práce zaměřené na řešení technických problémů v oblasti ekotechnologií nebo ekoneregetiky.
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi získali základní znalosti a dovednosti z vybraných technických oborů, včetně základních principů technického myšlení, využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Vedeme žáky k využívání digitálních technologií při vyhledávání, zpracování a prezentaci informací z oblasti technologií a energetiky.
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi získali základní znalosti a dovednosti z vybraných technických oborů, včetně základních principů technického myšlení, využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Vedeme žáky k odpovědnému a etickému využívání digitálních technologií a informačních zdrojů, učíme je respektovat autorská práva a duševní vlastnictví při práci s texty, obrázky, grafy, videi a dalšími materiály, a zároveň je vedeme ke správnému uvádění a citování použitých zdrojů při zpracování referátů, projektů a prezentací.

Ekologická energetika (EKOEN) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<p>Fyzika pro energetiku</p> <ul style="list-style-type: none">• Prohloubení a procvičení částí fyziky týkající se elektřiny, elektromagnetického pole a vlastností látek <p>Energetické hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none">• Pojem energie• Doprava – pohony z hledisku principu a ekologického a ekonomického přístupu (spalovací motory, elektromotory)• Energetické náročnosti budov a průmyslu (produktovody, globalizovaný pohled na svět)• Výroba energie (obnovitelné a neobnovitelné zdroje, principy, ekonomický a ekologický pohled)	<p>Dokáže spočítat veličiny v elektrických obvodech Dokáže vysvětlit pojem energie, zná základní fyzikální jednotky popisující energii a vztahy mezi nimi Dokáže vysvětlit principy používaných pohonů a porovnat jejich ekologický i ekonomický přínos Popíše pomocí mapy světa a Evropy místa, odkud jsou dopravovány a kde jsou zpracovávány nejvýznamnější energetické suroviny (ropa, plyn, uhlí, vzácné kovy apod.) Popíše principy výroby energie a porovná jejich ekologický i ekonomický dopad</p>

7.1.29. Ekologické technologie (ETE)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	—	—	2	2
Přírodovědné zaměření	—	—	—	—	—
Humanitní zaměření	—	—	—	—	—

Charakteristika předmětu

Předmět ekologické technologie se zabývá aktuálními otázkami současnosti. V dnešním globalizovaném světě je potřeba ekologického a udržitelného přístupu k životu. Jednotlivá témata jako ekologie a ekonomie výroby energie, obnovitelné zdroje, ekologie dopravy, ale i ekologické stavby, recyklace nebo udržitelný styl života materiálů dávají žákům celkový přehled a pomáhají mu orientovat se v dnešní době.

V předmětu převažuje ekologický pohled na energetiku. Nejprve pozorujeme a porovnáváme způsoby života z hlediska recyklace materiálů, vytápění či zateplení domů a zkoumáme jednotlivé technologie. Ve svém okolí hledáme konkrétní případy využívání energií v rámci urbanistiky (osvětlení, městská zeleň a ochlazování budov, odpadové hospodářství apod.) a hodnotíme použitá řešení. V závěrečné části se vracíme opět ke globálnímu pohledu na naši planetu, tentokrát z hlediska problematiky udržitelného životního stylu a globálního oteplování. Pracujeme s médii, diskutujeme o jednotlivých ekologických iniciativách a rozdílným např. i generačním pohledem na konkrétní řešení. Učíme se obhajovat své názory a kultivovaně diskutovat o jiných řešeních.

Mezipředmětové vztahy vznikají s předmětem Technické kreslení, kde se zabýváme i technickou dokumentací.

Žáci s technickým zaměřením mohou své teoretické znalosti uplatnit i v rámci profesního praktika, kde by získané znalosti mohli využít v konkrétní firmě při řešení konkrétním úkolů.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Komunikativní kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Vedeme žáky k porozumění odborné terminologii z oblasti technologií a energetiky v českém i cizím jazyce prostřednictvím práce s odbornými texty, návody a technickou dokumentací.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích	Zařazujeme práci s autentickými materiály (technické popisy zařízení, pracovní postupy, odborné články a anglická odborná videa), aby žáci viděli praktické využití technologií a terminologie v reálných technických situacích.

Personální a sociální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů	Pracujeme s aktuálními články a informacemi z médií a internetu týkajícími se energetiky a životního prostředí a vedeme žáky k ověřování uváděných údajů, porovnávání zdrojů a kritickému posuzování názorů a tvrzení vztahujících se k technickým a environmentálním tématům

Digitální kompetence

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života	Podporujeme žáky ve vytváření, úpravě a propojování digitálního obsahu v různých formátech a vedeme je k tomu, aby se dokázali srozumitelně vyjadřovat a prezentovat své odborné poznatky pomocí digitálních prostředků.

Kompetence odborného zaměření - technické

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi získali základní znalosti a dovednosti z vybraných technických oborů, včetně základních principů technického myšlení, využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Organizujeme exkurze do technických provozů, energetických zařízení nebo výzkumných pracovišť.
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi získali základní znalosti a dovednosti z vybraných technických oborů, včetně základních principů technického myšlení, využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Zadáváme projektové práce zaměřené na řešení technických problémů v oblasti ekotechnologií nebo ekoneregetiky.
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi získali základní znalosti a dovednosti z vybraných technických oborů, včetně základních principů technického myšlení, využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Vedeme žáky k využívání digitálních technologií při vyhledávání, zpracování a prezentaci informací z oblasti technologií a energetiky.
Odborná kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi získali základní znalosti a dovednosti z vybraných technických oborů, včetně základních principů technického myšlení, využitelné pro další vzdělávání a budování profesní kariéry	Vedeme žáky k odpovědnému a etickému využívání digitálních technologií a informačních zdrojů, učíme je respektovat autorská práva a duševní vlastnictví při práci s texty, obrázky, grafy, videi a dalšími materiály, a zároveň je vedeme ke správnému uvádění a citování použitých zdrojů při zpracování referátů, projektů a prezentací.

Ekologické technologie (ETE) - 4. ročník

Učivo školy	Výstupy školy
Životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> • Recyklace • Energie pro domácnosti (voda, elektřina, plyn) • Ekologie z pohledu urbanistiky (města - odpadové hospodářství, osvětlení, vodní hospodářství, zeleň) • Optimalizace využití energie (např. tepelné čerpadlo, rekuperace, zateplení domů) • Globální pohled na výrobu a využití energie a vliv na životní prostředí (oceány, ledovce, ovzduší) • Planetární meze 	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše možnosti recyklace materiálů včetně průmyslově využívaných (např. recyklace baterií) • Porovná způsoby vytápění domů z hlediska účinnosti, ekologie a ekonomie • Na konkrétních případech vyhodnotí urbanistická ekologická rozhodnutí (osvětlení, zeleň) a navrhne ekologičtější opatření • Popíše moderní způsoby optimalizace využití energie v domácnostech, porovná jejich klady a zápory • Získá přehled globálního využívání energií v rámci naší planety, problematiku globálního oteplování a jak jednotlivé země problém řeší

7.1.30. Deskriptivní geometrie (DES)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	—	1	—	1
Přírodovědné zaměření	—	—	—	—	—
Humanitní zaměření	—	—	—	—	—

Charakteristika předmětu

Cílem vzdělávání v deskriptivní geometrii je seznámit žáky technického zaměření se zásadami zobrazování prostorových útvarů, křivek ploch a těles pomocí rovnoběžného promítání a naučit je řešit jednoduché úlohy v tomto promítání. Žák se seznámí se základními vlastnostmi rovnoběžného promítání. Naučí se promítat bod, přímku a rovinu na jednu průmětnu (v kótovaném promítání), naučí se promítat bod, přímku, rovinu, mnohoúhelník, mnohostěn a jednoduchá oblá tělesa na dvě kolmé průmětny (Mongeovo promítání). Žáci řeší jednoduché úlohy v tomto promítání – určit skutečnou velikost rovinných útvarů, řezy těles, sestrojít síť těles, sestrojovat jednotlivé kuželosečky.

Deskriptivní geometrie (DES) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none"> základní vlastnosti rovnoběžného promítání bod, přímka a rovina v kótovaném promítání bod, přímka, rovina, mnohoúhelník, mnohostěn, jednoduchá oblá tělesa (koule, válce a kužele) v Mongeově promítání úlohy metrické, skutečná velikost útvarů v rovině, průsečík přímky s rovinou a elementárním tělesem, řez tělesa rovinou, sestrojení sítí těles základní vlastnosti a konstrukce kuželoseček (elipsy, hyperboly a paraboly) 	<ul style="list-style-type: none"> Žák využívá poznatky z planimetrie, stereometrie a trigonometrie při řešení technických problémů. Žák zobrazí ve volném rovnoběžném promítání základní geometrické útvary a tělesa. Žák určí skutečnou velikost rovinných útvarů, sestrojí a zobrazí řezy elementárních těles, jejich průsečík s přímkou a sestrojí síť těles. Žák charakterizuje jednotlivé kuželosečky, užívá jejich vlastnosti, umí je sestrojít a užít jejich vlastnosti k řešení technických problémů.

7.1.31. Technické kreslení (TK)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	—	1	—	1
Přírodovědné zaměření	—	—	—	—	—
Humanitní zaměření	—	—	—	—	—

Charakteristika předmětu

Těžištěm vzdělávání v technickém kreslení je seznámit žáky se základy zpracování technických výkresů, naučit je pracovat s technickými normami, samostatně zpracovávat jednoduché strojních součástí a budov. Žáci si tak rozvinou prostorovou představivost a obrazotvornost. Důležitá je také preciznost a čistota zpracování výkresů. Část prostoru je věnována i technickým výkresům používaných v technické dokumentaci energetických projektů předmětu ekologická energetika - tedy například orientace ve schématech obsahující schématické elektrické obvody.

V technickém kreslení se žáci nejprve seznámí s pravidly při zobrazování na technických výkresech, s druhy norem, s úpravou technických výkresů, s kótováním technických výkresů. Potom se žáci naučí zobrazovat objekty v pravouhlém promítání, na tři navzájem kolmé průmětny. Žáci by si měli samostatně zpracovat několik výkresů součástí, kde si musí sami zvolit formát výkresu, měřítko, počet pohledů nutných pro jednoznačné zobrazení této součásti a rozmístění kót. Měli by si vyzkoušet zpracovat výkres již existující součásti nebo budovy. Zpracování výkresů bude prováděno zpočátku ručně, potom i na počítači. V technické dokumentaci energetických projektů se klade důraz na porozumění základních prvků elektrických schémat.

Technické kreslení (TK) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none"> • zásady zobrazování ve výkresech • zásady kótování a předepisování přesnosti • technická normalizace • stavební, strojní, elektrotechnické a zeměměřické výkresy a schémata • zásady práce s programy CAD 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák používá prostorovou představivost a obrazotvornost. • Žák zpracovává výkresovou dokumentaci. • Žák zhotovuje modely. • Žák se orientuje v projektové dokumentaci.

7.1.32. Maturitní seminář (MS)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	—	—	—	2	2
Přírodovědné zaměření	—	—	—	2	2
Humanitní zaměření	—	—	—	2	2

Charakteristika předmětu

Maturitní seminář je předmět orientovaný na zpracování maturitní práce ve 4. ročníku, případně zabývající se soustavnou přípravou na maturitu v rámci zaměření. Možná náplň práce závisí na způsobu maturitní zkoušky a volby témat. Přesnou nabídku témat a zaměření vyhláší ředitel na výzvu kolegia po dohodě s žáky na konci třetího ročníku.

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie předmětu

Kompetence k učení

Klíčová kompetence	Vzdělávací strategie
Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání	Nutností zvolit si obsah maturitního semináře vedeme žáky k samostatnému postoji a odpovědnosti k vlastnímu sebevzdělávání.

Maturitní seminář (MS) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
opakování a rozšiřování témat se zaměřením na maturitní zkoušku, v případě maturitní práce její příprava	připravuje se na maturitní zkoušku, případně pracuje na své maturitní práci

7.1.33. Epochové vyučování (EV)

Hodinové dotace

Zaměření	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Technické zaměření	1	1	1	1	4
Přírodovědné zaměření	1	1	1	1	4
Humanitní zaměření	1	1	1	1	4

Charakteristika předmětu

Předmět Epochové vyučování organizačně podporuje realizaci vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci epochové výuky. Jeho cílem je umožnit hlubší soustředění na probírané téma, propojení poznatků napříč vzdělávacími oblastmi a vytvoření prostoru pro komplexní vzdělávací aktivity.

Obsah předmětu vychází z očekávaných výstupů a učiva jednotlivých vzdělávacích oblastí školního vzdělávacího programu. V rámci epochového vyučování jsou rozvíjeny zejména klíčové kompetence žáků, samostatná práce, spolupráce ve skupině a schopnost plánovat, zpracovávat a prezentovat výsledky vlastní práce.

Výuka v epochách umožňuje využívat různé formy a metody práce, zejména projektové vyučování, badatelsky orientovanou výuku, praktické činnosti a reflexi učebního procesu. Součástí mohou být také společné vzdělávací aktivity podporující komunitní charakter školy a prezentaci výsledků práce žáků, které jsou typickou součástí vzdělávacího přístupu školy vycházejícího z principů waldorfské pedagogiky.

Epochové vyučování tak vytváří organizační rámec pro efektivní realizaci vzdělávacího obsahu. Hodinová dotace předmětu je čerpána z disponibilních hodin školního vzdělávacího programu a slouží k podpoře realizace epochové výuky a efektivnímu naplňování vzdělávacích cílů školy.

Epochové vyučování (EV) - 1. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none"> vzdělávací obsah vycházející z aktuálně realizované epochy a navazující na učivo a očekávané výstupy příslušných vzdělávacích oblastí prezentace výsledků práce a reflexe učebního procesu 	<ul style="list-style-type: none"> Žák využívá poznatky a dovednosti získané v aktuálně realizované epoše. Žák propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí při práci s tématem. Žák prezentuje výsledky své práce. Žák reflektuje vlastní učební proces.

Epochové vyučování (EV) - 2. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none">vzdělávací obsah vycházející z aktuálně realizované epochy a navazující na učivo a očekávané výstupy příslušných vzdělávacích oblastíprezentace výsledků práce a reflexe učebního procesu	<ul style="list-style-type: none">Žák využívá poznatky a dovednosti získané v aktuálně realizované epoše.Žák propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí při práci s tématem.Žák prezentuje výsledky své práce.Žák reflektuje vlastní učební proces.

Epochové vyučování (EV) - 3. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none">vzdělávací obsah vycházející z aktuálně realizované epochy a navazující na učivo a očekávané výstupy příslušných vzdělávacích oblastíprezentace výsledků práce a reflexe učebního procesu	<ul style="list-style-type: none">Žák využívá poznatky a dovednosti získané v aktuálně realizované epoše.Žák propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí při práci s tématem.Žák prezentuje výsledky své práce.Žák reflektuje vlastní učební proces.

Epochové vyučování (EV) - 4. ročník	
Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none">vzdělávací obsah vycházející z aktuálně realizované epochy a navazující na učivo a očekávané výstupy příslušných vzdělávacích oblastíprezentace výsledků práce a reflexe učebního procesu	<ul style="list-style-type: none">Žák využívá poznatky a dovednosti získané v aktuálně realizované epoše.Žák propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí při práci s tématem.Žák prezentuje výsledky své práce.Žák reflektuje vlastní učební proces.

7.2. Projekty

7.2.1. Adaptační kurz (AK)

Adaptační kurz je určen žákům prvního ročníku a slouží k usnadnění jejich přechodu na střední školu. Jeho cílem je podpořit vzájemné poznání žáků mezi sebou i jejich seznámení s třídním učitelem a vytvořit základ pro dobré vztahy v nově vznikajícím třídním kolektivu. Program kurzu je zaměřen na společné aktivity, které rozvíjejí spolupráci, komunikaci a vzájemnou důvěru. Žáci mají možnost poznat se v různých situacích, sdílet své zkušenosti a očekávání a začít budovat prostředí založené na respektu a otevřenosti. Adaptační kurz tak přispívá k vytvoření pozitivního klimatu ve třídě a k úspěšnému začlenění žáků do života školy.

Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none">• seznámení žáků a budování třídního kolektivu• spolupráce a komunikace ve skupině• tvorba třídních pravidel a odpovědnost za chování• orientace ve škole a organizace výuky• prevence rizikového chování (šikana, kyberšikana)	<ul style="list-style-type: none">• Žák představí sebe a své zájmy ostatním spolužákům.• Žák spolupracuje při společných aktivitách a hrách.• Žák respektuje domluvená pravidla třídy.• Žák komunikuje s ostatními žáky ohleduplně a s respektem.

7.2.2. První pomoc (PP)

Projekt První pomoc je realizován formou intenzivního kurzu vedeného externím lektorem. Jeho cílem je seznámit žáky se základními principy poskytování první pomoci a připravit je na situace, kdy je potřeba rychle a správně reagovat při ohrožení zdraví nebo života. Žáci se seznamují s postupy při nejčastějších úrazech a náhlých zdravotních stavech a osvojují si základní dovednosti, jako je přivolání pomoci, zajištění bezpečnosti, základní ošetření zranění nebo kardiopulmonální resuscitace.

Výuka je zaměřena především na praktický nácvik modelových situací, při kterých si žáci mohou osvojit správné postupy a získat jistotu při jejich použití v reálných situacích. Projekt tak přispívá k rozvoji odpovědnosti za vlastní bezpečí i bezpečí druhých a podporuje schopnost žáků jednat pohotově, klidně a účinně v krizových situacích. Kurz je realizován minimálně jednou v průběhu studia.

Učivo školy	Výstupy školy
<ul style="list-style-type: none">• úrazy a náhlé zdravotní příhody• poranění při hromadném zasažení obyvatel• stavy bezprostředně ohrožující život	<ul style="list-style-type: none">• Žák prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným.• Žák dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat.

7.2.3. Studentské volby (SV)

Projekt Studentské volby probíhá zpravidla v souvislosti s významnými volbami v České republice (parlamentními, prezidentskými nebo komunálními) a jeho cílem je přiblížit žákům fungování demokratického politického systému v praxi. V rámci projektu se studenti seznamují se základními principy volebního systému v ČR, s aktuální politickou scénou a s rolí politických stran ve veřejném životě. Součástí přípravy jsou také simulované diskuse, prezentace a analýza veřejných vystoupení politických představitelů, při nichž se žáci učí rozpoznávat argumentační strategie, hodnotit věcnost a kulturu politické debaty a identifikovat argumentační fauly.

Vyvrcholením projektu je samotná simulace voleb, při níž studenti hlasují způsobem odpovídajícím reálnému volebnímu procesu. Projekt tak podporuje rozvoj občanských kompetencí, schopnost kriticky pracovat s informacemi a orientovat se ve veřejném prostoru. Zároveň vede žáky k věcnému a respektujícímu přístupu k různým politickým názorům a k porozumění principům demokratické společnosti.

Projekt je veden s důrazem na věcný a nestranný přístup k jednotlivým politickým subjektům a na rozvoj schopnosti žáků kriticky posuzovat informace a argumentaci ve veřejném prostoru.

Učivo školy	Výstupy školy
<p>Člověk jako občan</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní hodnoty a principy demokracie • lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí • svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií • stát, státy na počátku 21. století, český stát, státní občanství v ČR • česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva • politika, politické ideologie • politické strany, volební systémy a volby • politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus • teror, terorismus • občanská participace, občanská společnost • občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití 	<ul style="list-style-type: none"> • Žák charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...). • Žák objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat. • Žák dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií. • Žák charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb. • Žák uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy. • Žák vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem. • Žák vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí. • Žák uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu.